

foto 0001

Visitatieboek de anno 1557

foto 0002
foto 0003
foto 0004 } ***blanco***

foto 0005

folio 1 recto

Copie sonder titel.

Philippe byder gratien goede Coninck van Castillien
rc: Onsen lieven ende getrouwen die statholder
Cantzeler ene Raeden in onsen furstendomb Gelre ende
graefscap Zutphen veroirdent saluyt. Alzoo hier
voertyts in onsz furstendomb ende graefscap voorsz: een
alt gebruyck is geweest om die gerechticheyt des
fursten desselfs landts in wesen te halden, ende op dat zyn
thynsen eygen hofhoerige koermoetsche luyden ende
goederen nyet en zouden verduystert off vervreempt
worden dat men alle acht oft thien jaeren geplogen
hadden te houden een generale visitatie ende hofgerichte van
twee echten aldaer die gemeyne onderdanen worden
gedachvaert te compareren ende moeste een yegelick aldaer
erschynen die den furst eenichsins verplicht waeren
verclaerende hoe ende waerinne zy aen hoeren Lantfurst
verplicht oft gehalden waeren, op pene van gestraft
te wordene Ende want zedert der regieringhe des
keyzers ons heren ende vaders vanden furstendomb ende
graefschap voorsz: gelycke visitatien ende hofgerechten
aldaer nyet gehouden en zyn geweest, mits welcken
onse domeynen ende gerechticheyt dagelicks verduysteren
ende vervreempden Soo eest dat wy tzelve
aengesien begerende mitten alder voirderlicxsten dat
mogelick werdt de voorsz: generale visitatie ende hofgerechte
te doen houden nae older gewoenten U ontbieden
ende bevelen by desen dat ghy ordineert ende committeert
eenighe van U om mit onsen lieven ende getrouwen
Raedt Rekenmeesteren in Brabant ende commissarien in Gelrelant
meester Gregorius van Dieve in bywesen ons momboirs
ende Lantrentmeesteren van Gelrelant ende onse Rentmeesteren
van Veluen ende van Zutphen respectivelick ende oock
ons Rentmeesteren van Montfoort meester Peter Henst
oft den ghenen van hen die daer best toe zullen

foto 0006

folio 1 verso

mogen verstaen de voorsz: generale visitatie ende hofrechte te doen houden Onse eygelicke hoorige koermoedige ende vrie guederen in onser graefscap Zutphen ende lande van Veluwen van onsen twegen te visiteren ende besichtigen inganck tytel segel brieven alle bewys ende bescheet vanden gheenen die in gebruyck hebben te eysschen hoe zy aen der guederen gebruyck gecomen zyn wat ende hoe veel perceelen daer uut verseth mogen zyn neerstich te erfaren oertlyck met goeden onderscheyde in geschrift op te teyckenen ende aan ons oft aen U dier gestalt daer van overbringen Ende voorts daer inne te doene zoemen in gelycke generale visitatien ende hofgerechte gewoonlick is van doene Ende ingevalle nyemant van onse ondersaeten dese onse commissarissen hier inne onghoersaem were willen ende ordonneren wy dat die goederen van alzulcke onghoersame persoenen van onsen twegen byden zelve commissarissen inden toelach geleyt sullen worden Ende voorts indien eenige nae vermogen der hoerichheit ende natuer des goets byden voorsz: visitatien ende hofgerechte bevonden worden nyet voldaan te hebbene ende zy begeerden inder vrinschap te overcomen, zullen de voorn: commissarissen in bywesen alvoeren de zelve van alzulcken misbruyck moegen laten scheyden ende mit hen overcomen ende compositie maken nae gelegentheit vanden zaeken gelyck zy nae redene ende billickheit bevinden zullen te behoeren daer inne voorts varende mitter meester opinien daer toe wy hen oock geautoriset hebben ende autoriseren by desen ratificerende ende approberende alle tgene des by U ende den voorn: commissarissen hierinne gedaen zal wesen

foto 0007

folio 2 recto

voor datum van desen. Ontbieden daeromme ende bevelen
onsen Landrost van Zutphen Landtscryver aldaer
drossaet van Veluen ende alle anderen onsen
amptluyden Rechters scholtissen officieren dieneren
ende ondersaeten dien dit aengaen zal dat zy
respectivelick onsen voorn: commissarissen tot volbrengen
van heure voirsz: laste alle behulp aenwysinge
ende vordernisse die hem eenichsins mogelick wesen
zal doen ende bewysen tzy met overleveringe van
boucken registeren ende anderssins hoe dat zy
gesinnen werden soudeneenige zwaricheyt off
wederzeggen, want ons alzoegelieft Gegeven
in onse stadt van Ghendt den xviii.^{en} dach van
septembri int jaer ons heren duysent vyffhondert
zessenvyftich, van onsen rycken te wetene van
Spaenguien Sicillien rc deerste ende van
Engelant Vranckryck ende Napels tderde
Onderstondt gescreven byden Coninck
ende geteeckent doverloepe.

Achtervolgende de commissie hier voeren
gecopieert ende tegen doriginale gecollationeert
ende geaccordeert heeft Cornelis Anthonissoen
Rentmeester ende hofrichter vanden graefscap
Zutphen daer toe hy bi besundere opene brieven

foto 0008

folio 2 verso

ons heren des Conincx specialick is gecommitteert voor
eerst uuyt laten gaen ende publiceren in allen kercken
vanden graefscap Zutphen ende omliggende steden ende
dorpen daeromtrent gewoenlick is publicatie te doen
zeker placaet in date xxvi.^{en} mey xv.^c Lvii daeraf
copie hier nae volcht.

Uuyt sunderlinge bevel myns aldergenedichsten heere
Co.^e: ma.^t: van Spaengien ende Engelandt rc: laet
ick Cornelis Anthoenissz als gecommiteerde hofrechter
weten bevelende nyetemin van zyne ma.^{ts}: wegen by
zodane boeten ende bruecken daernae haves rechte
op staen, alle eygen koermoedigen hoorigen vryhorigen
luyden man ende wyff nyet uuytgescheyden tot zyne
Co.^e: Ma.^t: haven toe Zutphen, Lochem Hengelloe ende
Baeck hoirende off ens zynre Co.^e: ma.^t: inder
graefschappen Zutphen inden hooricheyt voirsz:
verplicht dat zy comen zelen binnen Zutphen
nementlick die naeden hove te Zutphen hoeren
opten xviii.^{en} juny eerstcomende ende naden hove
te Lochem opten xxviii.^{en} juny ende naeden hove
Hengeloë opten v.^{en} july ende naden hove te Baick
opten xii.^{en} july voor my als hofrichter in
tegenwoirdicheyt van Co.^e: ma.^{ts}: commissaris meester
Gregorius van Dieve ende andere gedeputeerden
zynre Co.^e: ma.^t: ende laeten aldaer opscryven
huere goeder ende allet dat daer uut versat
verandersaet mach wesen ende elck zynen ende
zynre kinder kersten naem ende dat gestalt zynde
ende zyner hoericheyt ende keurmoedichz, daer

foto 0009

folio 3 recto

elck inne verplicht is ende oft yemant vermeende
zynen goeden gevryt te wesen zullen daeraf schyn ende
bescheet bringen zoemen van zynen ma.^t: weghe
gemeent is een generale visitatie te doen daer sich
een yeder nae mach weten ~~te~~ to richten In
oirconden deses heb ick Cornelis Anthoenissz als
hofrechter mynen naem hier onder gescreven ende
myn zegel hierop gedrukt den xxvi.^{en} dach van
mey anno xv.^c zeven ende vyftich Onderteeckent
Cornelis Anthoenisz

Dit gedaen zyn de commissarissen ende gedeputeerde
wiens namen hier folio [*niet vermeld*] gespecificeert
worden op de dagen aldaer verclaert to Zutphen
erschenen ten woenhuyse vanden voorsz: Cornelis
Anthoenissz ende hebben aldaer gesamenderhant
gevisiteert voor teerste die alde registeren ende
visitatie boecken ende daer beneven die rechten vanden
hoven inder zelve graefschap behoerende daerna
die hoerige personen ende goeden Co.^e: ma.^t: verplicht
zyn mit oock de rechten vanden koermoetschen
die zy commissarissen ende gedeputeerde zoe vele
hen mogelick is geweest te vernemen, bevonden
hebben te zyne als volcht.

Eerst de gerechticheyt off serviliteyt
daerinne de personen ende goeden
inden hoven van Zutphen ende Lochem, die
tot eynder natueren ind rechten
staen verbonden zyn als verclaert wordt

foto 0010

folio 3 verso

ende bekent is byden huysgenoten der zelve haven voor
geschikte rade ende vrunde des fursten inden jaere
xv.^C xxxv opten vii.^{en} juny to Belheym vurden cloester
vermogens eener declaratie inden registre camer
rustende gevonden achter int visitatie bouck de anno
xiiii.^C Lxxxviii ende xv.^C xxxii

Item wanneer man oft wyff in desen hoven voersz: sterft
heeft die heere de helfte vanden alingen gereyden guede
tot eenen lepel toe.

Item dieoltste zoen blyft byden hove ind beholdt twee
deel vanden goede idt derde zedt die alste broeder
op eenen pennong ende doet zyne zusteren ende broederen daermede
een afscheyt mit raede ende in bywesen des Rentmeesters van
wegen des heeren.

Item die joncste broeder geet voor zynen zuster die alder
were, ind daer geene zone en zyn, geet die alste
dochter voor gelyck als oock inden hoff van Hengel hier
nae

Item oock en mach men in desen haven gheene eycken holt
houwen, noch uuyter echt hylicken, noch die goederen
vercoepen splyten deelen noch versetten, dan by consent des
heren allet als oick inden hof to Hengel.

Item daer vader ind moeder doot zyn und die aldtste den jongen
woe vurgeroert afgeguedt hadde, ind die jongste
alsdan sterven zonder kynderen achter te laten, leth
die zelve dan erfguet achter dat uuyten hoff komen
were dat velt wederom inden hoff ind leth hy reede guet

foto 0011

folio 4 recto

achter neemt die heere halff ind dander helft deylen
die broederen ende zusteren onder zich. Dit houdt men
inden hof to Hengel oick.

Volcht noch breyder ind vorder declaratie
van die gerechticheyden deser twee hoven
voersz: getrocken ind transcreven
uuyt den visitatie boucken inden jaere
xiiii.^c Lxxxviii ind anno xv.^c xxxi ende
xxxii gedaen daer by geseet wordt
in effecte als hier naer.

Toe wetene dat die goederen der voorn: hoven naden
hoffrechten myns genedigen lieven heeren nyemant besitten noch
gebruycken en zal man noch wyff, zy en zyn daer
beyde eygen ende hoerich nae, ende zullen mynen genedigen heere
daer goet ind bloet op fueden.

Dat es toe verstaen dat all die kinderen vanden eygen mannen
ende eygen wyve geworven ende warven myns genedigen lieven
heeren eygen hoorige luyden zyn. Ende die kinderen
oick nyet hylicken en moeten anders dan aen
alzulcke hoorige luyden van eynde echten ende
van eenre natuer des haves ende dat zoe voirt
volgende van gebeurte tot gebeurte usque ad infinitum

Doen zy daerenboven, dat mach die heere straffen nae
groetheyt haers goedes, ende moeten sich nochtans
geven ende zich werven mit pennongen naeden hove
ende van eenre echten.

foto 0012

folio 4 verso

Item wanneer dat eene van man off wyff opten goede
versterven, soo verarmen zy mynen genedigen heeren aen
allen gereyt guet halff dat zyn osse peerden coeyen
scapen vercken ymen, ende ander beesten, zaedt coorne
inden eerden ende buyten der eerden, bedden, kisten, kasten
ketelen, potten, kannen, schotelen ende alle gereet goet
halff nyet uuytgescheyden.

Voirts alle gereet gelt halff, ende wedtschat halff
item wetschat dat is daer eenich gelt belacht were op
renten oft aen lande dat ter loesse stonde, die somme
mitten renten hoort den heere halff, die erfftaele
uuyten hove gecomen blyft aen den goede. Oick
boert de heere alle schulden halff ende en betaelt
gheene scholt int groot noch int cleyne

Item oick en mogen dese eygen luyden gheene giftinge
doen in testamente, of yemants anders dan met
wille des heeren daer die heere altyts zyn voordel
aff heeft.

Item soo dan myns genedigen lieven heeren luyden nyet al op
eygen erven ende gueden konnen gewoenen omme haere
menichvuldicheyt willen, en moeten zy nochtans
nyet hylicken buyten heure echten oft natueren dan
mit wille des heren den wysen sy werven moeten
mit pennongen, ende daer toe mit eenen gelycken wiffe
in hoer stede daer mynen genedigen lieven heeren jaerlicx mennige
pennongen van compt.

Item soo en moeten die eygen luyde oft nyemandt
anders gheen eycken holt van myns genedigen lieven heeren

foto 0013

folio 5 recto

eygen goederen houwen, dan mit wille des heeren
want mynen genedigen lieven heere den derden boem toebehoert
doen zy daerenboven dat gehouwen holt behoert den
heeren ende heeft hem daer toe te staffen rc:.

Oick en mach gheen eygen man oft wyff heur guedt
het zy erftael off gereyt guedt heeren kinderen off
yemant anders opdragen noch overgeven dan mit
wille des heren den wille zy met pennongen moeten
werven want anders worden myns genedigen lieven heeren verstarven
daer inne vercleyniget rc:.

Die gerechticheyt ende serviliteyt des
haves to Hengeloe bekent ende verclaert
vur gheschickte Raide ende frunde
des fursten anno xv.^c xxxv als
boven inden hove Zutphen ind Lochum
verclaert staet.

Item wanneer die man gehoerende inden hoff to Hengel
sterft ind nyet die vrouwe dan compt den heere
die helfte van veltegaende ende vliegende levendige
have des gheeft men van die gantze haeff voirt
eerste wederomme inden hoff van ellick eens id
beste, te weten id beste paert tot behouff des heeren
her wagen ende id ander inden hoff to blyven dat
geschiet wesende neemt die heere van allet gene
veltgaende ende veltvliegende daerover blyft die
gantze helft.

Item die vanden hoorigen hove woonen ind zyn nochtans
hofhoerich daer van als de man sterft deylt men

foto 0014

folio 5 verso

den heeren die helfte toe zonder middel und nyet
nemende van elck id beste

Item wanner die vrouwe sterft heeft die heere nyet
meer dan eenen olden vleemsch, ende zy synt schuldich den
Rentmeester id versterf binnen eyen maent tho verwettigen
ende den olden vleemsch to betalen ind wanneer zy zulcx
nyet en doen compt den heere is gantse guet.

Item die oltste zoen blyft byden goede ind duet zynen
zusteren ind bruederen een afscheyt nae vermogen des
guetz ind by goetduncken des Rentmeesters van wegen des
heren.

Item die joncste zoon geet voor zyn zuster die older
were dan hy, ind blyff byden guede.

Item daer gheen zonen en zyn blyft die olste dochter byden
goede, ind doet den anderen woe voersz: een afscheyt.

Item zy en mogen gheen eycken holt houwen buyten
consent des heren dan zoe vele als zy tot oiren noot
bouwe behouven aen oeren huyse dat mogen sy
afhouwen

Item zy en mogen nyet hylicken uuyter echte buyten
consent des heren.

Item zy en mogen oir goet nyet vercoepen splyten deylen
noch versetten buyten consent des heren.

Item den hoff te Baeck steet tot alzulcken rechten ende

foto 0015

folio 6 recto

natueren gelyck die have tot Hengel uuytgescheyden dat die
vrouwe personen vererven eynde oer beste bedde, ende die
van Hengel nyet dan eenen vlems als voorsz: is.

Ende staet te weten dat hoewel inde publicatie hier
vore aengetogen maer mentie wordt gemaect van vier
hoven daer zyn vyff hoven hoorende inden hoff Zutphen
als inden oversten hoff der graefschap van Zutphen ende alzo
in effecte zesse hoven te weten den hoff te Lochum,
die hoff Baeck die hoff to Bolderick ende die hoff toe Oxe
ende elcken vanden vyff hoven voorsz: heeft van hem streckende
zyn leden ende toeweygen van zeeckeren anderen hoven goederen
ende personen daer toe hoerende ende een yegelyck nae
zyner natueren nae alden gewoenten.

Item die hoff to Bolderick ende die hoff toe Oxe staen
ende volgen int gemeyn naeden nutueren vanden have toe
Lochum. Ende dit allet zoe die Rentmeester heeft
verstaen ende hoeren zeggen vanden Rentmeesteren zynen
voirsaten ende vanden huysgenoten der voorsz: hoven dat heuren
rechten ende olde gewoenten sulcx zyn.

Noch men bevint by olden aenteeckenisse ind
schriften indie rekeningen vanden Rentmeester in Zallant
Dierick ten Maerssz anno xiiii.^c xcii ingesteken
in een olde rekening die schynt anno xiiii.^c xviii
gerekent und overgegeven dat de guederen inden
hoff to Oxen gehoerich zyn hoorige guederen ind
luyden ind hoeren inden hoff to Hengel ind die
luyden als zy sterven geven veltvliegende ind
veltgaende rc:

Die rechten vanden vryen hoffgoederen ind
luyden inden graefschap Zutphen.

Te weten dat inder graefschap Zutphen gelegen zyn

foto 0016

folio 6 verso

veerthien hoven ind guederen diemen noempt vry
hofguederen als Boyinck, Vrylinck, Banninck, tgoedt
ten Haege, Cleynen Hage, Wreterdinck beyden Cleyn
en Groot, Bossinck, Winckel Syboldinck,
Sestinck, Beelinck, Nyenhuysinck, Weckinck,
Tellickhuys Ende zyn vanden natueren gemeynlick
als die hoven tZutphen ind Lochum Daeromme en
zyn daervan gheene befunden bescreven rechten
dan is alleenlick uuytgesondert zoe wanneer die
persoenen sterven en competeert den heeren geen
mueblen van oiren goederen als andere hoven boven
geroert maer nae doede der olderen. Soe moet
die olste dat zelve vry hofgoet wederomme ontfangen
ind doen den heeren eenen eedt van trouwen dat hy
oft zy dat vryhofgoet in zyner natueren halden ind
bewaren zullen ind alle tdoen dat zich nae vryen
haves rechten gebeurt, vermits betalende eene leerse
wyns daer voermen ~~bevindt~~ gerekent x, xii, xiii
golden gulden diemen oock wael meerder getaxeert
sundt, ende staet to mercken nae quantiteyt des
erves ind guedts.

Belangende de rechten vanden koermetzen, overmits de
menichfuldicheyt vanden hoorigen persoenen ende
goederen heeft men te desen mael boven vier oft vyff
persoenen nyet gecomponeert nae advenant dat
van gelycken hier voermaels is geschiet, ende zal
vanden rechten der zelve int vervolgen vanden
aenstaende visitatien naerder onderzouck moeten
gedaen worden daeromme hier alleenlick memorie

foto 0017

folio 7 recto

Ende alzoe de commissarissen ende gedeputeerde opte xviii.^{en}
ende xix.^{en} juny tot Zutphen vergadert zynde nyet en
vernamen dat volgende der eersten publicatie hier
voere geinsereert vele hoerige persoenen comparereren
hebben geordonneert datmen alle de graefschap
doer ende den ommeliggende nabuer steden ende
dorpen in alle kercken publiceren zoude een
ii.^e plaacet in date xxi.^{en} juny xv.^c Lvii daeraff
copie hier naevolcht. Welcke publicatie alzoe
oock is geschiet

De commissarissen van wegen Co.^e: ma.^t van Spaenguien
Engelant rc: onses aldergenedichsten heeren
geordonneert tot der visitatien vanden hofhoorigen
koermoetschen ende eygen goederen inden landen van
Zutphen mit den hofrechter Cornelis Anthoenissz
laeten eenen yder weten dat alle die gheene
die eenige erven oft landen houden oft besitten
die uuyt hoerige koermoetsche oft eygen erven
gecoft oft afgedeylt zyn, oft oock eenighe
renten uuyt oft op eenigen hoerigen koermoetsche
oft eygen erven spreekende hebben dat zy haer
brieven schyn oft bescheyt vanden zelve landen
erven ende renten comende thoenen den voorsz:
commissarissen ende hofrechter binnen vyff off zes
dagen naer sinte Peeters ende Pauwels dach in
julio toecomende op verbeurte des lants ende
der renten voorsz: daer zich een yder nae
rechten mach ende elck andere waerschouwen
Aldus gedaen tot Zutphen deur bevel van mynen
heeren den commissarissen voorsz: desen xxi.^{en} juny
anno xv.^c zeven ende vyftich ende geteeckent by
my, Cornelis Anthonissz.

Achtervolgende welcken publicatien de commissarissen ende
gedeputeerde naegenoempt geprocedeert hebben

foto 0018

folio 7 verso

totter visitatien vanden persoenen ende goederen naebescreven
ende den personen dier gecompareert zyn elcken besunder
voirgehouden ende afgebraecht in substantie de articulen ende
poincten hier nae volgende.

Inden eersten

Den onderdanen gevraecht wat landen plantinge uuytdriften
in gemeynten ende andere gerechticheden tot heuren haven
goederen ind erven gehoiren waer die gelegen zyn
te weten onder wat ampten gerichtten ind
kerspelen met hoeren limiten, soe veel doenlick
zyn zal

Oft zy hoirich naeden goede zyn beyde man ende
wyff Oft uuyt heuren goederen gheen landen off
erven vercocht verpandt oft afgedeylt zyn. Ingevalle
jae, wat ind aen wien, hoe lange dat geleden is
ende oft mit consent des heeren geschiet zy.

Oft heure goederen belast zyn met renten. Ingevalle jae,
hoe veel ende aen wien ind tot wat natueren losbaer
oft ten lyve.

Ofte den genen renten off landen aengecoft hebben
Waerse gelegen zyn.

Wat zusters en broeders ende kynderen zy hebben oft se
gehouwet zyn, aen wien Waer se woenen, ende
oft se nyet buyten der echt gehouwet zyn.

Vanden opgaenden holte ofter gheen en zy ind oft
tyt verdich is om te vercoepen.

Oft zy geen holt gehouwen hebben vanden erven sonder

foto 0019

folio 8 recto

orloff daer den heere zyn gerechticheyt aff compt
verclaerende wat holt ende hoe vele.

Te bedencken datmen adviseert die persoenen diemen
behoeft om die banck to becleeden ende den zelve
voor te dragen svorsten gerechticheyt over die
hoffhoerige eygen ind kuermetse luyden

Te gedencken den hoffhoerigen luyden te bevelen
dat zy heure hofhorige goederen beplancten ende
bebooten voor zoe vele als dat bequaemlyck zy.

Ende alzo in julio overmits den grooten dierentyt
een yeder neerstich was om aende nyeuwe vruchten
te comen datter oock (gode loff) al omme schoene
vruchten verstheert waeren, hebben de huysluyden
den bouw zeer neerstelick aengevangen ende tcoeren
begonst te picken twelck de commissarissen siende
hebben (overmits die ongelegentheyt vanden huysluyden
die van haren bouw, twelck zyn zoude Lamberti
Ende op dat een yeglick daer aff een weten
hebben zoude) een placcaet laeten publiceren
in allen steden ende dorpen daeromtrent geleghen
daert van noede was in date xvi.^{en} july Lvii
daeraff copie hier naervolcht.

Die commissarissen ind verordenten van weggen
Co.^e: ma.^t: van Spaenguen Engellant rc: onses
aldergenedichsten heeren itzont op dese visitatie
van zyne ma.^t: hoffhoerigen eygen vryen ende
kuermetz luyden und goeden binnen Zutphen
wesende hebben bewegen ind avermerckt die
nootturfficheyt des bouws voorhanden is rc:
hebben daeromme uut oirsaecken voorsz: dese
tegenwoirdige visitatie verlingt verlinghen
ende uuytstellen vanden xviii.^{en} july bis naeden

foto 0020

folio 8 verso

bouwe ende ter tyt toe dat de visitatie wederomme verkundiget ind gepubliceert zal worden omme hoiren voortganck te hebben Laeten daeromme van wegen hoichstberumptes Co.^e: ma.^t: weten dat alzoe een yedere voor datum van desen totter visitatien te compareren verscreven zyn geweest ind noch geene geboirlycke gehoersaem geleyt, nyet erschenen afdracht gedaen en hebben dat die selve altosamen nyemants uuytgesondert sy weren dan volschuldich eygen vryhofhoerich koermoetsch nasththynd man oder wyff woe zy oick eenichsins mit hoericheyden zyne ma.^t: in eenigen hoven der graefschap van Zutphen und in Zallant plichtich ind gehoerich moegen wesen ytlick nae zynder echt und gehoericheyden zy beseten dan alzoedane hofhoerige eygen ende vrye guederen geheel off in deel woe die oock gesplist verdeylt belast veranderzaet ofte hergekommen moegen zyn het waere met rechter brieven maechgescheyt testamente off woe die vercregen mogen wesen dat die zelve in middelen tyden alle heur zegel und brieven schyn und bescheyt zoe zy zullen vermeynen to vinden tot beschud ende scherm elck van zynen rechte willen ondersoucken ende gereet maecken omme soe wanneer dese visitatie naden bouw wederomme verkundiget ende gepubliceert zal worden die te voleynden dat alsdan yder gesat und rede to zyn befunden werde to erschynen ende nae have rechte sich te holden ende te doen als zich dat nae eens yederen rechte behoeren zal, mit der conditien soe wie daerinne versuemelyck wurde datmen den zelve als ongehoirsam metten

foto 0021

folio 9 recto

hofgrechte to foirderen ende die guederen in to winnen
ende tot zynen ma.^t: tafelen to leggen gemeynt is
oft de ongehoirsame uútblyvende personen te straffen
soo sich nae haves rechte behoirt daer mach
een yeder sich nae weten toe richten ende
schutten zyne schaede. Aldus gedaen tot
Zutphen deur bevel van mynen heeren den commissarissen
voorsz: desen xvi.^{en} july anno xv.^c zeven ende
vyftich ende geteeckent by my als hoffrichter
Cornelis Anthonissz.

Ende hoewel de voorsz: commissarissen de personen
ende goederen geexamineert hebben soo die gecompareert
zyn ordene vanden hove te comen observeren
hebben daeromme nochtans voor goet aengesien
datmen emmers zoe vele mogelick ind grofferen van
dese visitatie alle de goederen zetten solde in ordene
soemen die bevint staende inden registeren vanden
~~visitatie~~ liquidatien anno xv.^c xlviii geschiet
daer uut des Rentmeesters van Zutphen rekeninge
geformeert is, op datmen in toecomenden tyden
alle hoven ende goederen metten correctien
vanden reeckenmeesteren te beter ende gebouchlycker
solde mogen vynden voegende nochtans by elcke
partien den dach opten welcken die personen
occupateurs vanden hoorigen goederen zyn
gecompareert.

foto 0022

folio 9 verso

Blanco pagina

foto 0023

folio 10 recto

Hofhoorige goeden in Almen.

Wonderinck.

Dit goet Wonderinck wordt beseten by Herman Wonderinck
ende woont opt selve goet, hy is hoorich nade natuere
des goets, heeft een huysvrouw genaempt Janneken Besselinck
geboren vanden goede Besselinck, ende seet dat syn huysvrouwe
een vrye vrouwe is ende hebben tsaemen acht kinderen, dry
sonen ende vyf dochteren mit namen

Bernt	}	sonen
Henrick ende		
Warner		
Elsken	}	dochteren
Lumme		
Oelken		
Eefs ende		
Andriesken		

Gevraecht oft uuyt desen goede nyet en is verset seet dat hy
anno xv.^c xlvii vigilia visitationis Marie met Henricken
Wonderinck zynen eenigen broeder een affscheydinge gemaect
heeft (daer Sander Schimmelpenninck Rentmeester vanden graefschap
Zutphen overgesegelt heeft) van zyns broeders verstarve
ende hem daer vore gelooft sestehalff hondert guede golden
geldersschen ryders gulden. Daervore hy zynen broeder uuten
voirsz: goede Wonderinck diversche parcheelen landts op
eenen wederlos in handen gestelt heeft ut per copiam daeraff
gesien ende inden commissarien handen gelaeten. Van welcken
stucken Herman een deel gelost heeft anno xv.^c Li voirde

foto 0024

folio 10 verso

somme van ii.^c ryder gulden. Sulcx dat uuyten voirsz: goede
nyet verset en is meer dan de partyen inden voirsz: brieven
begrepen te lossen met vierdehalff hondert ryder gulden.

Parcheelen van lande inden goede
Wonderinck gehoirende.

Ierst een stuck landts genaempt de Bree	
groot omtrent	— iiii malder saets.
tGroote stuck groot omtrent	— iiii malder saets
De Syescheet Bree groot	— i malder saets.
Dwerch stuck groot	— ii malder saets.
Den hoogen Rouwencamp	— i malder saets.
Den Suerenberch	— een malder saets.
Den Scholten hoffcamp	— iij malder saets.
Een stucxken landts daer tendens aen	— iij malder saets
Een stuck landts genaempt tNoerden	— iij malder saets
Noch een stucxken in Lutken Ilsincx camp	— iij schepel saets.

Somma xix malder iij schepel saets

Noch xi parcheelen landts die Herman Wonderinck
van zynen broeder gelost heeft mette ii.^c ryder
gulden voersz: houdende tsaemen omtrent — viii malder iij scepel saets
Noch hoort tot desen goede een camp landts
genaempt de Maete by thuys groot — v coeweyden
Noch int Haeverbroeck — iiii coeweyden
Noch opten Brant — iii coeweyden
Noch de Brantmaete — iiii coeweyden
Noch de Broecmaete — iii peertsweyden
Noch de Ryschmaete dat een elsen bosken
plach te zyne groot — iii peertsweyden
Noch de Pricipael Zoelweere met huys
ende hof groot omtrent — iii schepel saets
Alle welcke voirsz: parcheelen Harman Wonderinck
verclaerde jegenwoirdelyck selfs te besitten.

foto 0025

folio 11 recto

Boven desen hoort hierinne noch een stuck
landts dat by Harmans vader uuyten
goede Ilmerinck gecocht is genaempt de
Belt groot — viii malder saets

Noch een stuck landts genaempt Coninx
maete groot omtrent — iii coeweyden

Dese twee leste stucken worden noch by Hendrick Wonderinck
beseten te losen mit iii.^c L ryder gulden ut perlras perdictas

Compositie Harmans Wonderinck

Alsoe dese Harman buyten echte met Janneken syn huysvrouwe
een vry wyf zynde is gehylickt buyten consente des
heeren is zyn huysvrouwe vredich haer hoorich naeden
goede te geven. Oick geloven Harman ende zyn wyff
als haer kinderen ende elck van hen gecomen selen zyn
tot haeren mondigen jaeren dat de selve alsdan binnen
jaers sich oock hoorich naeden goede geven selen, allet
op verbeurte des goets als sich nae haves rechte gebuert
Ende voirde bruecke van dat hy buyten echte gehylickt
is syn de commissarisen voirsz: mit hem verdragen dat
hy betaelen zal in handen vanden Rentmeester vanden graeffschap
Zutphen de somme van tweendertich golde gulden tot
xxviii stuvers tstuck deen helft Martini ende dander helft
te kerstmis naestcommende, wel verstaende ende gepersupponeert
dat Harman Wonderinck hoorich is naeden goede daeraf hy
binnen vier dagen schyn heeft geloeft te geven.

Dit geschiet wesende heeft de selve Johanna mit haeren
man ende gecoren momboir sich hoorich gegeven naeden
goede. Actum to Zutphen xix.^{en} juny anno xv.^c Lvii.

Opten xxv.^{en} juny Lviii syn de voirsz: Herman ende Henrick
Wonderinck coram commissarrys gecompereert ende hebben
gethoont zekere brieven Diericx van Zoelen in date xv.^c

foto 0026

folio 11 verso

xxxiiii opten vridach nae Lucie daeraf copie is aende
laache gesteken daerby blyckt dat sy hoorich zyn.

Dese Henrick is gehylickt aen een kuermetz vrouwe geheeten
Alit ten Bouwhuys die nae den goede nyet hoorich en is,
hebben tsamen vyff kinderen nementlyck

Gheerit olt vier jaeren	}	sonen
Harman olt een jaer		
Beerntken ix jaer	}	dochteren
Heylken vii jaer		
Aelken dry jaer		

Gescheyden by de commissarissen van dit misbruick zoo
wel voir Henrick Wonderinck als Alit zyn wyff van
dat zy buyten echte gehylickt zyn, dat zy voir beyde
de bruecken betaelen zelen aen des Rentmeesters van der
graeffschaps Zutphen handen tsamen thien golde gulden
tot xxviii stuvers tstuck deen helft Martini ende dander
helft te kerstmis beyde naestcomende.

foto 0027

folio 12 recto

Smedinck in Herfsen.

Hieraf is gecompareert Beernt Obbekinck exhiberende zekere originale brieven in date op sondach Reministere anno xv.^c ix byde welcke Beernt Slotboom ende Geertruydt zyn huysvrouwe doen tertyt besitters desselfs goets ende heure erven ende naecomelingen ende dat goet voirsz: vanden hooricheyt loodicheyt ende gehalt des dienstpeertz gevryt zyn, mit refervatie vanden renten daerut gaende die zy noch betaelen, soo dat tselve goet voir een vry thynsgoet byden commissarissen op dese visitatie zynde geacht ende gehouden wordt. Actum xix.^{en} juny xv.^c Lvii.

Nota dat opten eerste july coram commissarys is gecompareert heer Geeret Wolf pater vanden convente van sinte Catharinen binnen Zutphen, ende heeft geexhibeert eenen olden leenbrief daerby Dierick vanden Ryne te leen ontfangen heeft, vanden heer van Bronchorst thien malder corens stedicheyt uuyten goede Smedinck ende is den brief de dato van xiiii.^c i des vridaechs post Agathe, daeraf copie aende liache. Ende zyn dat selve thien malder roggen mette brieven den convente gegeven met eenige dochteren aldaer ingecomen, ende bis her toe rustelyck beseten.

Ebbinck

Opten xix.^{en} juny compariert coram commissarys Wessel ten Holler ende ontkent tgoet Ebbinck

foto 0028

folio 12 verso

dat hy gebruyckt hoorich goet te zyne, ende wil
tselve voir een thynsgoet verdedinghen.

Nota dat zedert den jaer xiiii.^c Lxxxviii nyet bevonden
wordt in eenige registers dit goet voor hoorich
aengeteeckent.

Sy nyetmin hier op gesien de olde registeren ende
Co.^e: ma^t: recht bewaert.

Baltinck

Opten xix.^{en} juny is coram commissarys gecompareert
Mechtelt Baltincx weduwe zelige Goossens Baltincx
ende heeft gethoont de originale brieven van
vryonge in date xv.^c x op dynsdach post Francisci
daerby blyxkt dat de furst den olden Goossen

foto 0029

folio 13 recto

Baltinck met Jan Baltinck syn neve ende dat
goet voirsz: mit allen zynen rechten ende toebehoirten
vanden loodicheyt ende hoffhooricheyt ende gehalt
des dienstpeertz gevryt heeft, beheltlyck den
heere de renten daeruut gaende, sulcx dat dit goet
voor een thynsgoet by den voirsz: commissarissen ende
als vanden peerts gehalt gevryt zynde geacht ende
ende gehouden wordt. Nyet tegenstaende dat by een
apostille gestelt op een visitatie boeck gedaen
anno xv.^c xxxi, geseet wordt dat nae doode
Engelbert Goossensz Baltinck het peerdegehalt
wederom aenden furst zal comen, welcke
apostille nyet genoechsaem geacht wordt
om de voirsz: vryebrieven soo vele den peerdegehalt
aengaet te dooden, ten waere datmen hier
naemaels voirden oft ander bescheet vonde dat
genoechsaem waere daernae men sich belangende
tpeerdegehalt sal mogen reguleren.

Spitholt

Dit goet wordt beseten by den convente van sinte
Catarinen binnen Zutphen ende is per Arnoldum anno

foto 0030

folio 13 verso

xiiii.^c xxxviii dit goet ende de occupateurs van dien vanden hooricheyt gevryt voirbehalden den heere de renten scilicet twee malder roggen twee malder haveren ende vii £ die tvoirsz: convent gaerna afcoopen zoude ende hebben daervoir geboden voir elcken penning xxviii penningen ende is de copie vanden vryebrieven aende liache.

Coorseler

Dit goet wordt beseten byden gasthuys van sinte Elizabeth binnen Zutphen ende is per Carolum anno xv.^c ix.^o op sinte Laurens avont vanden hooricheyt gevryt ende voir sulcx per commissarios geacht als by de originale brieven byde commissarien gesien Actum xix.^{en} juny.

foto 0031

folio 14 recto

Conincksael oft Kuenzael

Van dese goede is gecompereert Bernts Sconinx
weduwe genaempt Henrica ende Johan Vroessinck
als getrouwt hebbende Aelken Sconinx ende hebben
geexhibeert twee vryebrieven doerden anderen gesteken
den eenen de data xv.^c ~~xxxiii~~ viii by hertoch Carels zegel
gesegelt dan nyet geteeckent ende den anderen de data
xv.^c xxxiii by hertoch Carels zegel gesegelt ende met
zyn furstliche genaden hant onderteckent met noch een sententie
vanden Landtschap besegelt doerden den eersten brieff
getransfixeert, ende is hemlieden geseet dat sy sich
wel beraeden soudent indien sy persisteren byde
sententie vander Landtschap denctmen tegen hemluyden
metten hofgerichte te procederen ende tgoet inne te winnen
als nae hoefs recte den heere vervallen.

Opten xix.^{en} juny voirsz: syn de voirsz: wduwe Coninx
ende Jan Vroessinck geassisteert met Jan van Voirthuisz
Rense van Voirthuysen, Aelbert van Steenre ende meer
andere goede luyden voir mynen heeren den commissarisen
gecompereert ende hebben nae overlesinge der older
registeren ende diversche lange commication daerop gehalden
sich laeten onderrichten ende te vreden geweest af te
treden den inhalt ende effect der voirsz: sentencie vanden
Landtschap, ende sich van nu voirtaen te reguleren nae
inhalt des tweeden briefs van hertoge Carel in date
xv.^c xxxii opten xxii.^{en} aprilis. Wel verstaende dat sy
der ombetaelder achterstedicheyt bis hier toe verscenen
verlaeten selen syn, midts op leggende ende betaelende
binnen dry weken naestcomende in handen vanden
Rentmeester vanden graeffschap Zutphen de somme van

foto 0032

folio 14 verso

acht ende twintich golde gulden tot xxviii stuvers tstuck
ende selen daeraf worden gemaect behoirlicke brieven.

Tgoet ter Holst

Eodem die xix juny comparuit coram commissarys
Engele Ongers weduwe lestmael zelige Willem Schel
et exhibuit originales litteras ducis Caroli in date xv.^c
xxxiii prima novembris daerby blyckt dat de furst Engele
voirsz: ende haer twee kynderen met dit goet ter Hulst
ende tgoet Smedinck als gecomen zynde uuten goede
Conincxsael vanden hooricheyt ende loodicheyt gevryt heeft
end tot eenen thynsgoet gemaect, beheltlyck den heere zynen
renten. Sulcx datde commissarissen opte visitatie zynde
dit goet ende de voirsz: Engel ende drie kinderen als gevryt
geacht hebben

foto 0033

folio 15 recto

Wilsekinck

Tot desen goede hooren de navolghende parcheelen
Eerst een stuck landts genaempt Wilsinckcamp met
huys ende hoff groot omtrent — xii malder geseyts

Noch een stuck genaempt Wilsinckschiet
groot — v schepel saets

Noch oick een stuck genaempt Wilsinck
maete groot — v coeweyden

Noch twee stuxkens aen Boelender bos
gelegen groot tsamen — iiii coeweyden

Noch een hoff genaempt Wilsinckhof
die Oyckinck bruyct gelt twee
ryder gulden tsiaers — ii ryder gulden tsiaers

Noch een hofstedeken dan Fenne
Wilsinck bruyckt in tochten gelt
tsiaers iiii ryder gulden tsiaers

Opdit goet Wilsekinck en is gheen
groot opgaende hout dan een weynich
houckholt gewas

Noch heeft dit goet de uuytdrift inde
gemeynte tot Snede

Noch hoort hier toe een stuck weydelandts
genaempt den Rauwemaete gelt jaerlicx
vier ryder gulden.

Dit goet is lestmael gebruyckt geweest by
Geerit Wilsinck een hoorich man, hadde een vrouwe
genaempt Geertken ten Graffel een vry wyff die beyde
in gode verstorven zyn ende hebben achtergelaeten
een eenige dochter genaempt Willemken out nu ter
tyt omtrent xiii jaeren als sy seet verstaen te hebben
van haer grootmoeder ende oick uuter oogen wel scheen

foto 0034

folio 15 verso

Dese Gheertken ten Graffele is anno xc.^c xLvi met
consente Sanders Schimmelpenninck Rentmeester hoorich
geworden uuyten naeme ende intstede van haer
dochter Willemken ter tyt toe deselve mondich
soude worden.

De selve Gheertken is soo Willemken verclaert
omtrent dry jaeren geleden gestorven ende hadde
zedert haers mans doot eenen bouwman opt goet
gestelt genaempt Aert op Wilsinck, soo datmen
bevindt dat den heere in vele manieren te cort
gedaen is.

Primo om dat Gheert Wilsinck zeliger een vry vrouwe
heeft getrouwt sine consensu domini.

Secondo dat tgoet nae doode desselffs Wilsincx
nyet en is gebruyckt nae hoefs rechten, ende
daeromme den heere de vruchten vervallen.

Tertio duerdien Gheertken sonder consente des heeren
den bouwman opt goet geset heeft die tselven
noch gebruyckt, ende de selve Gheertken is gestorven
is daer duer den heere tversterff van de selve
Gheertken ende thalff gereet goet vanden bouwman
vervallen.

Quarto alzoo Gheertken gestorven zynde haer
dochter Willemken nyet hoorich en is geweest
oft noch is, ende daeromme ongequalificeert om
tvoirsz: goet te besitten, moet sy sulcken goet
weder als naeste erffgenaem haers moeders vanden
heere coopen ende sich hoorich naeden goede geven

Voir alle welcke amenden bruecken ende vervallen
is byden commissarisen met de voirsz: Willemken

foto 0035

folio 16 recto

geassisteert by heer Gheerit van Hove pastoir tot Warnsfelt, Dierick van Grol hopman ende Wessel ter Holler verdragen, dat zy tot Co.^e: ma.^t: behoeff voirde werving des voirsz: goets met allen de bruecken by haeren olders ende haer tot desen dage toe gebrueckt betaelen sal in handen vanden Rentmeester deser graefschap Zutphen de somme van tweehondert golde gulden tot xxviii stuvers tstuck, Martini naestcommende deen helft ende dander helft acht dagen voir Petri naestcomende ende daerenboven sich hoorich naeden goede geven , ende men sal haer consenteren desen bouwman sesse jaeren lanck opt goet te mogen laeten woonen men sal haer oick consenteren dit goet mette ii.^c golde gulden te mogen belasten salvo dat ment in sesse jaeren zal vryen oft langher consent moeten werven, ende hierop heeft Willemken haer beraet tot saterdage naestcomende voor middach incluyt om middelretyt met haeren vrunden te spreken ende sich te beraden. Actum xxiii.^{en} juny 1557.

Opten xxvi.^{en} juny Lvii is de voirsz: Willemken met Diericken van Grol hopman haeren gecoiren mombere geassisteert by heer Gheerit van Hove ende Wessel ten Holler voirsz: coram commissarys gecompareert ende heeft verclaert haeren wille te zyne als voerscreven staet, ende wilt sulcx achtervolgen, heeft oick haer selven gegeven hoirich naeden goede Wilsekinck daeraf haer brieven gegeven sullen worden in behoirlycker formen. Actum die quo supra present huysgenoten Roelof Gotinck ende Beernt Schuerinck.

Opten xii.^{en} july Lvii is coram commissarys gecompareert Thomas Karreman ende heeft gethoont eenen brief van consente van een belastinge op dit goet Wilsekinck van hondert vyftich dalers

foto 0036

folio 16 verso

Daervore bekent zyn elff malder roggen jaerlycx
op een los met gelycke somme, welcken losse
soude moeten geschien binnen zes jaeren nae date
der brieven synde ultima marcy xv.^c L welcke
losse noch nyet en is geschiet.

De selve Thomas heeft noch gethoont eenen brief
oft pachtcedulle daarmede hy dat goet Wilsekinck
met zekere parcheelen in pachte heeft genomen
eenen termyn van acht jaeren. Welcken brief is in
date xv.^c Lii des vridaechs post Michaelis, mit
voirwaerden dat ten eynde vanden voirsz: acht jaeren
de boven geschreven belastinge vanden xi malder roggen
doot ende te nyet zyn soude, als by copie aende
liache gesteken.

Dit wordt hieraen getogen op datmen weten moge
to bescheet vanden belastinge die in behoirlycken
tyde nyet en is gelost ende ingevalle de pachtinge
nyet en worde voltogen te gedencken Co.^e: ma.^t:
recht te bewaeren.

De voirsz: Thomas heeft oick verclaert dat hy hadde
eenen brief van Anthonis Wilsekinck geboren uuyt
desen goede Wilsekinck tusschen dertich ende veertich
jaeren olt wesende een smit ende hebbende wyff
ende kinderen ende heeft gewoont binnen Amsterdamme
dan oft hy daer noch woont en weet hy Thomas
nyet by welcke brieve de selve Anthonis bekent
ontfangen te hebben van Thomas voirsz: voir een
afscheit vanden goede Wilsekinck voirsz: de somme
van vyftich ryder gulden tot xxii stuver tstuck
als by copie hangende aen de liache.

foto 0037

folio 17 recto

Uterdinck.

Van desen goede Uterdinck is gecompereert Johan
Uterdinck Henricxzoen ende bekent te zyne een volschuldich
hoorich man naeden goede, maer zyn huysvrouwe
Jutte Coicx is een dienstwyff, heeft van haer
vier kinderen dry zonen ende een dochter met namen

Johan olt omtrent xiiii jaeren
Henrick olt omtrent acht jaeren
Willem olt omtrent anderhalf jaer
ende Margretta olt omtrent zes jaer

Bekent hierinne te hooren de parcheelen van landen
hier nabescreven
Inden eersten een stuck landts geheeten den Camp by
dat huys groot — viii malder geseits
Den Langen Ancker groot omtrent iij malder saets
Dat Lange stuck — iii schepel saets
Dat Plagheyken groot omtrent styff
— i malder saets
Dat Panne stuck — j malder
Dat Vlaslandt styff — j malder saets

Noch twee stucken landts die hy seegt
inne gecoft te hebben van tHeylich
sacrament to Zutphen inder grooter
kercke daeraf dat een genaempt dat
Cruystuck groot — iij schepel saets
Dat ander stuck ongeveerlyck — j schepel saets
Noch een stuck landts geheeten achter
Horne camp groot omtrent — i schepel saets

foto 0038

folio 17 verso

Noch een stuck groenlandts geheeten Bachtenae
dat heetvelt geweest is daer hy zyn
schapen met twee oft drie peerden inne
jaegt

Noch een stuck groenlandts genaempt
Uuterincx maetken daer men inne weyt
— ii oft iii coeyen

Noch een stuck heetvelts genaempt dat
Vlierken dae hy plaggen uuyt maeyt

Noch een stuck heetvelts genaempt
Uuterinck nyhe maetken daerhy oick
zyn plaggen uuyt maeyt.

Noch een stuck heetvelts genaempt den
P[aggenacker dat zynen zwager
in een maechgescheyt toegescheyden was
twelck by Johan Uterdinck ingelost
is groot — ii malder saets.

Noch zeet hy dat zynen broeder Wolter
in een maechgescheyt op een wederlosse
toegedeylt is worden een stuck saeylants
genaempt Hoicklandt groot omtrent
zes schepel saets — vi schepel saets.

Noch twee stucken landts genaempt
die Brachare groot styff — vii schepel saets.

Noch is Heel zyn zuster woe voirsz: toe
gescheyden op een wederlosse een stuck
zaeylandts genaempt dat Uuterincxse
maetken groot — j een malder saets

Noch een stuck genaempt ~~dat Gansen~~
~~stuck~~ Duvels eynde groot — een malder saets.

Noch een stuck genaempt dat Theend
vry stuxken groot — j malder saets.

foto 0039

folio 18 recto

Noch een stuck genaempt dat Garsten stuck
groot — iiij schepel saets

Noch een stuck landts gelegen by dat voirsz:
Theendtvry stuxken groot — j malder saets

Noch Fenne zyn zuster woe voersz: toe
gescheyden een stuck landts genaempt
dat Veenlandt groot — iiij schepel saets

Noch een stuck landts gelegen aenden
Plaggen acker groot — i malder saets.

Noch een kempken daer oir huys op staet
groot — j malder saets

noch een stuck weylandts daermen in weyden
mach — een peert

Inne xxi.^a juny xv.^c Lvii.

Comparuit coram commissarys Johan Uterdinck met
Jutte Cocx zyn wyff. Ende wandt hy buyten echte
sonder consent des heeren is gehylict heeft sich de selve
Jutte met consent haers mans ende momboirs op huyden
hoorich naeden goede gegeven, ende hebben geloofd als
hare kinderen die sy nu hebben tot haren mondigen
jaeren selen gecomen zyn, sy de selve binnens jaers
daer toe halden selen, dat zy hoorich naeden goede worden
selen. Allet op verbuerte des goets, dit is naderhant
opten xvii.^{en} july andermael gepasseert present
huysgenoten Henrick Smedinck ende Henrick Lebbinck

foto 0040

folio 18 verso

met Johan Uterdinck articulo sequento geroert die ten selven
dage toe oock voor huysgenoten voirsz: hoorich geworden
is, in forma.

Ten selven dage heeft Johan Uuyterdinck desselfs Johans zone
alt omtrent xiiii jaeren sich oick hoorich naeden
goede gegeven.

Ten selven dage zyn de commissarissen met Johan
Uterdinck den olden verdragen voirde bruecke van
dat hy buyten echte is gehylict ende met zynen
broeders ende zusters afdeylinge heeft gedaen sonder
consent des heeren dat hy betaelen zal in handen
vanden Rentmeester deser graeffschap Zutphen te Kersmis
naestcomende vyfthien golde gulden tot xxviii stuvers tstuck.

Opten xxv.^{en} juny Lvii is coram commissarys gecompareert
Wolter Uterdinck des voirsz: Johans broeder woonende
tEefde op tgoet Jolinck die bekende een vry wyff
gehadt te hebben die overleden is ende is daeraff
omme buyten zyne echt gehylict te zyne gescheyden
metten commissarissen dat hy betaelen zal half
Martini ende half Kersmis naestcomende zesse golde
gulden tot xxviii stuverts tstuck in handen vanden
Rentmeester deser graeffschap, ende midtsdien is ende wordt
hem geconsenteert een vry wyff te trouwen sonder
daeromme te bruecken fidenisset Johan Uterdinck
cum relevatione.

Heel Uterdinck hoorich heeft getrouwt Thuenis van
Hoevel een vry man woonende by Lochem hebben
zesse kinderen mit namen vyf zonen ende een dochter.

Henrick out xvi jaer

Jan xi jaer

Wichert x jaeren

Henrick vii jaeren

Jan vyff jaeren

ende Gheertken de dochter xiiii jaeren

foto 0041

folio 19 recto

Compositum propter paupertatem op seven stuvers te
betaelen Kersmis fidenisset Jan Uterdinck , cum relevatione
Actum xxv juny Lvii.

Eodem die comparuit coram commissarys Fenne
Uterdincx hoorich die bekende getrouwt te hebben
een vry man genaempt Beernt Janssz een dachhuerder
woonende tEefde hebben tsaemen zesse kindern als
vyf sonen ende een dochter mit namen

Jan olt — x jaeren
Henrick — viii jaeren
Willem — v jaeren
Wolter — iii jaeren
Warner — ii jaeren
Geesien — j jaer.

Compositum propter paupertatem op seven stuvers te
betaelen Martini fidenisset Johan Uterdinck cum relevatione

foto 0042

folio 19 verso

Schuerinck tot Evede

Hier af is coram commissarys gecompareert Machtelt
Schuerinckx nagelaten weduwe Henricx Schuerinckx
ut getrouwt hebbende Jacob Lebbinck hoorich man
naeden hof to Hengel. Welcke Machtelt anno xv.^c Lvi
sich hoorich naeden goede gegeven heeft, met geloofte
ter naeste visitatie een recognitie te geven nae
redelicheyt Sy heeft dry kinderen eenen sone.

Johan olt omtrent vier jaer

twee dochters { Alberta olt ix jaer
Margareta twee jaeren

Dese comparanten hebben geloofd de voirsz: kinderen
binnen eenen jaere nae dat zy mondich selen zyn
hoorich naeden goede te geven, op verbeurte des goets
Actum xxi.^{en} juny xv.^c Lvii.

De voirsz: comparanten hebben verclaert dat in desen
goede Schuerinck hooren de naevolgende parcheelen
van goeden ende landen.

Anden eersten een stuck saetlandts genaempt
die Noortdenck mit een stuck landts
geheeten dat Lange stuck daeraen gelegen
tsaemen — iij malder geseys

Noch een stuck genaempt Rattenpoel
groot — j malder geseys

Noch een stuck genaempt de Westerick
groot — iij schepelsaets

Noch een stuck geheeten tVaernholt — iii schepelsaets

Noch een kempken by thuys groot — iii schepelsaets

foto 0043

folio 20 recto

Noch een stucxken landts geheeten den
Hof gelegen inden Eefder enck groot scherp
— j schepel saets

Noch een stucxken landts by Nuesinckschot
inden Eefder enck gelegen groot — iii schepel saets

Noch een stuck landts genaempt Duvels
ende — j malder saets

Noch een stucxken saeylandts dat Vellichken
genaempt groot — iii spint sats

Noch een stuck groenlandts geheeten
Mordengoir groot — iii coeweyden

Noch een cleyn maetken geheeten dat Hoen maetken
daer sy een voeder hoeys oft anderhalf jaere afmeyen

Noch een halve stuck groenlandts geheeten dat Fluerken
daer sy plaggen uuyt maeyen.

Uut desen goede Schuerinck is Bernde, Jan, Warner,
Hele, Fenne ende Jutte gebroederen ende gesusteren in
een maechgescheyt op een wederlosse toegescheyden
des navolghende parcheelen van landen.

Inden eersten het derdendeel vanden Noortenck
— vi schepelsaets

Noch een stuck genaempt Scepelinckacker — vi schepelsaets

Noch een stuck landts achter Horninck
kamp gelegen — iij schepel.

Noch een stuck landts genaempt den
Hasenacker vanden wech af bis aent velt
groot — i schepel saets

Noch een stuck landts genaempt Schuerincx
hegge groot — v spint geseys

Noch een stuck weylandts genoempt

foto 0044

folio 20 verso

het Schuerinck maetken gelegen aen
Guessuelt groot — ii coeweydens

Noch dat halve stuck weydelandt
genoempt die Floer daermen plaggen uut maeyt.

Welcke parcheelen men aflossen mach mit iii.^c ryder
gulden oft die gerechte weerde daer vore.

Noch heeft Henrick Schuerinck uuyten voirsz: goede versat
aen Thomas Karman twee stucken landts dat eenre
genaempt Plaghecken stuck dat andre geheeten
dat Bosch stuck datmen lossen mach met Cxxv dalers
groot tsaemen — iij malder saets

Noch is coram commissarys gecompareert Warner
Schuerinck ende heeft bekent dat hy is een volschuldich
eygen hofhoorich man geboren opten voirsz: goede
Schuerinck ende is noch ongehylickt ende heeft
het vi.^e deel vanden derde deel vanden goede Schuerinck
ende woont inden kerspel van Warnsfelde inde
buerschap van Evede. Dese Warner bekant dat hy
van Schuerinck maetken heeft gehouwen een deel eycken
holts tot timmeringe van syn huysinge. Dan also dit
nyet en is de principaele soelweer, maer alleenlyck
een afdeylinge heeft hy sulcx nyet mogen doen sonder
consente.

Noch is gecompareert Beernt Schuerinck ende heeft
bekent dat hy is een volschuldich eygen hoffhoorich
man geboren opten goede Schuerinck ende heeft een
vry vrouw getrouwt geheeten Aelken daer hy noch
gheen kinderen by en heeft, ende is een dachhuerder
ende arm, ende woont binnen der stadt Zutphen.

Dese Beernt ende Warner Schuerinck hebben bekant
dat sy noch inden leven hebben eenen broeder genaempt
Jan wesende buyten landts, daer sy nyet af en weten
Noch hebben zy dry zusteren als boven geseet is, daer

foto 0045

folio 21 recto

van die eene genaempt Hele is weduwe ende is
gehylyckt geweest aen Beernt Wezenborch een
volschuldich eyghen hofhoorich man ende hebben
een kint gewonnen dat gestorven is, sy woont te
Ruerlo op oir selfs, ende heeft haer afgescheyt
vanden goede Schuerinck ende anders nyet.

Die ander zuster genaempt Fenne is gehylickt
aen een vrye man geheyten Reynt, een steenmetzeler
woonende tot Deventer inde Walstrate, ende hebben
by den anderen gewonnen een kint dan sy en weten nyet
hoe alt dat is ende wat sy van goet heeft nemens
haer afgescheyt vanden goede Schuerinck.

Die derde zuster is geheeten Jutta ende is gehylick aen
een vry man genaempt Gheerit Olislager woonende
inde buerschap van Evede inden kerspel van
Warnsfelt ende hebben by den anderen gewonnen eenen
sone geheeten Harman alt wesende omtrent een jaer
ende hebben oir afgescheyt vanden goede Schuerinck.

Hier navolgen de compositien vanden goede
Schuerinck ende de personen daervan
gecomen.

Opten xxi.^{en} juny Lvii gecompareert Machtelt
Schuerinck om dat haer man zaliger haer buyten
echt getrouwt heeft ende uuyten goede Schuerinck
sonder consent des heeren diversche parcheelen verset
dat Harman ende zy betaelen sullen voir afdracht
in handen vanden Rentmeester deser graeffschap Zutphen
seven golde guldens tot achtentwintich stuvers tstuck

foto 0046

folio 21 verso

deen helpt te Kersmis ende dander helpt te paesschen
naestcommende.

Ten selven dage gecompareert Warner Schuerinck om
dat hy van tgoet dat hy uuyten goede Schuerinck
afgedeylt hadde holt gehouwen heeft om timmeringe
van syn huysinge sonder consent des heeren, dat hy
betaelen zal in handen als boven voir Kersmis naestcomende
zesse golden guldens ten pryse voerscreven, ende
midtsdien wordt hem geconsenteert, soo verre hy metten
gebruuycken vanden soelweer can overcomen dat hy
thuysken in tyde der lossinge sal mogen wechvoeren
sonder voirder consent vanden here te derven hebben.

Noch ten selven dage gecompareert Beernt Schuerincx
om dat hy hoorich zynde een vry vrouwe getrouwt
heeft alsoo hy gheen goet en heeft ende een dachhuerder
is dat hy den Rentmeester voirsz: betaelen sal thien
stuvers eens oft dry dagen daer voor wercken.

Fenne Schuerincx een hoorige vrouwe is gehylickt aen
een vry man genaempt Reynt van Asselen steen-
metzeler daerby zy gewonnen heeft eenen sone geheeten
Henrick olt omtrent dry jaer ende wonen te
Deventer inde Walstraete, hebben voir haer aendeel
vander afdeylinge des goets Schuerincx gehad vyftich
ryder gulden ende anders geen erve oft goet daeruuyt
Gecomponeert dat zy voirde bruecke van buyten
echte gehylickt te zyne betaelen zal te
Martini oft Kersmis naestcommende eenen golt

foto 0047

folio 22 recto

gulden van achtentwintich stuvers fidenisset Warner Schuerinck, cum relevatione.

Jutta Schuerinck een hoffhoorige vrouwe is gehylickt aen Gheert Olisleger ende woonen tEvede by Schuerinck ende is Gheerit een vry man ende dachhuerder hebben by den anderen eenen sone genaempt Harman olt omtrent dry jaeren, hebben voir huer aendeel vanden affdeylinge des goets Schuerinck twee stucken landts genaempt den Noortenck ende den Schepelinckacker groot tsaemen omtrent een malder saets, te lossen met vyftich ryder gulden. Gecomponeert dat sy voir de bruecke van buyten echte gehylickt te zyne betaelen zal Martini oft Kersmis naestcommende anderhalven golt gulden van xxviii stuvers, fidennisset Warner Schuerinck cum relevatione ut supra.

Helle Schuerinck een hoorige vrouwe is gehylickt geweest aen wylen Beernt Weyenberch oick hoorich ende heeft geen kinderen Actum tot Zutphen xxii^{en} juny xv.^c Lvii.

Opten xii.^{en} july Lvii is gecompareert Thomas Karreman ende heeft geexhibeert eenen brief van belastinge in date xv.^c xLviii opten xxviii.^{en} aprilis. Daerby blyckt dat Conrarden Calfseler ende syn huysfrouwe by consente des Rentmeesters verpant zyn uuyten goede Schuerinck twee stucken landts het eene genaemt Claphecken ende dander Wuschstuck te lossen mit hondert dalers welcke losse binnen zesse jaeren alsdoen naestcomende soude moeten geschien op verbeurte des

foto 0048

folio 22 verso

goets Schuerinck tot behoef key: ma.^t: beheltlyck
Coenraerdt ende Lumme oir uutgelachte gelt.

Heeft noch geexhibeert een transfix doer den selven brief
gesteken, by welcken transfix die actie vanden voirsz:
belastinge Thomass voirsz: is opgedragen als by copie
aende liache.

Dit wordt hier aengetogen omme Machtelt Schuerinck
te ontbieden ende te kennen te geven dat de compositie
latere precedenti opten xxi.^{en} juny met haer gemaect
subreptys is, wandt zy verswegen heeft dat by gebreke
van dat dese losse binnen de zes jaeren nyet en is
geschiet tgoet Schuerinck aenden heere vervallen is.

Smedinck

Dit goet is gevryt metten goede ter Holst als hier
naer folio [*niet vermeld*]

foto 0049

folio 23 recto

Tgoet ten Hulse oft Hulskens goet.

Dit goet wordt nu beseten by meester Geerlich Doys RaedtCo.^e: ma.^t: in Overysse, ende heeft daer van coram commissarys geexhibeert uuyt brieven key.^e: ma.^t: in date xv.^c xlv, sonder dach oft maent daer af kopie aen liache. Welcke brieven byden commissarien geacht worden subreptys ende van onweerden te zyn om diversche redenen. Ierstelyck dat int werven vanden selven meester Gheerlich te kennen heeft gegeven dat hy tselve goet onlancx gecocht hadde daer af nyet en blyckt, maer wordt ten contrarie bevonden dat tselve goet gecocht zoude zyn anno xv.^c xliiii durch meester Gheerlich Wevel van Johan ter Holst als byde minute vande coopcedulle daer af copie aende liache.

Secundo heeft verzwegen dat tgoet aenden heere vervallen was.

Tertio alwaer schoon bewesen dat tselve goet tot meester Geelich Doys behoef gecocht were des neen moest men daer af gehadt hebben consent des heeren ende de opdracht gedaen hebben voir huysgenoten nae natuere des goets dat oick al verzwegen wordt

Quatro dat de selve key: ma.^t: brieven uutdruckelyck metbrengen dat meester Geerlich schuldich soude zyn de selve te punteren ende te doen registreren inde register ende Leencamer tArnhem binnen twee maenden nae date der brieven op verbeurte van t effect van dien dat al tot noch toe nyet en is geschiet.

foto 0050

folio 23 verso

Quinto hoe wel de selve brieven met brengen dat
dinpetrant ende syne nacomelingen schuldich
selen zyn jaerlicx te betaelen de renten ende thynsen
daerinne tselve goet den heere verplicht is, ende dat
in zekere rekeninge de anno xCix wordt bevonden
dat den heere hier uuyt competeren jaerlicx zesse
schepel roggen, wordt oick in een visitatie boeck
anno xv.^C xx vanden selven zes schepel rogghen
ende vj brabantse gulden jaerlicx uut desen goede tot
behoef des heeren gaende mentie gemaect, desen
nochtans al onaengesien is de selve meester Geerlich
tot noch toe onwillich geweest den selven rogge
ende renten te betaelen, ende soude alnoch gaerne
den heere de selve verdonckeren. Is oick te persunnelick
dat hy daeromme de puntatie ende registratie zyner
brieven, dus lange heeft opgehalden, midts welcken
hem voir affscheyt is gegeven dat hy sich wel beraeden
soude ende verdragen metten commissarissen nae
qualiteyt vanden misbruycken voirsz:, anderssins
waeremen gemeynt tselve goet als den heere vervallen
zynde metten hogerechte inne te winnen. Actum
xxii.^{en} juny xv.^C Lvii.

Sij hierop wel gelet ende Co.^e: ma.^t: recht bewaert.

Nota dat opten eersten july xv.^C Lvii coram commissarys is
gecompareert heer Gheert Wolf pater vanden convente
van sinte Catharinen binnen Zutphen ende heeft verclaert
dat voirsz: convent uuyten goede genaempt Hulskens

foto 0051

folio 24 recto

goet heeft vj malder roggen jaerlicx stedicheyt metten
finaelen thienden die daerinne hoort, ende omme hier en
af haren totel te bewysen heeft geexhibeert eenen
olden hylicksbrief in date des woondaechs post
Margareta anno xiiii.^c xxiii, daeraf copie aen de liache,
welcke brieff ende stedicheyt met eenige zusters int
convent is gebracht ende heeft zedert die tyt bis
her toe tconvent de selve stedicheyt ende smaele thienden
beseten.

Calfsler ende Lentinck.

Dese goeden zyn per Arnoldum anno xiiii.^c xxxviii
op sinte Gregorius dach metten occupateurs van
dien vander hooricheyt gevryt de goederen tot tgyngoederen
ende de persoonen tot dienstluyden gemaect met
reservatie vanden renten geestumeert op xj ponden ende
x vleems, als by copie aende liache zynde, geexhibeert
xx octobris xlviii ende gecollationeert teghen
d originale xxv.^{en} juny lvii.

foto 0052

folio 24 verso

Lutticke Baltinck.

Dit goet is gefryet metten goede Baltinck als
by brieven daer van copie aende liache is overgegeven
hier vore folio *[niet vermeld]*

Tgoet ten Eese.

Is per Carolum opten xxvii.^{en} may anno xv.^c xxxv...
vanden hooricheyt gevryt tot een vry edel goet
gemaect mit reservatie vanden renten ut per
copiam zynde aende liache gepunteert by Rutgert
Stael Richter tot Almen opten xxi.^{en} juny Lvii.

foto 0053

folio 25 recto

Tgoet ten Vriesencolck.

Dit goet wordt nu beseten by den Gasthuyse binnen
Zutphen ende hebben opten xxi^{en} july Lvii dat
goet vry vanden hooricheyt gecocht voir hondert
golden gulden ad xxviii stuvers ut per annotationem
per commissaries ad ad io deputatos factam.

In Warnsfelt

Sickinck.

Opten xxii.^{en} juny anno Lvii is coram commissarys
gecompareert Henrick Sickinck, ende heeft
gethoont de originale vry brieven in date xv.^{en}
february anno xv.^c xviii daervan copie auctentyck
is aende liache. Welcke brieven byden commissarien
zyn gevisiteert, ende nae deliberatie daerop
genomen heeft den commissarien gedocht ende wordt
by hemluyden verstaen, dat tselve goet soo wel vanden
renten daeruut gaende op datum der vrybrieven als
vanden hooricheyt ende eygendom affgecocht ende
gevryt is, ende dat Co.^e: ma.^t: uuyt desen
goede nyet meer en compt dan eenen hoorens
gulden jaerlicx luyt der selver vrye brieven.

foto 0054

folio 25 verso

Tgoet ten Loo.

Opten xxii.^{en} juny voirsz: is coram commissarys
gecompareert Jan ten Loo ende heeft geexhibeert
doriginalen^F ~~vrybrieven van key.^e: ma.^t: in date~~
~~ii.^{en} may xv.^C Lv~~ daerby blyckt dat tgoet vanden
hooricheyt is gevryet salvo den heere zyn renten
ut per copiam aende liache.

in marge^F: confix meerdere brieve van key.^e: ma.^t: in
date vanden ii.^{ten} may xv.^C Lv daer by zynde
ma.^t: confix ineert alsucke vry brieven aen
als coninc K max ende coninc Philipe zyne
voiraldereen gegeven hebben
als vanden hooricheyts dese goets

Tanckinck.

Van dese goede is gecompareert Lutger Tanckinck
dochter van Egbert Smedinck daer moeder af was
Warner ter Hegge die beyde theuren sterffdaghe
hoorich naeden goede geworden ut per copiam
der brieven daeraf zynde aende liache. Dese
Lutger heeft getrouwt Gerrit Nolden een vry
man een snyder syns ampts woonende binnen
Zutphen hebben tsaemen eenen sone genaempt
Egbert olt omtrent twee jaeren.

Dit goet wordt gebruyckt uuyt haeren naemen
bye enen Lubbert Oesinck bouwman oft pachter
die sy daerop omtrent vyff jaer geleden geset
hebben, mit voirwaerden dat zy int versterven
vanden bouwman tversterff zelfs betaelen soudent.

foto 0055

folio 26 recto

Verclaren dat tot desen goede hooren de navolgende
parcheelen van goede.

Inden eersten diversche parcheelen
van zaetlande groot then omtrent
— x malder saets

Noch een stuck landts groot omtrent
— v coeweyden

Noch een hofstede met huys ende
hof gelegen int dorp te Warcken
genaempt Tanckinck hofstede
darinne — i malder saetlandts
ende — ii coe weyden.

Noch een stuck landts aen Warkenre
broeck — vi schepel saets
ende — ii coeweyden

Nota dat volghende tvistitie boeck anno xiiii.^c
Lxxxviii folio xxxvii hier uut verset is aen
sinte Anthoenis gasthuys binnen Zutphen
een stuck landts genaempt de Bramelremaete
in Tanckinck te lossen mit hondert gulden
ende plach te doen tien gulden.

Noch aen Henrick Harmeldinck binnen Zutphen
met zynen broeder ende zusters tot afscheyde
— — iii malder saets.

Op desen goede Tanckinck verclaren zy dat gheen
opgaende holtgewas en is dat houwbaer is
dan op Braemelremaete.

Dese Lutger heeft gebrueckt den heere dat
zy hoorich zynde eenen vryen man heeft getrouwt

Domeinbeheer - Rentambt Zutphen - "Visitatieboek de anno 1557"

foto 0056

folio 26 verso

~~dat~~ Noch dat zy opt goet eenen bouwman geset heeft sonder consent des heeren, waerduer de vruchten den heere toecommen. Des nyetmin gemerckt deurch thylicken buyten echt den heere gheen bloet ontnomen is maer evenwel den heere bloet gevoet is, hebben de de commissarien de selve Lutger ende Herman van tvoirsz: misdaet tot desen dage toe misdaen gecomponeert dat sy betaelen zullen in handen vanden Rentmeester deser graeffschap zesse ende dertich golden gulden tot achtentwintich stuvers tstuck, deen helft daeraf Martini dander helft Lichtmis al naestcomende, midtswelcken wordt hemluyden geconsenteert eenen bouwman opt goet te laeten woonen sesse jaeren lanck sonder misdoene, behoudelyck den heere zyn gerechticheyt inden versterf, ende naer expiratie vande zesse jaeren salmen nyeuw consent voirden bouwman moeten werven. Dese comparanten begeeren oick datmen hemluyden helpe totte vryonge ofte inlossinge van tgene dat sint Anthonis ghilde, Thomas van Boerle ende meer anderen hier uut hebben Actum xxiii^{en} juny xv.^c Lvii.

foto 0057

folio 27 recto

opten xxiiii.^{en} juny Lvii syn coram commissarys
gecompareert Thomas van Boerl Geerit Aesack,
Willem Knoefve olden luyden ende provisoren van sint
Anthonis groot ghilde alhier mit Herman Beyer
Rentmeester der voirsz: ghilden ende hebben gethoont
twee brieven vanden Braemelremaete daeraf de copien
hangen aende liache, uut welcke brieven men nyet
spoeren can dat Bramelremaete voor een hoorich
goet zy vercocht hoe wel sulcx byden olden registeren
de anno xiiii.^c Lxxxviii folio xxxvi
blyckende is, maer is tselve als een thynsgoet
gegoeyt onbehoirlyck voir onrechte gerichtluyden,
daerinne den heere grootelyck misbruyckt is, hebben
oick alsoomen verstaet etzlicke holt afgehouden
sulcx datmen meynt dit goet den heere vervallen
te zyn.

Nota dat naderhant in een thynsboek de anno xiiii.^c
Lx folio xiiii verso ar.^{lo} ii.^o staet dat Bramelremaete
to Warnsfelt solvit Thyman Hynck xx stuver vi denarie vz:
j ryder gulden.

Opten xxix.^{en} july is Gheerit Nolden tArnem gecompareert
voirden commissaris meester Gregorius van Dieve ende den
Landtrentmeester ende heeft verclaert vernomen te
hebben dat uuyten goede Tanckinck versplist is,
vier malder saetlandts genaempt Boeyinck stuck
dat nu gebruyckt Jan Keminck woonende tot
Warnsfelt.

Noch heeft die kercke van Warnsfelt hier uuyt
een malder roggen jaerlicx ende een schepel saetlandts.

foto 0058

folio 27 verso

Addekinck

Van desen goede is gecompereert Henrick Vatenbender die dit goet gecocht heeft van Henrick Addekinck ende heeft geexhibeert eenen originalen brieff hertoch Karels in date xv.^c xviii den v.^{en} mey, daer by hertoch Carel tselve goet metten persoonen daerinne gehoirich vander hooricheyt gevryt heeft ende tot eenen thynsgoet gemaect, sonder te seggen dat de renten daer uut gaende mede afgecocht zyn. Ende bevint sich by den visitatie boeck vanden jaere xxxii die meyninge vanden fursten nyet geweest te zyne dat de renten gevryt soude zyn. Wandt de zelve Henrick Addekinck die tyt metten commissarissen opte selve visitatie verdragen was te mogen volstaen, midts betaelende in recompens vanden selven renten twee golden gulden jaerlicx ende desen al nyettegenstaende wilt Henrick Vatenbender deen noch dander betaelen, maer vermeynt metten olden vleems inde brieven begrepen jaerlicx to thyns betaelen to gestaen.

Opten eersten july anno Lvii is desen Henrick per commissarios geseet dat hy sich wel beraden soude ende een antwoordt brengen oft hy de renten oft twee golden gulden jaerlicx in meyninge was voirtaen te betaelen, ende vanden achterstedicheyt te verdragen anderssins waermen gemeynt tegen ~~te~~ hem ende tgoet voirsz: te procederen met rechte daerop hy zyn beraet heeft genomen om bescheet te segghen binnen acht daghen.

Nota dat in een visitatie boeck de anno xv.^c xx wordt bevonden xLiii verso, dat Henrick Addekinck is bevolen dat hy binnen zekeren hem gegeven tyden

foto 0059

folio 28 recto

aenden furst sal erwarven, dat de commissarien
hem verlaeten selen, ende daerop is den Richter
bevolen dat goed inden toelach te halden.

int selve visitatie boeck staen noch ter stont daerna
dese woorden: Item die renten en synnen nyet gefryet.

T wordt oick bevonden inde rekeningen de annis xix
tot xxviii dat de somme vanden renten zoo groot
is gerekent als die voir date deser vryebrieven
was, waeromme schynt de betaeling altoos
gedaen te zyne totten jaere xxxviii toe.

Thienden uut Addekinck, Tanckinck
ende andere hoorige goederen.

Opten xxvi.en juny Lvii is gecompereert Thomas
van Boerl novum proprio ende heeft geexhibeert
zekere originale brieven heeren Willems van
Bronckhorst ende Batenborch in date xiii.^c xxvi,
opten vridach nae derthiendach daer by blyckt
dat Berchem Kerstkens wyve vanden Putte te leen
ontfangen heeft de thienden van dry huys to
Warken grof ende smal, Starinck Addekinck
ende Tanckinck inden kerspel to Warnsfelde ende
Calvesler Lare Lentinck ende Lutticke Lentinck
Aselere Guntinck Wuelhuys ende Waerlose
hoeve ut per copiam hangende aende liache.

foto 0060

folio 28 verso

Heyinck.

Opten xv.^{en} july is coram commissarys gecompareert
Beernt Obbekinck gebruyckers deses goets ende
heeft geexhibeert eenen brieff hertoge Carels in
date xiiii.^c xciii op sinte Vits dach, daer by blyckt
dat tselve goet ende occupateurs vanden hooricheyt
gevryt ende tgoet tot eenen thynsgoet gemaect is
mit reservatie der renten bedraghende zes
ponden ende ii blauwe gulden, ende worden dese renten noch bethaeld
inden hof tot Hengel.

Swaefkinck.

Dit goet metten occupateur vanden is per Carolum
anno xv.^c x vanden hooricheyt ~~gevryt~~ renten ende
gehalt eens dienstpeerts gevryt, den occupateur tot
eenen dienstman ende tgoet tot eenen thynsgoet gemaect
beheltlyck indien hier naemaels bevonden worde
dat tselve goet den heere voirden verplicht waere
dan inden brieven genarreert wordt, soude die quytscheldin-
ge ende vryonge van onweerden zyn ut per copiam
aen de liache zynde, ende wordt nu geoccupeert per
heredes Berntz van Hacfort die den thyns daer
uut gaende begheeren vry te coopen. Actum tot
Zutphen iiii.^{en} july xv.^c Lvii.

foto 0061

folio 29 recto

Lebbinck in Warnsfelt.

Opten xiii.^{en} july Lvii is coram commissarys
gecompareert Henrick Lebbinck een hoorich man
geboren vanden goede Lebbinck ende heeft een vrye
vrouwe geheeten Anna Roerdincx hebben tesamen
vyff kinderen eenen sone ende vier dochteren mit
namen

Harman	olt j jaer
Marie	— vii jaer
Eefze	— vi jaer
Henrica	— iii jaeren
Harmanna	— iii jaeren

Tot desen goede Lebbinck hoert eerst huys ende
hof

Noch eenen camp daeraen gelegen genaempt
Fretters campken dat hy ingelost
heeft groot tsaemen — ii malder saets

Noch den Nyeuwencamp groot — ii malder saets

Noch een stuck opten enck — vi schepel saets

Noch den Groenen wegh — j malder saets

Noch eenen camp groenlandts genaempt
Vryelinckmaete dat hy ingelost
heeft daermen jaerlicx uut meyen can iiiii voeder hoeys

Noch Lebbincx camp — v coeweyden

foto 0062

folio 29 verso

Noch het Celenbroeck — iiii coeweyden

Noch heeft hy van vreemde luyden ingelost een
stucxken landts geheeten tSlaechsken groot omtrent
dry coeweyden, twelck hy zynen broeder Willeme
Lebbinck ende syn suster Alit tot eenen afdeylinge
gegeven heeft te lossen met hondert Carolus
gulden.

Noch zeet hy dat daerinne hoort een stuck landts
op Vrylinx camp groot omtrent een malder geseys
dat nu gebruycken Herman Lebbinck kinderen sonder
dat hy weet op wat titel.

Seet te hebben vyff broeders ende een suster noch in
leven alle hoorige luyden, mit namen.

Jacob gehylickt
Willemer ongehylickt
Johan ongehylickt
ende Alit gehylickt aen een vryeman
genaempt Henrick Lebbinck.

Seet dat Jacob gehylickt is aen Machtelt Schuerinck
en hebben gheen kinderen als breeder verclaert wordt
anden Schuerinck hier vore folio [*niet vermeld*]

Seet dat Alit heeft twee dochteren wiens namen
hy nyet en weet.

Seet dat op dit goet gheen hout en staet.

foto 0063

folio 30 recto

Seet dat hy uuyt desen goede verzegelt heeft
by consente vanden Rentmeester Cornelis Anthoenissz
aen Harman Scepere de halve vruchten ~~ende~~ van een
stuck landts genaemt den Nyeuwencamp te
lossen met hondert dalers tot achtentwintich
stuvers binnen zesse jaeren daeraff de dry jaeren
omme zyn.

Ende staet te noteren dat in een rekeninge Johans van
Holthuysen de anno xv.^c xviii folio vi.^o ar.^{lo} ii.^o staet
dat Lame Lebbincx is gestorven inder buerschap
van Vieracker op eener hofsteden gesproten uuten
goede Lebbinck daeraf dese Henrick gheen bericht
en weedt te doen.

Compositie

Alsoo dese Henrick zeet dat hy van tconsent
van aen een vrye vrouw te mogen hylicken
egheen bescheet crigen can, begeert hy dien
aengaende te componeren ende zyn huysvrouwe
hoorich naeden goede te geven met een van zynen
kinderen als tselve tot zyn en mondigen jaeren
gecomen sal zyn. Gecomponeert per commissarys
dat hy betaelen zal in handen vanden Rentmeester
van Zutphen Martini doch te Kersmis naestcomende
wel betaelt de somme van thien golde gulden
tot xxviii stuvers tstuck Ende hier mede
wordt hem geconsenteert datmen zyne huysvrouwe
ende een van zynen kinderen theuren vermanen voir

foto 0064

folio 30 verso

hoorich aennemen zal naeden goede Lebbinck gehoirende
inden hoff to Hengelo ende selen hem hier af brieven
gegeven worden. Actum xvii^{en} july Lvii.

Harmeldinck.

Opten xxiiii.^{en} juny Lvii is coram commissarys
gecompareert Margareta Hermeldincx een vrye vrouw
die getrouwt hadde Haesken Hermeldincx hoorich
naeden goede daeraff zy behalden heeft vyff kinderen
Ende alzoo ten afsterven wylen Haesken Hermelincx
haer olste zone Warner genaempt onmundich was
ende noch is als maer omtrent twelff jaer olt
zynde heeft Margareta voern: anno xLviii **nov**um fily
sy sich hoorich naeden goede gegeven totter tyt
toe haer sone mondich zyn zolde, alsdan soude
haer sone sich hoorich ergeven ende sy wederom
vry wesen ut per copiam aende liache, ende dese
~~sy wederom vry~~ Margareta woont opt goet.

Heeft verclaert dat to desen goede hoort een stuck
landts genaemt Harmeldincx broeckslach dat

foto 0065

folio 31 recto

uuyten goede Harmeldinck versat is. Desen belangenden
zyn coram commissarys gecompareert Thomas
van Boerl Gheerit Aesack Willem ten Knoefve olden
luyden ende provisoren van sint Anthonis groote
ghilde met Herman Beyer rentmeester der voisz:
ghilden ende hebben gethoont eenen brief sprekende
van een goet Harmeldinck voor een somme van
hondert golde gulden ad twee horens gulden
in date xv.^c xxvii donredag nae Johannis
midsomer te lossen binnen zesse jaeren dat
nyet en is geschiet, en blyckt oick nyet van
voirden consent geworven te hebben, hoe wel
nochtans die brieven uuytdruckelyck spreken
den voirsz: los alsoo te moeten doen op verlies
vanden alingen goede Harmeldinck ut per copiam
aende liache zynde, midts welcken dit goet
luyt der selver brieven Co.^e: ma.^t: tot zyner
ma.^t: tafel ledich vervallen is.

Hier naevolchtde verclaringe by
Margareta Hermeldincx sy geschrifen
overgegeven vanden landen huermit
gehoirende aende liache zynde.

Ierst een stuck landts genaempt
Harmeldincx camp groot — xii malder geseyts
Noch een campken groot — i malder geseyts

foto 0066

folio 31 verso

Die Cromme Ryt — iiii coeweyden
Die Moelenmaete — v coeweyden

Dit goet geeft jaerlicx ter pensien
lerst ~~ter p~~ den erffgenaemen van
Warcken als by copie aende liache
luydende van viij malder waerkorens — iii malder roggen.

Noch der poorternerssche — iii malder roggen.

Noch vrouwe Baltincx — ii malder roggen.

Item Co.^e: ma.^t: vyff blauwe gulden,
vyff olde grooten te thynse ende twee
stuvers te rente.

Die choorheeren hebben die thienden van tHoogelandt ende
de heer heeft den thienden vande syen lande, wanneer
id geseyt wordt.

Item Haesken Bichters heeft een malder geseyts vanden
Harmelinck camp in gebruyck daer af hy zyn bewys
brengen mach.

Item Herman Scheper heeft twee malder geseyts
vanden voirsz: campe daer hy op gedaen heeft hondert
golden gulden waermit die Moelenmaete ingelost is.

Item noch waeren vanden voirn: campe versat vyff
schepel geseyts die Herman voirsz: ingelost heeft
mit Lxxv ryder gulden waer voer hy dat landt
gebruyckt ~~heeft~~ ter tyt datmen hem zyne penningen
weder gheeft ende is geschiet met consent des Rentmeesters.

Item noch is hier uuyt versat aen sint Anthoenis
ghilde dat Harmelinck broeck als hier vore laeter
precedenti aengetogen wordt.

foto 0067

folio 32 recto

Item noch verset aen Beernt Obbekinck sine consensu
drien een stuck landts geheeten den Olden hof.

Hieraf heeft Beernt Obbekinck opten xxvi^{en} juny
coram commissarys geexhibeert een copie
auctentycke van eenen brieff aende liache gehangen
daerby hem anno xv.^C xxxviii den Olden hof is
verpant te lossen mit xxx golden gulden in specie.

Item noch is hieruuyt vervreempt een stuck landts
genaempt den Velenscamp nae uuytwysinge
oires briefves rustende aen eenen Reynt te Rubroeck

Item noch een stuck weylandts genaempt dat
Broeck hoerende inden goede Harmeldinck nae
uuytwysinge des registeres, hieraf is copie aende
liache dattet anno Li vercocht is Henricksen
Smeynck te lossen met CL golden gulden te xxviii stuver.

Opten eersten july is coram commissarys gecompareert
Jenneken ten Dam ende heeft geexhibeert eenen brieff
haer gegeven durch den Rentmeester Cornelis Anthoenissz
in date xii^{en} decembris xv.^C Li, daer by Margareta
Harmeldincx by synen consente verscryft uuten
goede Harmeldinck dry malder roggen jaerlicx te
lossen mit vyftich ryder gulden te xxiii stuvers
tstuck salvo dat de losse binnen sesse jaeren geschiet.

Nota dat men bevindt by der visitatien anno xv.^C xx
gedaen folio xxxi verso dat Jan Harmelinck doen
tertyt besitter des goets was, hadde een suster genaempt
Wilgaert die oick hoorich nae desen goede was

foto 0068

folio 32 recto

ende was gehylickt aen Reynt Oosteneng nyet
hoorich ende hadde dese naebescreven kinderen.

Warner ongehylickt
Warner die olste gewisselt
Reynt ende is gehylickt op Nyenhuys
tot Epse anno xxi
Mechtelt ongehylickt
Aliyt ongehylickt.

Compositie

Opten xv.^{en} july heeft Beernt Obbeekinck gecomponeert
metten commissarien van dat hy den heere gebrueckt
heeft dat hy een stuxken landts latere precedenti
gevoert uuten goede Hermeldinck in pantschap
genomen heeft buyten consent des heeren, te lossen
met dertich golden gulden, dat hy betaelen sal in handen
des Rentmeesters van Zutphen Martini naestcomende
dry golde gulden tot xxviii stuvers tstuck, ende hiermede
wordt hem geconsenteert dit in pantschap to behalden
totter losse toe.

foto 0069

folio 33 recto

Opten xvii.^{en} july comparuit Margareta Hermeldincx
ende heeft belangende den verval so precedenti
aengetogen gedaen desen bericht hoe dat haer zelige mans
voiralderen de inlossinge voirde expiratie der zes
jaeren wel soude hebben gedaen. Dat sy oick by haeren
tyden de losse wel heeft aengesocht te doen, maer
overmidts dat tHarmeldinck broecksloch is landt
daer schaerholt op wast dat alle zes jaeren houbaer
is, heeft zy daertoe nyet connen comen, duerdien als
elandt gebloot is nyemant daerop gelt doen will,
ende de gebruickers willent nyet laeten lossen dan
gebloot zynde begheerende daeromme datmen dit
genedelyck aensien wille ende haer tot eenige
genedige compositie ontfanghen zoo wel desen
aengaende als dat den Olden hof aen Beernt
Obbekinck sonder consent des heeren verpant is.
Dit byden commissarissen aengemerckt ende besundere
oick dat ten mondigen jaeren van haeren sone
sy van dit goet moet scheyden, hebben haer van
tgene des voorsz: is gecomponeert dat sy betaelen
zal Martini naestcomende doch te Kersmis wel
betaelt de somme van twelf golde gulden tot xxviii
stuvers tstuck. Beheltlyck dat haer sone int
aenvangen vanden hooricheyt aleer hy dit goet
aenvangen zal haer dese twelff golde gulden restitueren
zal, ende voort haer geconsenteert dit goet met dese
xii golde gulden te belasten, beheltlyck de losse
van alle de voorsz: belaste partien binnen zesse
jaeren op verbeurte des goets, oft datmen voiden
opruckinge ende consent werven zal.

foto 0070

folio 33 verso

Bugginck in Warnsfelt.

Opten vii.^{en} july is coram commissarys gecompareert
Henrick de Muyl, als getrouwt hebbende Gerritken
Lebbincx ende heeft geexhibeert eenen brieff hertoch
Carels de data xv.^c x opten xvi.^{en} dach mey daer
by de furst Henricken Lebbinck thalff goet geheeten
Bockinck dat Henrick Lebbinck gecocht heeft
gelegen to Vieracker gehoorende inden hove to
Zutphen vanden hooricheyt gevryt heeft, ende den
selven Henrick tot eenen dienstman ende tgoet tot
dienstrecht gemaect heeft mit reservatie
van tgene datter uuyt gaet datter teselve ten
eeuwigen dage uuytgaen zal ende indien hier
naemaels anders bevonden worde dan voersz: en
soude de vrybrief van gheenre weerden zyn ut
per copiam aende liache.

Noch geexhibeert eenen brieff hertoch Carels in
date xv.^c xxi Lune post Anne, daerby blyckt dat
de furst tvorich goet Bugginck vanden hooricheyt
gevryt heeft met oick vier stucken landts uuyt
anderen hoorigen goederen byden voirsz: Lebbinck aen
gecocht as nementlyck de Snypmaeth ende dat
Zoogenslach gecomen uuyten goede Zwaefkinck
ende die Velouwe, ende dat Broekslach gecomen
uuyten goede Vroyinck inder buerschap van
Vieracker, oock Henricken Lebbinck van dat hy
uuyter echten gehylickt heeft daerof benedicht
heeft ende hem ende zyn kinderen tot dienstluyden
gemaect, ende tvoirsz: goet Bugginck ende vier

foto 0071

folio 34 recto

stucken landts voirsz: tot edel guedere gemaect,
mit reservatie vanden renten jaer gulden thienden
ende anders naer alder gewoonten naer inhalt der
voirsz: eerster brieven welcke brieven nae luyt eens
olde rentboek de anno Lxvi ende naede iii.^e rekeninge
deses Rentmeesters noch betaelt worden.

de voirsz: Henrick heeft verclaert dat de heere vanden
Lande de thienden neemt vanden leegen landen zoo
wanneer die geseyt worden ende vanden hoogen landen
nemen Andries Yseren ende Gheerdt Barner borgers
binnen Zutphen de thienden.

Borgerinck in Warnsfelt.

Dit goet wordt nu gebruyck by Fenne Uterdinck
weduwe zelige Henricx Uterdinck ende is een
hoorige vrouwe vanden goede Schuerinck ende heeft
dit goet verpacht aen Roeloff Wissinck voir
xxii ryder gulden jaerlicx als by copie vander
pachtcedulle zynde aende liache.

Tot desen goede hoort eenen camp landts
met huys ende hof tsaemen groot
omtrent — vi malder saets.

Noch een broeckslach groot omtrent iii coe weyden

foto 0072

folio 34 verso

Noch een stuck landts inden enck groot — v schepel saets
Actum xii july Lvii.

foto 0073

folio 35 recto

Vroyinck.

Uut Vroyinck erffbuetschap

Opten xv.^{en} july is gecompareert Beernt Obbekinck ende heeft geexhibeert eenen brieff erffbuetschap in date xv.^c xxii opten donredach nae Allerheyligen dach daer by blyckt dat tusschen Andries ende Henrick Obbekinck vader ende zone aen deen zyde ende Aelbert ende Johan Zuederaves vader ende sone aen dander zyde een erffbuetschap geschiet zy, te weten dat Aelbert ende Johan van Zuederaves aenden goede Vroyinck volgen zal een stuck landts geheeten Wissinck Grevert, ende uuyten goede Vroyinck sal Andries ende Henricke Obbekinck tot den goede Wissinck volgen een maetken landts met eenre zyde aent noorden, metter ander zyden aen Zwaefkinck ende andere bepaelingen per copiam aende liache.

Noch een anderen brief in date xv.^c xviii op sinte Poncraens avont, daerby tusschen Aelbert van Zuederaves ende Andries Obbekinck voirsz: eenen anderen wissel gedaen is daerby Aelberten volgen selen twee stucken landts dat een geheeten die Luyscamp liggende inde Vierackermarck byden cappellen ende dat anderen noorden aldernaest Groenevelt, ende Andries zal inde stede volgen twee stucken landts deene geheeten Froyinck Breyde, ende dat ander Froyinck Vliederbus ut per copiam aende liache. Ende

foto 0074

folio 35 verso

is te weten dat tgoet Wissinck is een leengoet
der Co.^e: ma.^t: als fursten van Gelre staende tot
Zutphenschen rechten, als byden leenbrief hier
gesien in date xv.^c xxxi opten xxviii.^{en} septembris

Compositie van deen zyde.

Alsoo dese buetinge uuyten hofhoorigen goede Vroyinck
geschiet is sonder consent des heeren, dat oick
inde stede vanden landen uuyten selven goede Vroyinck
gegeven is ander landt uuyten leengoede Wissinck
is byden commissarissen op behagen soo vele een
leengoede aengaet van mynen heeren Canceler ende
Raden Beernt Obbekinck gecomponeert, dat hy
voir tmissbruyck van zynen voirders ende zynen
wegen bis hier toe gedaen betaelen zal in handen
des Rentmeesters vanden graeffschap Martini naestcomende
de somme van acht golde gulden van achtentwintich
stuvers tstuck, ende midtsdien wordt desen
erffbuetschap van Co.^e: ma.^t: wegen geaggreert
ende geconsenteert. Actum den xv.^{en} july Lvii.

foto 0075

folio 36 recto

Giessinck

Opten naestlesten juny anno xv.^c Lvii is gecompereert
Lambrecht Schoemaecker als marckerichter to
Warcken ende heeft geexhibeert een copie auctenthycke
in date xiiii.^c xxxviii ipso Gregory daer by blyckt
dat hertoch Arnout dit goet ende occupateurs
vandien vanden hooricheyt gevryt mit resevatie
vanden renten die noch betaelt worden, ende is de
copie aende liache.

Gotinck in Warnsfelt inde
buerschap Warcken

Van dese goede is gecompereert Roelof Wissinck
alias Gotinck hoorich naeden goede heeft eerstmael
getrouwt gehadt een hoorige vrouwe geheeten
Alit in gode verstorven, daeraff hy geworven
heeft noch in leven zynde vyff kinderen eenen sone
ende vier dochteren mit namen.

Reyn olt omtrent xx jaeren ongehylict
Kunne olt omtrent xxv jaer ~~en~~ ongehylict
zynde aen een hoorich man geheeten Lambert
Nyemeyer woonende te Wichmont hebben

foto 0076

folio 76 verso

soo hy meynt twee oft dry kinderen
Des voirsz: Roelofs ii.^e dochter genaempt
Alit olt xviii jaeren onbestaet
Esselt olt xiii jaeren.

Dese Roelof heeft naderhandt omtrent xiii jaeren
geleden getrouwt een vrye vrouwe genaempt
Anna Cremer daeraff hy heeft zesse kinderen
noch in leven als vier sonen ende twee dochteren
mit namen

deerste sone Gheerit olt xiii jaeren
ii.^e Willem olt vii jaeren
iii.^e Henrick olt vi jaeren
iiii.^e Bertolt olt iii jaeren
i.^e docter ~~olt~~ Aelcken olt viii jaeren
ii.^e Willemken olt ij jaer.

Verclaert dat tot desen goede hooren viii oft ix
malder saets landts gelegen inden Warkensz enck
— — viii oft ix malder saets
noch een stuck weylants Gotincskamp
genaempt groot — iiii coeweyden
noch tHaerhorsken — ii coeweyden
noch tBroeckslach — ii coeweyden
de Moermaete — ii coeweyden.

Hier toe is oick jonck opgaende holt
gewas int Broeckslach.

foto 0077

folio 37 recto

Hier uuyt is versat lange voir synen tyt soo hy
meynt aen Engel Gotincx die tselve voirts
vercocht heeft aen sint Anthonis ghilde binnen
Zutphen een stuck genaempt Kerspelscamp
groot omtrent twee schepel geseits.

Alsoo op dit goet huys noch hof en stont doen
Roelof tselve aenveerde is op tselve geset een
coters husken ende tselve verhuert eenen bouwman
dien hyt verpacht heeft ende boert daeraf
den pacht half voir hem ende half voir zyn voir
kinderen, ende woont dese Roeloff itzont opten
goede Garckinck inden kerspel van Steenre inde
buerschap Baeck.

Nota dat de Moermaete by desen Roeloff ingelost
is van Jan Kievinck een hoorich man des graven
vanden Berge.

Opten xxvi^{en} juny Lvii syn de commissarissen
geappointeert met Roeloff Wissinck van dat
hy zyn tweede huysvrouwe een vrye vrouwe
zynde uuyter echt getrouwt heeft, dat hy
betaelen zal in handen des Rentmeesters vanden graeffschap
de somme van vyff ende veertich golde gulden
tot xxviii stuvers tstuck, deen helft Martini
ende dander helft acht dagen nae Lichtmis
naestcommende, midts welcken hem oick geconsenteert
is dat zyn tweede huysvrouwe ende heur
kinderen vrye synde vrye selen blyven.

foto 0078

folio 37 verso

Noch is hem Roelof geconsenteert dat hy eenen
bouwman opt goet Gotinck sal mogen stellen eenen
termyn van zesse jaeren, salvo den heere zyn
versterf als sich nae haves rechten geboert ende
als de selve acht jaeren omme zyn, zal Roeloff
wederom nyeuw ~~we~~ consent werven. Allet op
verbeurte des goets aende heere.

foto 0079

folio 38 recto

Voirden onder tscholtampt
van Zutphen.

Enserinck.

Dit goet Enserinck wordt beseten durch Herman
Enserinck die opten v^{en} july coram commissarys
is gecompareert ende heeft verclaert dat hy
hoorich is naeden goede ende is gehylickt geweest
aen een vrye vrouwe genaempt Tege in gode
verstorven daervan hy geworven heeft zesse
kinderen vyf sonen ende een dochter mit namen

Arnt olt xxvi jaeren
Willemer xx jaeren
Johan xvii jaeren
Henrick xiiii jaeren
noch Henrick elff jaeren
ende Alyt xxiii jaeren.

Heeft verclaert dat hy jaerlicx uuyt desen goede
den Rentmeester betaelt ende respondeert
ter renten twee golde gulden ad xxviii stuvers
op Petri ende zes blauw gulden op Lamberti,
ende inden hof to Hengel op sint Simon ende Juden
dach to thynse viii olde vleems.
Seet dat hy ~~uuyt~~ in desen goede gehooren dese
navolgende parcheelen van goeden.

foto 0080

foto 38 verso

Inden eersten huys ende hoff mitten
camp genaempt Enserinck camp
ende zynen vele parcheelen byden anderen
gelegen groot tsamen — viii malder geseys

Seet dat hier uut ende uuten alingen
goede Enserinck ende tgoet te Barle
heeft Lense Veer burgemeester to Zutphen
de thienden

Seet noch de voirsz: Enserinck
dat dit voirsz: goet heeft een uutdrift
genoempt Enserinck velt oft den
Pontbrinck ligghende rontomme dat
huys.

Noch een stuck groenlandts genoempt
Enserinckx meerslach groot — v coeweyden.

Verclaert te hebben eenen broeder genaempt
Aelbert ende twee susteren deene genaempt
Gheertruyt ende die ander genaempt Lysbeth
die vanden goede Enserinck haer affgescheyt
hebben als volgt.

Inden eersten Aelbert Enserinck die in
gode is verstorven ende nu gebruyckt
syn sone Aert Enserinck richter tot
Voirden den toegescheyden is een hofsteken
genoempt het Boirle groot omtrent
— — vi malder geseys

Noch een stuck groenlandts genoempt
het Boirlsche maet groot omtrent
— — iiij coeweyden

foto 0081

folio 39 recto

Ende op dese hofstede is gestelt eenen
bouwman genaempt Beernt ten Boirl
een vry man

Gheertruyde Enserinck

Is toegescheyden een stuck landts geheyten
de Boirlsche maete groot — iiii malder gesaeyts

Noch een stuck groenlandts genaempt
Enserincx merslach gelegen beneven
zyns broeders merslach ende schiet
metten eenen eynde op Hayo Ripperda
Hamminckslach groot omtrent — v coeweyden

Lysbeth Enserincx.

Syn jongste is toegedeylt een stuck
landts genoempt de Middeldcamp groot — een malder saets

Noch een stucxken landts genoempt dat
Yseren stuck groot — i malder geseys

Noch een hoymaete genoempt Dorensbroeck
daermen jaerlicx afmeyen can — v voeder hoeys

Dese Herman Enserinck heeft verclaert gehad
te hebben een olde oom genaempt Jacob Enserinck
ende heeft uuyten voirsz: goede Enserinck een hofstede
genaempt Cleyne Enserinck groot omtrent vyff oft
zes malder geseys.

Noch een stuck landts in dit Cleyne
Enserinck groot — ii coeweyden

foto 0082

folio 39 verso

Ende wordt dit Cleyne Enserinck nu gebruyckt
deurch Jacop Enserincx zone oick Jacop genaempt
met zyn twee susters die eene genaempt Fenna
ende dandere Willigarda ende synt vryluyden, ende
haere moeder is genaempt Mechtelt een vry
wyff geboren uuyten stichte van Utrecht ende
Harman voirsz: secht verstaen te hebben datmen
dit goet Cleyne Enserinck lossen mach met
tweehondert rynsgulden.

Verclaert noch de voirsz: Herman dat hier uut
is versat aen Roelof Hilverdinck een stuck landts
genaempt die Nyemaete sdeels daer af is zaeylandt
groot twee malder geseys ende sdeels groenlandts
vier oft vyff coeweyden twelckmen lossen
mach mit ii.^c ryns gulden.

Noch is hieruuyt by synen voirdalderen versat aen
sint Anthonis binnen Zutphen zesse molder roggen
jaelick te lossen mit Lx gulden.

Noch aen Henrick Cranenburger burger binnen
Zutphen drye malder roggen jairlick te lossen dan
en weet nyet met hoeveele gelts.

Noch zeet hy dat uuyten voirsz: goede by zynen
voirdalderen is verscreven aen Johan van Loesfelde
burger binnen Zutpen vier malder roggen jaerlick
te lossen mit vyftich ryder gylden.

Noch heeft Herman Enserinck selfs uut desen
goede verscreven aen vrouw Pyls dry malder roggen

Domeinbeheer - Rentambt Zutphen - "Visitatieboek de anno 1557"

foto 0083

folio 40 recto

jaerlicx dat hy lossen mach mit ~~wyftich~~ ^{vi} Lxxv ryder gulden
Actum v^{en} july Lvii.

Des anderen daechs nementlyck vi.^{en} july is de
voirsz: Harman widerom coram commissarys
gecompareert ende heeft boven zyn verclaringe
op ghisteren woe voirsz: is gedaen noch verclaert
dat wylen Aelbert Enserinck achtergelaeten heeft
vier kinderen twee zonen ende twee dochteren
al geboren van een vrye vrouwe te wetene.

Aernt itzont richter to Voirden
Harman woonende byde gravinne
van Bronckhorst.
Elsken ende Mechtelt woonende
binnen Zutphen.

Seet noch dat Gheertruydt zyn zuster hoorich
zynde getrouwt heeft gehat Harman de Venth
oock hoorich ende zyn beyde in gode verstorven
hebbende achtergelaeten dry sonen ende dry dochteren
mit namen

Sonen	{	Lubbert de Venth gehylict	}	ende wonen in Voirden
		Jan gehylict		
		Jorien gehylict		
	Swyer gehylickt binnen Ztphen			
	Lysbeth ongehylickt			
	Arnolda gehylict binnen Zutphen			

foto 0084

folio 40 verso

Seet dat de Lubbert de Venth heeft een vrouwe geheyten
Marie, ende weet nyet oft sy vry is oft hoorich hebben
byden anderen eenen zone genaempt Harman.

Seet oick dat Jan de Venth heeft getrouwt eenen
hoorige vrouwe genaempt Machtelt Smedincx ende
hebben noch gheen kinderen dan de vrouw gaet zwanger

Seet oick dat Jorien de Venth gehylickt is aen
Mechtelt Vroessinck een vrye vrouwe hebben noch
gheen kinderen.

Seet dat Zwedera is gehylickt aen Aelbert de
Calfster een vry man hebben vyff oft zesse kinderen

Seet oick dat Aerntken ten Venth gehylickt is aen
Herman Key Ottes ~~e~~ zone een schoenmaecker binnen
Zutphen hebben gheen kinderen

De voirsz: Herman Enserinck heeft noch verclaert
dat Lysbeth Enserinck zyn suster is gehylickt aen
Jan ten Calfster een vrye man woonende binnen Zutphen
is een schoenmaecker hebben eenen zone genaempt
Lambert.

Seet noch dat Jacop Enserinck syne olde oom gehadt
heeft een vrye vrouwe noch in leven genaempt
Mechtelt ende hebben tsaemen gehadt twee sonen ende
twee dochteren te weten.

Jacob
Johan
Fenna
Willegarda.

Heeft oick verclaert dat hy van desen goede Enserinck

foto 0085

folio 41 recto

gheen holt gehouwen heeft, dan is daeraff eer
hy daerop quam woonen byden Richter Zoelen ende
ander tholt zeer is verhouwen. Daer steet wat
joinck holt op om die wallen ende heyningen.

Soo dat de voirsz: Herman metten heeren moet
verdraegen van dat hy uuyter echt gehylickt
heeft ende diversche alienatien ende afdeylingen
uuyt desen goede gedaen heeft sonder consent
des heeren ende in bywesen des Rentmeesters als
hier vore, ende heeft gelooft overmorgen te
comen scheyden. Actum vi.^{en} july xv.^c Lvii.

Compositie.

Opten vii.^{en} july Lvii is de voirsz: Herman Enserinck
weder gecompareert coram commissarys ende
heeft verclaert dat Aernt zyn oltste zone nyet
wel gequalificeert en is om tgoet te bewaeren,
waeromme hy begeert datmen hem consentere
synen tweeden zone Willeneer ende derden sone Jan
hoorich te mogen worden naeden goede ende datmense
voir sulcken aennemen wilde, seggende dat zy
willich waeren sich hoorich daer nae te geven,
verclaert oick dat hy een arm olt gebreckelyck
man is ende dat hy overmidts zyn gevanckenis
van gode begaeft ende somwylen crancksinnich
is geworden, soo de commissarien oick van andere

foto 0086

folio 41 verso

verstaen hebben sulcx te zyne, midtswelcken hy
bidt datmen sulcx aensien wil ende hem genadelyck
tracteren. Allet welck geconsidereert hebben
de commissarisen gecomponeert dat hy voir
tmisbruyck van uuyter echt gehylickt te hebben
ende tgoet belast te hebben sonder consent
des heeren betaelen zal in handen vanden Rentmeester
vander graeffschap de somme van vyftich golde
gulden tot achtentwintich stuvers tstuck deen helft
Martini ende dander helft Lichtmisse al naestcomende
op verbeurte des goets ende midtsdien wordt hem
geconsenteert dat de voirsz: zyne twee sonen sich
hoorich selen mogen geven ende voir hoorich
byden Rentmeester vander graeffschap es versocht
zynde aengenomen zelen worden dat hy oick
om de voirsz: amende ende recognitie van vyftich golden
gulden te betaelen tvoirsz: goet Enserinck met
vyftich golde gulden ten pryse voirsz: sal moghen
belasten beheltlyck dat hy de selve wederomme
lossen zal binnen zesse jaeren naestcommende, oock
op verlos des goets. Actum vii.^{en} july Lvii voirsz:

Opten xiiii^{en} july Lvii syn gecompereert
Johan de Venth ende Herman Key Ottenzoen als
getrouwt hebbende Arnolda de Venth, zoo voir
hen zelve als voir haer broeders ende zusters
kinderen Harmans de Venth, ende hebben
geexhibeert eenen brieff gepasseert voirden Rentmeester

foto 0087

folio 42 recto

van Zutphen in date xv.^c xiiii daer by blyckt
dat Margareta Enserincx weduwe Arnts
Enserincx opdroech voir een affscheyt ende kindtsgedeelte
Gheertruydt Enserincx huysvrouwe van Herman
ten Venthe een stuck ackerlandts haldende
omtrent vier malder geseyts gelegen inden kerspel
van Voirden inde buerschap van Delden opten
Buerlschen eynde noch een maetken geheeten
Enserincx marckslach aen Hamminckslach gelegen
te lossen mit hondert vyftich enckel philips gulden
ut per copiam aende liache. Seggen noch
naderhant daerop gedaen te hebben vyftich ~~es~~
enckele philips gulden daeraff zy den commissarissen
de quitantie gethoont hebben in date op saterdach
voir Petri ad cathedram anno xv.^c xLix. Seggen
oick dat op dit goet woont Lubbert de Venth
ende zyn wyff dan weten nyet oft zy hoirich
zyn desen Johan ende Harman is voir een reces
gegeven dat sy gaen souden tot datmen hemlieden
weder ontbiet.

Opten xv.^{en} july is gecompereert Roelof Hilverdinck
een vrye man ende heeft geexhibeert een magescheyt
daerby blyck dat uuyten goede Enserinck af-
gedeylt is een stuck landts genaempt de
Nyemaete mit allen holt hert ende weeck te lossen
met twee hondert enckel golden ryngulden midts

foto 0088

folio 42 verso

vier jaren te vorens opsegghende Noch brengt tvoirsz:
maechgescheyt met datmen totten voirsz: Nyemaete hebben
zal een stucxken landts genaempt dat Potbrucksken
ut per copiam aende liache, in date xiiii.^c Lxxxvi
saterdach post Sacramenti.

foto 0089

folio 43 recto

Smedinck in Voirden.

Opten xvii.^{en} july comparuit Henrick Smedinck
een volschuldich hoorich man naeden hofhoorigen goede
Smedinck in Voirden inde buerschap to Delden gehoorende
inden hof to Hengel als blyckt by brieven daeraff copie
aender liache, indate xv.^c xxxiiii op dynsdach post
Thomes is gehylickt geweest aen Egberta oock
hoorich daeraff hy heeft noch in leven vyff
kinderen twee sonen ende dry dochteren mit namen:

Sonen Beernt — xviii jaer
Egbert — olt vii jaer
Mechtelt olt xx jaer — gehylickt aen Jan de Venth hoorich
Henrick olt xiiii jaer
Gerarda olt — x jaer

Heeft nu zyn ander huysvrouwe genaempt
Anna Antincx hoorich naeden goede Antinck, daeraf
hy noch gheen kinderen heeft.

In desen goede hoort eerst huys ende hof
Noch een stuck landts genaempt tAchterste Yseren stuck
groot vier malder saets — iiii malder saets.
Noch tVoirste Yseren stuck — iij malder
Noch een stuck genaempt tHofstuck
voir thuys — iii malder
Noch tGansenstuck — iii malder
Noch den Guerkenacker groot — iij malder

Domeinbeheer - Rentambt Zutphen - "Visitatieboek de anno 1557"

foto 0090

folio 43 verso

Noch tVorste Orden stuck — iij malder
Noch tAchterste Orden stuck — v schepel saets

Groenlandt

Een stuck landts genaempt de Holtmate
— v coeweyden

Noch een hoeyslach genoempt Smedincx
somp — ii coeweyden

Noch een stuckxken landts genaempt
Smedincx weyken — i coe ende een calff

Noch Bongers weyken — ii coeweyden

Seet dat dit goet uuytdrift heeft op Deldensemarck
Seet datter nyet dan jonge eersters op staen
Seet dat hy hierinne gelost heeft van Zoelen een
stuckken landts dat Orden stuck genaempt, met
xxvi gulden een ort ende om die losse te doen heeft
hy omtrent twelff oft derthien boomen die hy
vercocht heeft voir twelff oft derthien gulden af
gehouden sonder consent des heeren

Hierinne hoort noch zoo hy zeet een stuck landts
genaempt Smedinck Groote slach groot omtrent
xviii ossenweyden dat nu bruyckt Jan Eelmerinck
anders genaempt Addinck, woonende te Voirden.

Noch zeet hy hierinne te hoiren Smedincx slaechsken
~~tanderen tyden uuyt desen~~ groot omtrent twee
coeweyden dat nu bruyckt Thuenis Pruyse een
borger ende brouwer te Dotichem welck slaechsken
tanderen tyden uuyt desen goede vercocht is eeuwelyck
ende erffelyck aen Egbert ende Engelbert Smedinck
gebroederen ut per copiam aende liache in date

foto 0091

folio 44 recto

xv.^c vi.^o altera post Ascencionis Ende also Egberta
deses Henricx eerste huysvrouwe was een
erffgenaem vanden voirsz: gebroederen daer deur sy
de brieven in handen hebben bold ende op holden
sbriefts, begeert Henrick dat dese Thuenis Pruyse
bescreven worde om van zynen inganck oft titel
te doceren, naderhant is hier overgelevert copie
van eenen opdrachts brief gehangen aen de
liache.

Noch hoort hierinne zoo hy zeet een stuck landts
genoempt dat Olde Smedincxslach dat nu gebruyct
Henrick van Druyten genaempt Enserinck ende
wordt bevonden inden visitatie boeck de anno xiiii.^c
Lxxxviii dese woorden dat Olde slach is gecomen in
Enserinck ende staet voir hondert golt gulden

Seet dat hy den heere hieruut vier blauw gulden
noch dry golden gulden min een ort die de Rentmeester
noch ontfanckt ende is noch schuldych een
peerdegehalt daer af hy pleech te betaelen den
scholtis van Zutphen jaerlicx twee golden gulden
ende twee malder haveren dan heeft daer af in zes
jaeren zoo hy seet nyet gemaent geweest ende
is hem dien aengaende geseet dat hy naeden
bouw wederom alhier come om metten commissarien
te handelen.

Seet dat hier uuyt noch gaet ierst de baghynen
van heer Henrick h[u]ys van Zutphen vyff malder
roggen ende vyff malder garsten ende vier olde butkens

foto 0092

folio 44 verso

te penninck gelt die zy holden ende seggen onlosbaer
ende presumeert dat dit voirde thiens is.

Noch Thuenis Muller burger tZutphen dry gulden min
een oort van achtentwintich stuvers die hy
nyet en weet waervore te lossen staen.

Ende aengaende tholt houwen alsoomen bevint
dat tholt daer van gecomen is bestadt tot
inlossinge van een stuck landts in desen goede
is gecomponeert dat hy betaelen zal te Kersmis
naestcomende vierden halven golden gulden tot xxviii
stuvers tstuck.

Nota dat hier nae folio [*niet vermeld*] staen eenige afdeylingen
uut Smedinck in Voirden

Hassekinck

Hieraf heeft Jorien Warninckhof geexhibeert
brieven daer by hertoch Carel anno xv.^c xxxiiii
tselve goet van hooricheyt ende eygenschap gevryt
heeft ende tot eenen leengoede gemaect sonder
vanden renten daeruut gaende mentie te maecken
ut per copiam aende liache ende worden dese
renten betaelt Dan meester Jorien begeert de renten

foto 0093

folio 45 recto

af te coopen ende datmen de gelegentheyt vande brieven
aansien wil soode furst inde brieven syne rente nyet
en reserveert. Actum quarta july anno xv.^c
zevenenvyftich.

Onstedinck.

Dit voirsz: goet Onstedinck wesende een eyghen
hofhoorich goet gelegen inden kerspel van Voirden
inde buerschap van Linden gehoiende inden hoff to
Lochum, wordt beseten deurch Henrick Onstedinck
eygener, die daerop geset heeft eenen bouwman
genaempt Hendrick sonder consent des heeren
De voirsz: Herman woont tot Emmerick ende is
hoorich naeden goede, is gehylickt aen een vrye
vrouwe genaempt Catharina Hoerninx ende
hebben byden anderen vier sonen ende een dochter mit
naemen:

Gerrit	— vi	} jaeren olt
Johan	— v	
Henrick	— iiii	
Lambert	— iij	
Aeltken	— ix	

foto 0094

folio 45 verso

De voirsz: Herman verclaert dat onder dit goet
gehoiren de naebescreven parcheelen van landen
Inden eersten huys ende hof mit dat
zaeylandt daer by gelegen genaempt
Groote Onstedinck groot — viij malder saets

Noch een stuck groenlandts genaempt
Groot Onstedinckx slegen daer af hy
jaerlicx te pachte ontfanckt — viij ryder gulden

Verclaert dat zynder suster Petronelle toegescheyden
is vanden voirsz: goede Onstedinck sonder consent
des heeren hoe wel de Rentmeester vanden graeffschap
sulcx anno Lvi heeft geaprobeert beheltlycken den
heere zyn gerechticheyt.

Inden eersten huys ende hofstede met
een stuck weydelandts groot omtrent
— ii coeweyden

Noch een stuck zaeylandts genaempt
Cleyen Onstedinck groot — vii malder saets

De voirsz: Petronella een hoorige vrouwe heeft
getrouwt een vryen man genaempt Jan Onstedinck
hebben tsaemen levendich vyf kinderen vier zonen
ende een dochter mit namen:

Peter xx jaer ongehylickt	
Gerrit xiiii	} jaeren olt
Willem ix	
Harman iii	
Aelken vi	

foto 0095

folio 46 recto

Dese Jan Onstedinck woont zelfs opt goet Cleyn
Onstedinck de heer heeft uuyt tgoet Onstedinck
jaerlicx vier blauw gulden noch twee golden gulden van
achtentwintich stuvers noch viii stuvers ende i olde grooten

Noch Beernts van Hacforts erfgenaemen
jaerlicx — ii malder roggen
ende — ii malder haveren

Noch sinte Anthoenis ghilde binnen Zutphen vyff
malder roggen daervore men by verdrage jaerlycx
betaelt — iii philips gulden

De voirsz: Herman Onstedinck verclaert hier op
gheen hout te staen dan een weynich jonck holts
ende heeft gheen holt affgehouden. Dit goet heeft
zyn uuytdrift opter gemeynten inde buerschap
Linden.

Compositie

Dese Harman is by mynen heeren den commissarissen
gecomponeert, omdat hy uuyt zynen echt gehylickt
is, oick afdeylinge vanden goede gedaen heeft ende
een vryen bouwman opt goet geset heeft al sonder
consent des heeren, dat hy in handen vanden Rentmeester
vanden graeffschap betaelen zal ~~in handen~~ Martini
naestcommende doch te Kersmis wel betaelt de somme
van thien golde gulden tot achtentwintich
stuvers tstuck. Ende midts dien wordt hem
geconsenteert ende opruckinge gegeven dat hy
den bouwman vier naestcommende jaeren opt
goet sal mogen laeten woonen. Dat oick zyn
huysvrouwe soo haest als zy van kinde gelegen
zal zyn oft ten lancxsten voir Kersmisse naestcomende

foto 0096

folio 46 verso

sich hoorich naeden goede geven zal ende men salse
alsdan voir hoorich aennemen sonder voider beteringe
te derven doen. Ende dit heeft hy geloofd alsoo te
voldoene op verbeurte des goets. Actum tot Zutphen
xvi.^{en} july xv.^c Lvii.

foto 0097

folio 47 recto

Moessel ende Vroessinck alias
Vorssinck in Voirden.

Opten xiii.^{en} july is coram commissarys gecompareert
Willem Bongert als volmechticht vanden kinderen
vrouw Zitters ende oick uuyten naeme Egberts
hoefsmid te Doesborch ende heeft geexhibeert originale
vryebrieven hertoch Arnoults in date xiiii.^c xxxvii
Lune post conceptionis Marie, daermede blyckt dat
de voirsz: goederen Vroessinck ende Moessel metten
occupateurs vanden hooricheyt gevryt ende
tot eenen thynsgoet gemaect zyn, met reservatie
vanden renten daeruut gaende, jaerlicx te betaelen
te weten uuyten goede Vroessinck xv £ ende i £
ende uuyten goede Maessel iiii £ maect tsamen
xx heeren ponden ut per copiam aende liache,
welcke renten de Rentmeester vander graeffschap
jaerlicx ontfanckt te weten xv £ van Vroessinck
ende v £ te thyns van Moessel op Simonis et Jude
inden hof te Hengel.

Lentinck.

Dit goet Lentinck is per ducem Arnoldum anno
xiiii.^c xxxviii metten guede Calfsler vander
hooricheyt gevryt mit reservatie vanden renten
als by copie overgegeven hier vore folio xix verso
op Calfsler.

foto 0098

folio 47 verso

Hellviger.

Opten xxvi.^{en} juny anno Lvii is van dese goede
gecompareert Peeter Schoelwyck als volmechtich
des momboirs vanden kinderen Jan Marsman, ende
heeft geexhibeert eenen openen bezegelden brieff
van hertoge Arnoudt in date xv.^c xxxviii Jovis
post nativitatis Marie, daer by blyckt dat tgoet
Hellviger metten personen gebruyckers desselfs
~~Hellviger~~ vanden hooricheyt gevryt is, de personen
gemaect tot dienstluyden, beheltlyck den heere
zynen renten ende thiense, nementlyck iii £ therfsbede
ende xii cleyne penningen te thynse.

Hiddinck.

Dit goet wordt nu gebruyckt by Fenne Uterdinck
een hoorige vrouwe geboren vanden goede Schuerinck
die tselve verpacht heeft Johan Bloemendael een
vryeman hebbende een vrye vrouwe ende gheeft te
pacht zes malder roggen ende zes malder boeckweyts
ende dry horens guldens jaerlycx ende duert zynen pacht
noch seven jaer

Tot desen goede hooren twee campen

foto 0099

folio 48 recto

landts den eenen camp is groot met
huys ende hof — vii schepel saets
ende den anderen camp groot — v malder saets

Noch een stucxken groenlandts daer hy de dry horens
gulden af te pacht gheeft.

Heeft zyn uuytdrift inde gemeynte van Wacherdincvelt
Daer staet nyet dan wat jonck holts op.

Compositio.

Om dat dese vrouwe vrye luyden op dit goet geset
heeft, sonder consent des heeren is met haer
byden commissarien gecomponeert, dat zy betaelen zal
in handen vanden Rentmeester deser graeffschap te
Kersmisse naestcommende vier golde gulden van
achtentwintinch stuvers ende hier mede wordt
haer geconsenteert desen bouwman noch ezesse
jaeren op dit goet te laeten wonen, beheltlyck dat
zy voirde expiratie vanden sesse jaeren voirder
opruckinge ende consent werven zal, oft de bouwluysen
selen sich hoorich naeden goede geven allet op verbeurte
des goets, fidenisset Johan Uterdinck Actum xii.^{en} july

Smedinck in Voirden

Afdeylinge genaempt Olde Smedinck.

Opten xv.^{en} july Lvii is gecompareert Henrick van

foto 0100

folio 48 verso

Druyten hoorich naeden goede heeft een vrye vrouwe
Baete genaempt hebben tsaemen eenen sone genaempt
Jan olt een jaer, ende heeft geexhibeert eenen brieff
gepasseert voirden scholtis van Zutphen in date xiiii.^c
xLii daer by blyckt dat dit goet Olde Smedinck eeuwelyck
ende erffelyck vercocht is, als by copie aende liache,
sonder dat van des heeren consente blycke.

Dit Olde Smedinck is maer een stuck met een hoff-
stedeken groot tsaemen omtrent tsaeylandt een malder
saets, ende omtrent dry coeweyden. Dese Heymerick
bekent dat dit goet wel eertyts uuyten hofhoorigen
goede Smedinck gecomen is, ende begeert affdracht te
doen om dit goet te mogen besitten.

De commissarissen aensiende dat dese Heymerick de
vruchten van desen goede binnen Key. ende Co.^e ma.^t tyden
lange jaerschaeren gebuert heeft ende dat hy buyten
syn echt is gehylickt hebben den selven gecomponeert
dat hy betaelen sal Martini naestcommende doch
Kersmis wel betaelt, in handen vanden Rentmeester van
Zutphen de somme van vyff golde gulden te~~x~~ xxviii
stuvers tstuck. Ende midtsdien wordt hem geconsenteert
dit goet noch eenen termyn van zesse jaeren naestcomende
te mogen met zyn huysvrouwe gebruycken in sulcker
gestalt alsy tselve tot noch toe gebruyckt hebben.
Beheltlyck dat syn huysvrouwe sich voirder expiratie
vanden selven sesse jaeren hoirich ~~consent~~ naeden goede
geven zal, ende den heeren goet ende bloet voeden, oft
binnen de selve zesse jaeren voirder consent ende
opruckinge werven, oft de vryonge vanden heere
voir eeuwelyck ende erffelyck coopen, oft by gebreke

foto 0101

folio 49 recto

van dien sal tgoet aenden heere vervallen blyven,
daeraf hem acte gegeven zal worden

Noch uut Smedinck afdeylinge.

Opten xiiii.^{en} july Lvii, syn gecompereert Jan de Venth
ende Herman Koy, als getrouwt hebbende
Arnolda de Venth, zoo voir hen selven als voir
desselfs Jans broeders ende zusters ende hebben
verclaert dat hemluyden allegader onverdeylt
toecompt voir een afdeylinge uutten goede Smedinck
een cleyn stucxken landts groot omtrent een half
malder saets geheten dat Smeynck campken gelegen
tot Voirden inder buerschap van Delden daeraf zy
erfcoopers brieven gethoont hebben in date xv.^c
xxxii op dynsdach nae navitatis domini gepasseert voor
Jan van Holthuysen scholtis ende Rentmeester van
Zutphen, present huysgenoten. Ende is te weten dat
inde selve brieven uuytgedrukt staen dese woorden:
Die welcke oick beyde hoorige luyden zyn myns
genedigen lieven heeren ende die een hoorige ~~widwe~~ vanden
anderen wel coopen ende vercoopen mach.

<i>foto 0102</i>	<i>blanco pagina</i>	<i>folio 49 verso</i>
<i>foto 0103</i>	<i>blanco pagina</i>	<i>folio 50 recto</i>
<i>foto 0104</i>	<i>blanco pagina</i>	<i>folio 50 verso</i>

foto 0105

folio 51 recto

Hoorige goeden inden hof to Baeck
inden kerspel van Steenre.

Wermeldinck ende Schoelwyck.

Opten vii.^{en} july is coram commissarys gecomp[ar]leert
Claes Schoelwyck ende heeft geexhibeert eenen ~~persoon~~
openen bezegelden brief hertoge Carels in date
xv.^c x opten goensdach post Lucie, daerby de furst
narreert dese woorden in effecte, welcke erve ende
goedere ons met dienst hofhooricheyt oft anders
verplicht ende toegedaen zyn als ons aenbracht alsoo
datmen ons van elcken erve jaerlicx ende alle jaere met
eenen dienstpeerde to dienen een malder roggen ende een
malder spilsaetz een half malder haveren, oick een voeder
hoeys een vercken ende een paer hoenre schuldich is te
geven rch, ende int disposityff wordt in effecte
geseet aldus, Bekennen dat wy Dierick Schoelwyck
zynen erven ende naecomelingen van sulcken voirsz: dienst
hooricheyt ende anders voergers der tweer erven
oft goeder halven nementlyck Schoelwyck ende
Wermeldinck zoo de zelve gelegen zyn gantz
benedicht ende quytgescholden ende gevryt hebben rch,
mit desen aenhanck Doch oft sich tot eeniger tyt
bevonde dat Dierick zyner erven ende naecomelingen
desz voergers twee goederen halven voirden plichtich
waeren dan als voirsz: steet sullen sy tot sullcken
befinden deshalven ter stont van ons scheyden rch, ende
indien zy des nyet en deden dal dese vryonge te
nyet ende van onweerden zyn ut per copiam aende

foto 0106

folio 51 verso

liache, ende worden onder tdexel van dezen brieven
de voirsz: renten nyet betaelt, noch dienstpeert
gehouden.

Sed Lo.^r.

Om redenen gestelt opt visitatie boeck anno xxxi
folio Lxv alwaer bevonden wordt teffect vanden
brieven anno xv.^c x gegeven, ende daer beneffens
staet noch gescreven dat gecost heeft twee hondert
gulden ende waeren doch te hove vervallen wandt
daer nyemandt hoorich na een was ende opte
marge stont gescreven aldus: Dit blyft alst is
beheltlyck zyn furstliche genaden renten ende eens vyftich gulden
waeruut schynt dat de renten van dien dage
voirts wederomme in natueren quamen. Oick
bevintmen in een visitatie boeck van xiiii.^c Lxxxviii
dese naevolden woorden: Dese twee hevet
Dierick Schoeltwyck to Zutphen ende om een
cleyn gevryt, ende was nyet hoirich daer nae.
Hier staet nae te vernemen, ind men gheeft hem
tendens die verlaeten hooricheyt jaerlicx meer
dan vier oft vyff gulden toe.

Wordt oick bevonden by de rekeningen de annis xxxii
ende xxxiii dat aldaer ontfanck wordt ~~ontfanckt~~
gemaect van elck der voirsz: goederen van een vercken
een malder spilcorens een malder malts twee
hoenre, noch van een malder roggen ende een
half malder haveren.

foto 0107

folio 52 recto

Ende by dry volghende rekeningen de annis ƿ xxxiiii
xxxv ende xxxvi, dat goet Wermeldinck is gevryt
ende nyet ontfangen ende belanghende Schoelwyck
worden geseet inde selve rekeninge dese woorden: Dit
heb ick wederomme moeten geven nae vermogen
der sentencie die om op die Landtdachvaert toe
gewesen wordt.

Soo datmen nae dese sentencie moet vernemen ende
adviseren watmen hierinne voirden doen sal.

Opten viii.^{en} july Lvii, is de voirsz: Claes Schoelwyck
gecompareert coram commissarys ende heeft geexhibeert
een sententie vanden Landtschap in date xv.^c xxxviii
sdonredaechs post Lucie, daer by in effecte geseet
wordt dat Zoelen de penningen die hy van desen
goederen possesseurs ontfangen hadde boven inhalt
van sfursten vrye brieven restitueren zal,
als by copie aende liache Midts welcken hem voir
affscheyt is gegeven, gemerckt hy bekent heeft
de vyftich gulden vande compositie anno xxxi gedaen selfs
betaelt te hebbene dat sooverre hy achtervolghende
de visitatie anno xxxi gedaen de renten mette
achterstedicheyt zedert den jaere xLiii nyet en
wilt betaelen Denckten Co.^e ma.^t recht nyet
te verlaeten maer tselve te verdedingen met
rechte soomen bevinden zal te behoirene. Actum
die quo supra in presentie meester Alfarts van Thiel
als dachhelder des voirsz: Claes Schoelwyck.

foto 0108

folio 52 verso

Warntinck.

Opten xxv.^{en} juny is coram commissarys gecomp[ar]eert
Henrick Warntinck olt omtrent xx jaeren ongehylickt
et exhibuit litteras Diericx van Zoelen in date xv.^c
xxxiiii daervan copie aen de liache, byde welcke
Soelen verclaert dat hy uuyt bevel des fursten
Frericken Warntinck des voirsz: Henricx vader
geconsenteert heeft opten goede te willen nemen
Hille ten Winckel zyne huysvrouwe een vry
wyff, ende dat tselve wyff met allen heuren
kinderen vry syn ende blyven selen, salvo dat
Frericx oltste zone hoorich naeden goede zal blyven

Verclaert hierinne te hoiren eenen camp genaempt
Warntincx camp met huys ende hoff ende
principael zoelwaer groot omtrent v malder gesaets

Noch een cleyn campken in Wagerfelt
— — ij schepel saets

Noch een stuck genaempt tGroote
stuck op Woerhelse Beeckel groot omtrent
— — iii schepel saets

Noch opte selve Bekel vier cleyn
stucxkens groot tsaemen — i schepel saets

Noch Dambroeck stuck groot — ii schepel saets

Noch een stucxken opt Vogelbikel — j malder saets

Noch een ander stucxken aldaer — j schepel saets

Noch dry stucxkens groenlandts deen
genaempt de Roennof groot — ii coeweyden

foto 0109

folio 53 recto

Tweede genaemt Trepeler groot — iii coe weyden

Terde genaempt de Kerckreyse
groot — iii coeweyden

Noch een stuck landts genaempt
Buggincx stuck dat zy aen dit goet
gelost heeft daeraf zy de brieven zal
brienghen.

Noch een stucxken landts dat verpacht
is voir negen stuvers tsjaers.

Compositie.

Ten selven dage is coram commissarys gecomp[ar]eert
Hille ten Winckel, ende heeft verclaert ten tyde
vander lester schattinge twee boomen vanden voirsz:
goede gehouwen te hebben om haer schattinge
mede te betaelen sine consensu domini daervoor
sy metten commissarys is verdragen dat zy voirde
bruecke betaelen zal in handen vanden Rentmeester vanden
graeffschap Martini naestcommende anderhalven
golt gulden tot xxviii stuvers fident Victor
van Hellem coster to Steenre Actum xxv.^{en} juny
zevenenvyftich.

foto 0110

folio 53 verso

Tgoet Bowinck alias Bugginck
ende Velcken goet.

Van desen goede syn opten vii.^{en} july coram commissarys
gecompareert meester Alfaert van Thiel met
zyn adherenten ende hebben geexhibeert eenen brieff
de data xiii.^c Lxxxiii op sinte Bonifacias dach
daer by blyckt dat hertoge Willem dese goederen
ende de persoonen daerinne gehoirende vanden hooricheyt
gevryt, de persoonen tot diensluyden ende de
goederen tot erfpachte goederen gemaect, beheltlyck
den heere zyne renten die noch betaelt worden
ut per copiam aende liache.

Sed Lo.^r

Alsoo in een rentboek de date Lxvi folio iiiii.^o
staet datmen vanden goede genaempt Velcken goet
schuldich soude zyn boven de voirsz: renten eenen
alden schilt die dese occupateurs ontkennen
schuldich te zyn. Sy daeromme hier nae gesien
de olde rekeningen ende alsdan geadviseert watmen
doen zal.

Nota datmen in dry rekeningen annis xiiii.^c Lxxiiii
Lxxv ende Lxxvi ende mit name inde rekeninge
eyndende Lxxv folio xxxvii, bevint dat van Velcken
goet gebuert is vii schepel roggen ende vii schepel

foto 0111

folio 54 recto

corens ende iii £ van eenen slage ende vanden goede
Bugginck vii schepel roggen ende vii schepel corens
ende inde Wissche pantverscrivonge bevintmen dat
den heeren van Wissch de iii £ uut Velcken goet
verpant zyn.

Noch wordt bevonden in een olt boecxken de anno xiii.^c
xcvi.^o folio iiii.^o dat Velckens goet schuldich is van
eenen slage iii £ — iii £

Nota dat in dit goet hebben meester Alfert van Thiel
een iii.^e deel, Gheert vanden Cappellen een iii.^e
deel, Beernt Evert ende heer Geerit Meyerinck ende
Wolter Haeck oick een iii.^e deel, desen is voir
affscheyt gegeven. Alsoo zy sich ten rechten erbieden
op dat sy sich mitten anderen erffgenaemen hier
nyet present zynde verantwoorden mogen, salmen
hemluyden met geboerlycken rechte aenspreken.

foto 0112

folio 54 verso

Quetslach met zynen toebehoiren
als Hennekencamp ende dat Rouwen
maetken.

Opten xxv.^{en} juny Lvii is coram commissarys
gecompareert Jacob Brief ende heeft gethoont
eenen openen bezegelden brief van hertoge Reynolt
in date xiiii.^c x opten goensdach post decollationis
Johannis daerby de furst dit goet met zynen
toebehoirten vanden hooricheyt gevryt heeft als by
een vidimus der selver brieven zynde aende liache.

foto 0113

folio 55 recto

Hoorige goeden inden hof to Hengel

Ierst in Hengel

Den hoff to Hengel.

De beterschap van desen hof to Hengel is Bernde
van Hacfort afgelost inden jaere xv.^C Liiii ende
wordt daeraf verantwoordt byden Rentmeester der
graefschap Zutphen.

Wassink ende Langeler.

Opten xv.^{en} july Lvii, is coram commissarys
gecompareert
ende heeft geexhibeert dorigmale vrye brieven
hertoch Carels in date anno xv.^C opten xxvii.^{en}
may daeraf copie aende liache daerby blyckt dat
desen goederen Wassinck ende Langeler metten tween

foto 0114

folio 55 verso

gebroeders occupateurs vandien vanden hooricheyt ende
gehalt des dienstpeerts ende renten gevryt
zyn ende tot thynsgoederen gemaect, mit
reservatie van vj volgende jaeren te thyns te betaelen
inden hof welcken thyns noch betaelt wordt.

Boyinck in Hengel

Opten sondach xi.^{en} july is coram commissarys
gecompareert Johan Boyinck anders genaempt van Zeyst
vryman wesende woonende opten hoorigen goede Boyinck
heeft een huysvrouwe genaempt Bernarda, hoorich
wesende ende geboren uuyten goede Egginck, die
eertyts gehylickt is geweest mit Warner Boyinck
die opten goede Boyinck gestorven is ende hadden tsamen
dry kinderen eenen zone genaempt Beernt olt
omtrent xxv jaeren, een dochter genaempt Griete
olt omtrent xxx jaeren ende een dochter genaempt
Warnera olt omtrent xxiii jaeren.

Margriete voirsz: is gehilickt mit Wolter van Zeyst
een vry man ende wonen op eenen coevestadt inden
dorpe te Hengel ende hebben tsamen twee kinderen
als eenen sone genaemt Arnt olt dry jaeren ende
een dochter genaempt Griete olt vier jaeren.

foto 0115

folio 56 recto

De voirsz: Bernarda heeft nu eenen anderen haeren
tweeden man als Johan voirsz: ende hebben tsamen
vier kinderen als eenen zone genaempt Aernt
olt xvi jaeren ende dry dochteren mit namen,

Haedewyck olt xiiii jaeren
Reynera olt omtrent elf jaeren
Griete olt ix jaer.

In desen goede Boeyinck hoort eerst
huys ende hof mitten camp Boyinck
gelegen byden voirsz: groot omtrent
— — v malder geseys

Noch twee kempkens daerby gelegen
groot tsamen — ii malder saets

Noch een stuck landts genaempt de
Boyinckwissel groot omtrent — ij malder saets

Noch een stuck genaempt Boyinckloo
inden voirsz: enck groot omtrent — iiii malder saets

Noch een stuck genaempt Boyinck
Bystervelt — iiii malder saets

Noch twee stucken saeylandts elck
groot vyff schepel geseys compt
tsamen — iij malder saets

foto 0116

folio 56 verso

Noch een stuck geheyten Boyinck Olde
hage — v schepel saets

Noch een stuck genaempt Boyinck
Lutticke hage — v schepel saets

Noch een stuck genaempt den Langen
Aicker — iii schepel saets.

Noch een stuck genaempt Statbrey
groot — iii schepel saets.

Weylandt ende hoylandt.

Eenen slach weyen gelegen int
Hengelsche broeck groot — iii coeweyden

Noch eenen hoyclood daermen jaerlicx
afmeyt — iii voeder hoys

Noch dat Hoogelach ligghende
inden kerspel van Voerden daermen
weyden mach — iii peerden zes runderen

Noch twee parcheelen tsamen groot — vii coeweyden

Noch een cleyn weyken daerman inne
weyt — ii treckossen

Noch hoort tot desen goede Boyinck
bosch struyck al in eenen clood ~~g~~ oft
stuck gelegen, daerop staet verscheyden
holt olt ende jonck.

foto 0117

folio 57 recto

Tvoirsz: goet heeft zyn uutdrift in dat Zydwent daervore hy jaerlicx aenden heere betaelt een schepel roggen ende een wolthoen. Daer beneffens hebben noch inden Hengelsche marck haere drift met hueren beesten.

Die voirsz: Jan heeft verclaert dat voirmaels staende teerste hylick van zynen wyve met hueren man Warner voirsz: is aenden goede Boyinck gecocht een stuck groenlandts groot omtrent vier coeweyden, begrepen inde zeven coe weyden hier boven gemencionneert. Seet noch gecocht te hebbene een stucxken saeylandts groot een schepel lynsaets, waervan hy noch gheen opdracht en heeft, weet oick nyet oft hy die zal connen crygen, gemerckt dat onredelycken prys is vercocht.

Bekent de voirsz: Johan eenich holt van desen goede gehouwen te hebben als corensbeden om xx dalers daerte vorens op eenige jaeren om vier oft vyff dalers om sheeren renten te mogen betaelen soo dat tsamen ongeveerlyck mach gedragen datter vercocht is xxx dalers.

Compositie

Vanden voirsz: misbruyck van dat syn huysvrouwe uuyter echt gehylick is, ende om tvoirsz: holt

Domeinbeheer - Rentambt Zutphen - "Visitatieboek de anno 1557"

foto 0118

folio 57 verso

gehouwen thebben sonder consent des heeren is
byden commissariss de voirsz: Jan gecomponeert
dat hy betaelen zal in handen vanden Rentmeester
deser graeffschap Zutphen de somme van thien
golden gulden tot xxviii stuvers tstück deen helft
daeraf Martini ende dander helft te Lichtmis beyden
naestcomende. Actum xi.^{en} july Lvii.

Egginck.

Opten vi^{en} july Lvii, comparuit coram
commissarys Sweder Egginck met heer Johan
Besselinck priester et exhibuit originales litteras,
ducis Caroli in date xv.^c xxx opten xxix.^{en}
marcy daeraf copie aende liache, daerby blyckt
dat dit goet mitten persoonen daerinne gehoirich vanden
hooricheyt gevryt ende tgoet tot eenen thynsguet
gemaect, oick de renten gequyt, salvo den heere
den thyns daeruut gaende, dan alsoo int narratif
der brieven staet dat tselve goet te gelden plach
zevenentwintich stuvers voor hoy vercken, een

foto 0119

folio 58 recto

schepel roggen ende een hoen ende dat disposityff
seet dat het vercken rogge ende hoen gevryt wordt
sonder vanden hoy mentie te maecken is hem
voir afscheyt gegeven datmen hieraff metten
commissario van diene tsynder wedercompste spreken
zal ende alsdan tsamen hierop delibereren.

Naderhandt de commissaris weder gecomen zynde
is byden commissarisen gesamenderhandt gedelibereert
ende hebben verclaert dat hemluyden dunckt dat
thoy mede gevryt is.

foto 0120

folio 58 verso

Saerinck to Hengel inde buerschap
Verssele.

Opten vi.^{en} july comparuit coram commissarys
Wolter Zarinck et exhibuit originalis litteras ducis
Caroli in date xv.^c xvi den xi.^{en} augusti daerby
blyckt dat de furst dit goet ende personen
daerinne gehoirende vanden hooricheyt gevryt heeft ende
tot eenen vryen goede gemaect, beheltlyck den
fursten dry blauw gulden ende seven grootkens te
thyns, beheltlyck oick indien sich hier namaels
bevonde dat tselve goet den fursten meer verplicht
waere dan syne furstliche genaden aenbracht weren soude
indien gevalle dese vrybrief nichtich zyn ut per
copiam aende liache.

Nota dat in dese brieven staet dat de furst hemluyden
consenteert tBroeck ende Zydwent to gebruycken
als huere nabueren.

Hier uut heeft Zweder Egginck de consensu domini
twee stucken landts deen genaempt Oldehaer
ende dander die Zarinckmaete als byde copie latere
precedenti op Egginck overgegeven.

foto 0121

folio 59 recto

Wedekinckloe oft Wedinckloe.

De hooricheyt ende verplichtinge van dit goet
metten dry persoonen daerinne gehoirende is
per Carolum anno xv.^C xxxvii opten xxvi.^{en}
may Bernden van Hacfort vercocht ende
opgedragen beheltlyck den furst zynen renten
ende thynsen daeruuyt gaende, ut per copiam
aende liache, ende worden de renten jaerlicx betaelt.
Actum vi.^{en} july Lvii.

Wernerdinck alias den Duysberch.

Reynt Duysberch is opten vi.^{en} july coram
commissarys gecompereert ende heeft geexhibeert
eenen brief in date xv.C xii op [*niet vermeld*]

Daerby blyckt dat hertoge
Caerle dit goet ende perssonen daerinne gehoirich
vanden hooricheyt heeft gevryt.

foto 0122

folio 59 verso

Antinck.

Opten xiiii.^{en} july comparuit coram commyssarys
Sander Jentinck een vrye man hebbende een
hoorige vrouwe geheeten Alit hebben geen kinderen
tsamen, maer Alit heeft zesse voirkinderen eenen
sone genaempt Johan Antinck olt omtrent xx jaeren
ende vyf dochteren mit namen

 Anthonia olt xxv jaeren

 Anna

 Wyse

 Wilhelma ongehylickt

 ende Eefze ongehylickt

Heeft verclaert dat haer dochter Anthonia gehylict
is aen een vrye man zoo zy meynt ende heeft
twee kinderen eenen sone genaempt Henrick ende
een dochter genaempt Reynera.

Haer dochter Anna is gehylickt aen Henrick
Smedinck hoorich to Voirden heeft een kint.

De derde dochter Wyse is gehylickt aen Jacob
Ryckenborch hoorich, hebben geen kinderen.

De voirsz: Sander zeet dat zyn huysvrouwe Alit
heeft een suster geheeten Reynera is gehylickt

foto 0123

folio 60 recto

geweest aen Beernt Keesen die omtrent een jaer
geleden nedergeslagen is, ende heeft daeraf behalden
dry dochteren diens naemen hy nyet en weet.

Seet dat syn huysvrouwe noch heeft dry broeders
een genaempt Henrick een arm man ongehylickt.

De tweede Aelbert woonende te Ruerlo
by Langenberch gehylickt.

De iii.^e broeder genaempt Gheert
woonende byden Elborch gehylickt.

Tot desen goede Antinck gehoort eerst huys ende
hoff.

Noch een stuck landts groot omtrent — xiii malder saets

Noch een cleyn stucxkens landts van — i malder saets

Noch een stuck groenlandts byden huyse
— — iiij coeweyden

Noch een stuck hoeerlandts daer men
jaerlicx af meyt — iiij oft v voeder hoys

Noch een ander stucxken hoeerlandts van
— — ii voeder

Verclaert dat dit goet zyn uutdrift heeft opt
Zydwent daeraff hy jaerlicx den Rentmeester vanden
graeffschap betaelt een schepel woltrogge.

Seet dat hy hierinne gelost heeft tBruneharst

foto 0124

folio 60 verso

ende vier malder rogghen dier uut verpant waeren

Dit goet heeft goet holtgewas dan is nyet
zeer groot zoo hy zeet.

Seet dat binnen ~~Zutphen~~ zynen tyde hier geen
holt affgehouden en is dan om thuys te verrepareren

Compositie.

Dese Zander is metten commissarisen gescheyden
voir ~~te te~~ tmsbruyck van dat syn huysvrouwe
uuter echt gehylickt is dat hy betaelen zal
Kersmis naestcommende in handen vanden Rentmeester
vanden graeffschap sesse golt gulden tot xxviii stuvers
tstuck.

foto 0125

folio 61 recto

Smedinck in Hengel.

Opten x.^{en} july comparuit Henrick Smedinck
besitter deses goets hoorich naeden goede, heeft
getrouwt Mechtelt ten Walle was een vrye vrouwe
die voirden Rentmeester Cornilis Anthoenissz aleer hy se
trouwde compareerde ende presenteerde sich hoorich te
geven. Dan soe de Rentmeester alsdoen noch gheen
bevel hadde, eenige vrye luyden tot hooricheyt aen to
nemen is sulcx verbleven tot dat de Rentmeester daerof
bevel hadde Ende naderhandt opten vii.^{en} marcy
lestleden anno Lvii, is de selve Mechtelt ~~metten~~ byden
selven Rentmeester voir hoorich aengenomen. Beheltlick
dat zy daerof ter eerster visitatie den heere een
recognitie geven soude, ende haeren sone tzynen
mondigen jaeren gecomen zynde hoorich geven
naeden goede.

Seet oick de voirsz: Henrick dat hy op dit goet
nyet en woont, maer heeft daerop geset eenen bouwman
die vrye is.

Hier toe hoort eenen camp landts genaempt
Smedincx camp met huys ende hof groot
omtrent — xvi oft xvii malder saets

Noch een stuck groenlandts groot omtrent
— — iii coeweyden

Seet boven desen datter afgedeylt is by zynen

foto 0126

folio 61 verso

voiroldereren een hofstedeken genaempt tLoo dat
nu gebruyckt wordt by Johan ten Loo ende
Willem Smedinck wonende te Verssele ende zyn
dese occupateurs van tLoo vrye luyden ende heeft
dese Henrick vanden partyen verstaen dat dit te
lossen staet met iij^c malder roggen.

Seet dat opt goet Smedinck nyet dan jonck holt
op en staet dat hy selfs gepoot heeft, heeft er
oick gheen holt afgehouden. Seet dat dit
goet uutdrift heeft opt Zydwent daeraf hy
den heere zyn gerechticheyt betaelt als twee
blauw gulden.

Seet dat hy by zyn huysvrouwe eenen sone heeft
genaempt Jan olt omtrent vyff jaer.

Met desen Henrick Smedinck is by mynen heeren
gecomponeert voirde recognitie van tconsent om
een vry vrouwe te mogen nemen die voir hoorich
aen is genomen dat hy oick eenen vryen bouwman
opten goede geset heeft sonder consent des heeren
dat hy den Rentmeester betaelen zal voir Lichtmis
naestcommende oft acht dagen voir Petri de
somme van acht golde gulden te achtentwintich
stuvers tstuck ende midtsdien wordt hen geconsenteert
eenen vryen man opt voirsz: goet te mogen setten sesse
jaeren lanck naestcommende salvo dat hy voir

foto 0127

folio 62 recto

expiratie der selver zesse jaeren voirden consent
zal werven op verbeurte van tgoet, fident Arnolda
ten Wolle.

Menninck

Opten xiii.^{en} july is van desen goede gecompareert
Gheerit Menninck ende heeft geexhibeert
brieven hertoch Carels in date den xv.^{en} juny xv.^c
xxxiiii daerby den furst tvoirsz: goet met zynen
toebehoiren vanden hooricheyt gevryt ende tot eenen
leengoede gemaect heeft tot Zutphenschen
rechten, met eenen ponde goets gelts te verhergewaden
soe oick alst verschynt ende ledich wordt, ende
worden hieraff de renten dier utgaen betaelt
ende byden Rentmeester vanden graeffschap gerekent,
ende is van desen brieven copie aende liache.

foto 0128

folio 62 verso

Joyinck ende Joyckinck to Verssele.

Hier van zyn opten ii.^{en} juny Lvii coram commissarys
gelevert doriginale brieven hertoch Carels in date
xv.^C xxxvii den xxiii.^{en} decembris, daerby blyckt dat
de furst tselve goet dat doen tertyt zyne furstliche genaden
ledich te have vervallen was vanden hooricheyt
gevryt ende tot eenen thynsgoede gemaectt ende
Griete van Kempe als die naeste erfgenaem totten
goede voirsz: daermede benedicht, mit reservatie
vanden renten ut per copiam aende liache.

Besselinck.

Opten x.^{en} july Lvii is hier van coram
commissarys gecompereert Ryckwyn Besselinck,
ende heeft geexhibeert eenen originalen vrybrieff in
date xiiii.^C xxxviii op sinte Gregorius dach, daer
by blyckt dat dit goet metten persoonen tot vrye dienstluyden
ende tgoet tot eenen thynsgoet gemaectt mit
reservatie vanden renten, getaxeert op zes £ die
jaerlicx betaelt worden, ende is hier van copie aende
liache.

foto 0129

folio 63 recto

Oldinck oft Olderinck.

Opten xxiiii.^{en} juny Lvii is Dierick van Grol
coram commissarys gecompareert ende heeft
geexhibeert brieven van vryonge van desen goede
in date Lune post conceptionis Marie anno
xiiii.^c xxxvii, daer by blyckt dat de furst de
persoonen occupateurs van dien tot dienstluyden
ende tgoet vanden hooricheyt gevryt ende tot eenen
thynsgoede gemaect heeft, mit reservatie vanden
renten te weten iii £ herfstbede, een vercken, een
voeder hoys vii alde vlems ende vii boitken thynse
getaxeert op vi £ ut per copiam aende liache.

Mockinck.

Dit goet is per Reynoldum anno xiiii.^c xix vanden
hooricheyt gevryt metten goede Wolsinck end tot
eenen thynsgoede gemaect als by copie hier nae folio
[niet vermeld] op Wolsinck overgegeven, mit conditie
datmen daer uut nemmermeer yet vercoopen veranderwerven
noch verspliten en sal sonder des fursten consente.

foto 0130

folio 63 verso

Wymeldinck.

Opten v.^{en} july comparuit Henrick Wymoldinck
besitter vanden voirsz: goede ende heeft geexhibeert
eenen v[r]yebrieff hertoge Arnouts in date xiiii.^c
xxxviii ipso Gregory daerby blyckt dat dit goet
ende personen occupateurs vanden hooricheyt gevryt
zyn tgoet tot een erffthynsgoet ende de personen
tot vrye dienstluyden gemaect, mit reservatie
jaerlicx daeruut te betaelen iiii £ ix butkens
ende viij vlems ut per copiam aende liache.

Stenderinck oft Groote Steynerdinck

Eodem die geexhibeert per meester Johan Bel van
wegen der weduwe Johan Stenderincx occupatrice
van desen goede een copie autctenticke van eenen
brief hertoge Arnouts in date op sonnedach
Jubilate anno xiiii.^c xxix synde aende liache.
Daer by blyckt dat tselve goet metten personen

foto 0131

folio 64 recto

occupateurs van dien vanden hooricheyt zyn gevryt
de persoonen tot dienstluyden ende tgoet tot eenen
erfthyns goet gemaect midts betaelende
jaerlicx Lamberti te thyns in Zelhem vi £
Beheltlyck dat zy ende heuren erven dat voirsz:
huer goet nemmermeer vercoopen veranderwerven
noch spliten en sullen buyten des fursten consente
ende willen.

Sy vernomen oft uut desen goeden etwas gesplist
oft vercocht is, ende die veranderwerving aengegeven
ende consent daeraf geworven.

foto 0132

folio 64 verso

Balverdinck oft Valveldinck.

Hier van is gecompareert Henrick Vaelveldinck
ende heeft geexhibeert zekere vryebrieven in date
op sinte Gregorius dach anno xiiii.^c xxxviii daerby
blyckt dat hertoch Arnoudt dit goet metten
occupateurs vanden hooricheyt gevryt,
tgoet tot eenen erfthynsgoet ende de personen tot
dienstluyden gemaect mit laste daeruut te
betaelen jaerlicx op sinte Simons ende Jude dach,
inden hof to Hengel iiiij £, ende v butkens ut per
copiam aende liache.

Hayckinck oft Hadekinck.

Opten vi.^{en} july Lvii is hier van coram commissarys
gecompareert Beernt Hayckinck ende heeft
geexhibeert doriginale vryebrieven hertoch
Arnouts in date xiiii.^c xxxviii ipso Gregory daer
by blyckt dat tselve goet mette personen
daerinne gehoirende vanden hooricheyt gevryt zyn
tgoet tot eenen erfthynsgoet ende de personen tot

foto 0133

folio 65 recto

vryen dienstluyden gemaect mit reservatie
vanden renten getaxeert op iij £ iij butken ende
eenen vlems die noch betaelt worden ut per copiam
aende liache.

Lenderinck.

Opten xiiii^{en} july anno Lvii is coram commissarys
gecompareert Henrick Lenderinck die anno xv.^c
xxxi met Hille syn moeder hoorich geworden is
als by brieven hier gesien ende heeft getrouwt
een vrye vrouwe genaempt Anna Mentinck
die hoorich is geworden in aprili Lvii als by
brieven daeraff gesien ~~ende heeft getrouwt een vrye~~
inhoudende onder anderen dat haeren oltsten zone
genaempt Lambert olt omtrent acht jaeren
als hy tot zynen mondigen jaeren gecomen zal
zyn hem hoorich ende loodich geven zal naer
den goede Lenderinck zoo verre hy des goets

foto 0134

folio 65 verso

genieten wil, beheltlyck dat hy te deser visitatie
den heere een recognitie geven zal naer
redelyckheyt. Dese Henrick Lenderinck heeft
verclaert dat in desen goede gehouren huys ende
hof ende eenen camp genaempt Lenderinx camp
groot omtrent — xv malder saets

Noch een stuck landts ligghende
buyten den camp — ii malder saets.

Noch twee stucken groenlandts groot
omtrent — vi coeweyden

Noch een stuck groenlandts daer men jaerlicx vier
oft vyff voeder hoeys afmeyt gelegen inden kerspel
van Zelhem achter Els.

Seet dat inden camp van vyftien malder saets leets
een stuck landts groot omtrent dry malder saets
dat nu gebruyckt vrouw Baltincks woonende
tZutphen voirde Laerpoorte Dan seet dat hy noyt
heeft hooren segghen in dertich jaeren dattet in
desen goede hooren soude, hoe wel nochtans
wel schynt datter in hooren soude deur dien
dattet daerinne leet.

Seet dat hy in desen goede ingelost heeft vyf
malder roggen van Aelbert ten Have ende zes
schepel roggen van Telman Schul dier uut
versat waeren, ende heeft vande vyff malder

foto 0135

folio 66 recto

de brieven te nyete gedaen ende vanden zes schepel
seet hy quitancie te hebbene.

Seet datter wat jonck holt op staet dat hy daer
zelfs op gepoot heeft.

Seet dat dit goet heeft zyn uu[t]drift in Hattummermarck

Compositie.

Voir tmisbruyck van uuyter echt gehylickt te
hebbene oick voirde recognitie van dat zyn
huysvrouwe tot eenen hoorigen wyve aengenomen
is, ende voir tconsent dat zyn oltsten zone tzyen
mondigen jaeren gecomen zynde oock totter
hooricheyt aengenomen zal worden hebben de
commissarisen desen Henrick gecomponeert dat
hy betaelen zal in handen alsboven de somme
van twelf golde gulden tot xxviii stuvers tstuck,
deen helft Martini ende dander helft Lichtmis
beyde naestcomende.

foto 0136

folio 66 verso

Warninck.

Hier van is opten vi^{en} july coram commissarys
gecompareert Dierick Warninck ende heeft
geexhibeert doriginale vryebrieven hertoch
Arnts in date xiiii.^c xxxviii des dynsdaechs
nae Petri ad vincula daerby blyckt dat tselve
goet mette personen daerinne gehoirende vanden
hooricheyd gevryt zyn tgoet tot eenen thynsgoet
ende de personen tot diensluyden gemaect
mit reservatie vanden renten getaxeert op
v £ ende xiiii butkens die noch betaelt worden
ut per copiam aende liache.

Amsinck

Dit goet is per Carolum anno xv.^c xxxiiii
opten xxii.^{en} january metten occupateurs vander
hooricheyd gevryt ende tot eenen dienstmans goet
gemaect, mit reservatie van twee blauw
gulden jaerlycx ut per copiam aende liache.

foto 0137

folio 67 recto

Selhem

Wreterdinck.

Ierst Groot Wreterdinck.

Opten xvi.^{en} july comparuit Henrick
Wreterdinck een vrye hofhoorich man naeden
goede Groote Wreterdinck alst blyckt by
brieven hier gesien heeft een huysvrouwe genaempt
Arnolda een vrye dienst vrouwe.

Hier toe hoirt huys ende hoff.

Noch omtrent in zaeylandt — iiii malder saets

Noch iii coeweyden — iii coeweyden

Gheeft den heere met Cleyn Wreterdinck tsaemen
twee blauw gulden veerthien gulden tploechgelde
ende een hoen ende alsoo men bevint byde olde rekeningen
dat dese twee goederen tsamen betaelt hebben
twee hoenre is met hen verdragen dat hy
metten goede Cleyn Wreterdinck articulo sc: gaende
betaelen zal twee hoenren oft elck goet een
hoen jaerlicx ende zal hem dachterstedicheyt
vanden eenen hoen tot desen dage toe onbetaelt zynde
verlaeten zyn.

foto 0138

folio 67 verso

Blanco pagina

foto 0139

folio 68 recto

Tgoet Segevalckinck

Op huyden maendach xii^{en} july xv.^c Lvii is per
commissarys gecompereert Gerrit Lebbinck
vry man getrouwt hebbende een hofhoorige
vrouwe genaempt Nenne Segevalckinck geboiren
opten goede Segenvalckinck eertyts gehylickt
met zalige Balten Hagenbeecks een hoff-
hoorich zone van Dierick Hagenbeecks ende
hebben tsamen gehadt dry kinderen by naemen,

	Gerrit		xxiii jaer ende gehylickt aen een
Sonen			vrye vrouwe genaempt Engele
	Jan	olt	xvi jaer
Dochter	Herman		ix jaer

Naderhandt gethoont eenen brief Johan van
Voirthuysen Rentmeester vanden bewysampde Zutphen
in date vanden jaere xv.^c xLviii op donredach nae
Letare daermede dat Gheertken Segevalckinck
moeder der voirsz: Nennen is aengenomen voor een
hoorige vrouwe soo wel voir heur als voor
haer dochter Nenne voirsz: zulcx dat heure vry
kinderen uuyt heur zyn geboren als uuyt een
vrye vrouwe ende zyn alsoo vry kinderen geweest
als by copie gehangen aende liache.

Voirt meer heeft Gerrit Lebbinck verclaert als

foto 0140

folio 68 verso

dat hy is gehylickt metter voirsz: Nennen des
geleden is omtrent den dry jaeren ende hebben
tsamen gheen kinderen soo hy verclaerde.

De partessen vanden goede Segenvalckinck
zyn ongeveerlyck tsamen omtrent den
thien malder saets als hier naer.

Eerst huys ende hof mit een kemp landts
daer aen gelegen groot omtrent vyff
schepel saets — v schepel saets

Noch eenen anderen kemp landts groot
omtrent — viii malder saets

Noch eenen slach groenlandts daer van haer
toe behoirt die eene helft ende dander
helft is losbaer int goet van Olden Gasthuys
tZutphen voir CxCiii ryder gulden groot
desen slach tsaemen — v oft vi coeweyden

Noch meynt hy dat in desen goede Segenvalckinck
hooren soude een maetken landts genaempt Segenvalckincx
maetken schietende met eenen eynde op Scholthueminck
pas, dat nu gebruyckt wordt by vrouw van Selst
te Doetichem als by copie aende liachee in date
xiiii.^c Lxxxiii auctentycke hem over
gegeven.

Noch hoort hierinne een stuckken landts genaempt
Segevalckinckslach dat nu besit Arnt Ressen woonende
tZellem by tSestinck ende is te lossen mit hondert ende

foto 0141

folio 69 recto

ende vyftich Arnhemsche gulden als blyckt by tvisitatie
boek de anno xiiii.^c Lxxxviii.

Compositie

~~Noch hoort hier inne een stuecken landts~~

Overmidts dese Nenna hoorich zynde eenen vryen
man getrouwt heeft sonder consent des heeren
gecomponeert per commissarios dat hy betaelen
zal te Lichtmis naestcommende dry golden gulden
tot xxviii stuvers ende midtsdien wordt hemluyden
geconsenteert zes jaer opt goet te mogen blyven
sonder dat Gerrit Lebbinck hoorich zal dorven worden
salvo dat hy nae omganck vanden zesse jaeren
voirden consent werven zal, oft sich hoorich naeden
goede geven op verbeurte des goets. Actum xii.^{en}
july 1557.

foto 0142

folio 69 verso

Boskinck.

Opten xv.^{en} july comparuit Henrick Boskinck
een vrye man naeden have Boskinck aengenomen
per Jan van Holthuysen Rentmeester anno xv.^c xxv des
donredaechs nae Pincxteren als by brieven hier gesien
heeft een vrye vrouwe geboren uuten goede
Renssinck genaempt Alit hebben gheen kinderen

Tot desen goede hoort huys ende hof

Noch dry stucken saetlandts groot
tsaemen — viii malder saetlandts

Noch twee stucken groenlandts
deen Boskincks slechskén genoempt
ende dander de Maeten groot tsamen zes coeweyden

Seet dat uuyt desen goede versat is dry malder
roggen jaerlicx die sinte Jorien gilde binnen
Dotichem hier uut heeft te lossen zoo hy meynt
dan weet nyet voor hoe vele.

Noch bruyckt Gheerit Wittenbrinck woonende
te Hengel uut desen goede een stuck landts geheeten
Besten Ginssel welck landt to gebruycken plach
Nenne Coninx.

Seet dat hy tstuck landts dat Arent Wicherdinx
plach te gebruycken ende de Maet die Voskens

foto 0143

folio 70 recto

kinderen te gebruycken plegen uut desen goede
wederom ingelost heeft.

Seet dat hy geen holt gehouwen heeft voirden
dan om thuyt te verrepieren maer nyet vercocht.

Seet dat om tlandt een weynich knootherout staet
maer geen opgaende eycken hout.

Heeft zyn uutdrift als andere naeburen in
Hatummermarck. Seet dat hy den heere jaerlicx
betaelt dry blauw gulden veerthien grooten ende een hoen
seet oick maer een hoen betaelt te hebbene welcke
rente den Rentmeester vanden graeffschap betaelt worden.
Ende soomen bevindt in de olde rekeningen dat dit
goet twee hoenre jaerlicx betaelen zal ende zal
van dachterstedicheyt vanden eenen onbetaelden hoen
verlaten zyn.

Gheeft noch een peerdegehalt dair vore hy den
Landtdrost jaerlicx betaelt een malder haveren ende
eenen ryder gulden.

foto 0144

folio 70 verso

Hoetinck.

Opten xiii^{en} july comparuit Willem Bongert mondiger Wolters Schaep als besitter des goets Hoetinck inden kerspel van Zelhem ende heeft geexhibeert eenen originalen brieff hertoch Carels in date xiii.^c xCvii op vridach naer Thomes daer by blyckt dat tselve goet metten occupateurs vandien vanden hooricheyt gevryt zyn ende tgoet tot eenen erffthynsgoet gemaect met reservatie van vii vlems mit een paer hoenre twee blauw gulden ende de thienden den genen die daer recht toe hebben ut per copiam aende liache. Heeft noch gethoont eenen coopbrief in date iii.^{en} augusti 1556 gepasseert voirden Landtdrost daer tgoet op gedragen is Wolteren Scaep ende alsoot sonder des heeren consent oft den heeren den coop te bieden vercocht is, sal Willem den voirsz: Wolter Scaep hier van comen om dien aengaende metten commissarien te verdragen oft bericht hier op doen.

Dese Wolter Scaep is opten xvi.^{en} july gecompareert ende heeft verclaert by monde zyns broeders meester Aelbert Schaep secretaris van Doesborch dat hy anders gheen brieven dan syn coopbrieven hadde dat oick nyet en stont te compareren oft affdracht te doen, wandt hy zyn brieven hadde, ende goede waeren ende zyn vercooper zolde hem sulcx wel uutdragen midts welcken hem geseet is datmen Co.^e ma.^t

foto 0145

folio 71 recto

recht desen aengaende in tyden ende wylen zal
bewaeren ende voorderen daer ende tegens den genen
dient behoiren zal.

Winckel.

Opten xvi^{en} july comparuit Henrick Winckel
een vrye man naeden goede Winckel als blyckt
byde brieven Sanders Schimmelpenninck in date xv.^c
xl opten maendach post Victoris hier gesien, heeft
een vrye vrouwe genaempt Aeltken geboren van
Doetichem hebben tsamen dry kinderen twee
sonen ende een dochter mit namen

Gheert xvi jaeren

Sonen

Aernt olt xiiii jaeren

Dochter Mechtelt olt xii jaeren

Ende begeert dese vrouwe datmen haer voor
een vrye vrouwe naeden goede aennemen wil ende

foto 0146

folio 71 verso

datmen hemlieden consenteren wil dat haere
oltste zone Gheerit nae haer beyder doot
aengenomen zal mogen worden zonder yet daer
vore den heere te geven, ende zyn vredich
voirtaen te betaelen twee hoenre als lateris
precedenti van Boskinck geseet is.

Gecomponeert byden commissarissen datmen dese
vrouwe ende haeren oltsten zone in manieren
voirsz: aennemen zal ende selen betaelen voir een
recognitie in handen des Rentmeesters van Zutphen
Martini naestcommende doch te Kersmis wel
betaelt de somme van twintich golt gulden tot
xxviii stuvers tstuck.

Ten selven dage is de voirsz: Aeltken byden voirsz:
commissarisen aengenomen voir een vrye vrouwe
naeden goede Winckel ende heeft daerom cum consensu
~~domini~~ mariti behoirlycke geloofte gedaen om daer
van te genieten ende misgelden als andere vrye
luyden vanden selver natueren te genieten ende misgelden
plegen present vrye luyden Henrick Nyenhuysinck ende
Henrick op Olde Wreterdinck.

foto 0147

folio 72 recto

Siboldinck in Zelhem

Opten xvi.^{en} july Lvii is coram commissarys
gecompareert Jochum Horstinck ende heeft
gethoont eenen brieff hertoch Carels in date
xv.^c xxiii opten iii.^{en} novembris daerby deselve hertoge
Beernt Horstinck zyn leven lanck tselve goet
in handen stelt sonder opsegginge Ende gelooft
nae doode desselfs Beernts synen erven vanden
selven goede nyet te ontsetten aleermen hem
wedergegeven hadde alsulcken hondert enckel
gulden als de selve Beernt Ghysbrechten Smit
borger der stadt Doesborch betaelt hadde voirde
pantpenningen die de selve Ghysbert Smit hierop
hadde. By de selve brieven wordt Beernde ende
zynen erven oick geconsenteert de parcheelen die
uuyt desen goede versat waeren metter tyt in
te lossen, ende wes sy totte selve inlossinge bewysslyck
uitgeven souden salmen hem mette voirsz: hondert
enckel gulden in tyt der aflossinge wedergeven,
beheltlyck eenen yederen zynen uuytganck die zy
hier uut bewyslyck hebben, als by copie aen de
liache.

Heeft noch geexhibeert eenen brieff gepasseert
voirden stadtholder des Landtdrosts Zutphen in
date xv.^c xxiiii op donredach Omnium sanctorum,
daer by blyckt dat Gheerlich Kathorst ende zyn
huysfrouwe in eenen steden vasten erffcoop vercocht

foto 0148

folio 72 verso

hebben Beernt Horstinck Wolterssz ende Annen zyn wyff dat alinge erve ende guet Siboldinck cum appertinentien ende twee oft dry stucken groenlandts ligghende inden kerspel van Hengel beheltlick dat Gheerlich ende zyn huysvrouwe der versuymenis aenden furst desen goede aengaende geschiet gheen moeyenisse hebben willen maer zal Beernt daeraf genade vanden furst werven soo hy best can, ut per copiam aende liache.

Heeft noch geexhibeert een sentencie vanden Lantschap anno xxxviii gegeven daer by blyckt dat de possessie van dit goet Siboldinck overmidts den erffcoop voirsz: Jochum Horstinck Beernts zone toe gewesen wordt tertyt soe hy mit behoirlycke rechten uutgestalt ende gesleten were, ut per copiam aende liache.

Heeft noch gethoont een placcaet hertoch Carels de data xv.^c xxxv opten xvii.^{en} february daerby de furst Jochum Horstinck zynen ende zynder erven leven lanck gevryt heeft de renten uuyt Siboldinck gaende nementlyck een voeder hoys xiiii ~~gulden~~ grooten te ploechgelt een vercken ende twee hoenre getaxeert op twee golde gulden zes stuver jaerlicx ut per copiam aende liache. Ende verstaen de commisarisen dat dese vryonge nyet voirder dan tot de los en duert, nyetmin alsoomen bevint byde olde rekeningen ende registeren dat dit goet

foto 0149

folio 73 recto

boven de voirsz: gespecificeerde ende gevrydde renten noch schuldich
is een schepel roggen ende een walthoen in lange
jaeren nyet en is betaelt. Ende dat Horstinck
begeert metten commissarisen dit goet gans te
coopen erffelyck is hem voir afscheyt gegeven
dat hy inde toecomende weke byden commissarien
comen sal, om van als te overcomen.

Banninck in Zelhem

Opten xv.^{en} july Lvii, is gecompareert Henrick
Banninck een vrye man naeden vryen goede
Banninck als blyckt by brieven die hy den
commissarisen daeraff gethoont heeft gepasseert
voor Sander Schimmelpenninck Rentmeester in date
xv.^c xLv, op sinte Peeters ende Pauwels avont.
Heeft getrouwt een vrye vrouwe geboren uuyten
goede Boskinck genaemt Heyle hebben

foto 0150

folio 73 verso

tsamen zesse kinderen vier sonen ende twee dochteren
mit namen

Sonen	Jan	olt	xii jaer
	Johan		ix jaer
	Beernt		iiii jaer
	Herman		een halff jaer
Dochteren	Aelken		xi jaaer
	Eefken		vi jaer

Tot desen goede hoort huys ende hof

Noch een camp landts byden huys groot
omtrent — ii malder saets

Noch int velt een stuck landts groot iii malder saets

Noch twee cleyn stucxkens landts
groot tsamen — j malder saets

Noch een stucxken dat ledich leet
overmidts zyn hoochte groot omtrent
— — iii malder saets

Noch een stuck genaempt Bannincx
groen landt groot — v coeweyden ende ii peerden

En weet nyet datter yet uuyt versplist is.

Seet dat hy den heere jaerlicx gelt twee blauw
gulden xiiii grooten te ploechgelde ende een hoen, seet

foto 0151

folio 74 recto

dat hem nyet meer dan een hoen en is geeyscht jaerlicx
welcke renten de Rentmeester betaelt worden. Ende soomen
bevindt byde olde rekeningen dat dit goet twee hoenre
plach te gelden is met hem verdragen dat hy vanden
achterstedicheyt vanden hoen verlaeten zal zyn, dan
sal voirtaen twee hoenre jaerlicx betaelen.

Seet dat op dit goet gheen eycken holt en staet.
Seet dat de vyff malder roggen die tconvent van heer
Henrick huys binnen Zutphen hier uuyt te hebben plach
by zynen vader ingelost zyn.

Seet dat hy syn uutdr[i]ft heeft in Hattummermarck
als andere naebueren.

Sestinck in Zelhem.

Opten xv.^{en} july Lvii is gecompareert Herman Sestinck
besitter deses vryen hoffgoets Sestinck, ende heeft
geexhibeert brieven in date xv.^c xLv, op donredach
post Bonifacy daerby blyckt dat Sander Schimmelpenninck
desen Harman doentertyt een dienstman zynde tot
eenen vryen man naeden voor[sz:] goede aengenomen heeft
zonder mentie te maecken van zyn wyff.

foto 0152

folio 74 verso

Seet dat hy een vrye vrouwe heeft die genaempt
is Tryne Hofsteck geboren van Doetichem ende en is
nyet vry naeden goede.

Dese Harman verclaert dat hy uuyt desen goede den
heere betaelt ierst vier blauw gulden ende aenden
Landtdrost een peerdegehalt daervore hy betaelt
eenen ryder gulden ende een malder haveren, noch xiiii grooten
ende een hoen ende dat hem nyet meer dan een hoen afgeeyscht
is dan men bevindt dat dit goet anno xiiii.^c Lxxiiii plach
te geven twee hoenre, waerom met hem verdragen is
dat hem dachterstedicheyt vanden eenen hoen verlaeten
is, salvo dat hy voirtaen twee hoenre sal betaelen.

In dit goet hoort eerst huys ende hoff
geheeten Sestinck daeraen eenen camp
groot omtrent — ii malder saets.

Noch inden velde een stuck de Wesenthorst
genaempt, groot — ij malder saets.

Noch een stuck landts gelegen in Barinck
groot — ij malder saets

noch een stuck geheeten tCortte stuck
groot — v schepel saets

Noch een stuck dByltken groot — j malder saets

Noch Slymsoeltken groot — iii schepel saets

Noch een stuck groenlandts wesende
een huys deelslach, groot omtrent — iiii coeweyden

Noch een cleyn sleechskan groot — iii coeweyden

Noch een cleyn bosken van eycken houtte

foto 0153

folio 75 recto

Seet noch dat uut desen goede afgedeylt zyn dry stucken
landts met een hofstedeken groot elck omtrent
anderhalf malder saetlandts dat nu beseten wordt
by Lutgert ende Eefze Arnts woonende by tgoet
Sestinck.

Seet dat hierop nyet dan cleyn jonck eycken holt
op staet, ende heeft gheen holt gehouwen voirden dan
om de huysinge op dit goet staende te vertimmeren
Seet dat dit goet zyn uuytdrift heeft in
Hattummermarck heeft begeert zyn beraet om zyn
huysvrouwe ende zynen oltsten zone totter vryicheyt
nae natuere des goets te geven naeden bouwe, twelck
hem alsoo is geaccordeert.

Wygerdinck oft Wicherdinck.

Dit goet is gevryt anno xiiii.^c xxxviii opten sondach
Cantate als by brieven daeraf copie aende liache
gesteken op eenen thyns van een olt muerken vi £,
ende vii olde butkens jaerlicx.

Hier van is gecompereert opten lesten juny Lvii
Dierick Wicherdinck ende heeft te kennen

foto 0154

folio 75 verso

gegeven, hoe dat hy gehalden is in een peertz gehalt
tpeert weerdich zynde twintich ryder gulden,
daer vore zyne voiralders over xxx oft xL jaeren
voir ende hy nae plegen te betaelen in handen vanden
Landtdrost twee ryder gulden ende twee malder haveren.
Dan zeet dat hy verstaen heeft datmen in voirtyden
wel met min plach te gestaen.

Wedekinck oft Weetkinck.

Opten voirsz: lesten juny is hier van gecompareert
Beernt Dunsberch ende heeft geexhibeert doriginale
brieven van vryonge de date xiiii.^c xxxviii op sinte
Gregorius dach, ut per copiam aende liache gehangen
ende gelt jaerlicx te thynse een olt moerken vi £ ende
ix butkens in plaetse der renten.

Dese Beernt heeft verclaert belanghende tpeertz gehalt
dat zyne voiralders ende hy een peert plagen te halten
van xx ryder gulden, ende voir redemptie desselfs plagen
te geven twee climmer gulden ende een malder haveren

foto 0155

folio 76 recto

jaerlicx tot dat Jan van Keppel zeliger landtdrost wuert,
ende van daer voirts heeft hy betaelen moeten twee
ryder gulden ende een malder haveren

Wolsinck in Zelhem ende
Mockinck in Hengel.

Opten xv.^{en} july zyn gecompareert coram commissarys
Beernt ende Dierick Mockinck gebroeders ende hebben
geexhibeert eenen originalen brief hertoch Reynolts
in date xiiii.^c xix des guedesdaech nae Cantate
daerby blyckt dat de voirsz: twee goederen vanden hooricheyt
ende stedicheyt gevryt zyn, ende de zelve goederen tot erff-
thynsgoederen gemaect salvo den heere jaerlicx daer
uuyt te thyns te betaelen te Zelhem xii £, beheltlyck
dat zy ende oire erven hier uut nemmermeer nyet vercoopen
veranderen werven noch versplyten selen sonder des fursten
consente, ut per copiam aende liache. Ende hebben dese
partyen verclaert dat hier uuyt by heuren voirdalderen
in maechgescheyt affgedeylt is een stuck landts
genaempt Wolsinckslach groot omtrent negen oft
thien ossen weyden ende wordt dat nu gebruyckt by

foto 0156

folio 76 verso

Reynt Duysberch te Hengel.

In desen goede Wolssinck hoort ierst
Wolsincscamp met huys ende hoff
groot omtrent — xx malder saetz

Noch Wolsinck estimatie groenlandt groot v coeweyden

Noch een maete genoempt achter den Prys
— — v coeweyden

Noch een hoycloodken daermen een voeder
hoys af treckt jaerlicx.

Noch daer naest een maetken groot
— — ii coeweyden

Assinck.

Opten ii.^{en} july is coram commissarys geexhibeert
eenen brief hertoch Arnouts in date ipso Gregory anno
xiiii.^c xxxviii daer by blyckt dat de personen daerinne
gehoirende gevryt ende tot vryen dienstluyden ende tgoet
tot eenen thynsgoet gemaect met reservatie vanden
renten daer uuyt gaende alsdoen getaxeert om van
nu voirtaen daer voir te betaelen inden hof to Hengel
iiii £ tot erffthyns op sint Simon ende Juden dach, ende

foto 0157

folio 77 recto

wordt nu beseten by derffgenaemen zelige vrouw Cuypers
ende Henrick Egbertssz ende is hier van copie
aende liache.

Vrylinck een vry hoffgoet.

Opten ix^{en} july is coram commissarys gecomp[ar]eert
Jan Truiden woonende tArnem ende heeft geexhibeert
eenen brief in date xv.^c xlviii opten vi.^{en} octobris dairaf
copie aende liache, daerby blyckt dat tselve goet
voir Jan van Voirthuysen als Rentmeester opgedragen is
Johan Truiden ende Catarina zyn huysvrouw ende dat
de selve sich vry naeden goede gegeven hebben ende
by hem Voirthuysen als Rentmeester van Key: ma.^t: wegen
voir sulcke aengenomen. Ende is dit goet van
zulcker natueren dat doccupateurs vry moeten wesen
naeden goede ende nyet hylicken dan aen personen
des heeren vrye luyden wesende, mogen oick gheen
hout houwen vanden goede sonder consent. Dan sy
en syn den heeren gheen versterf ofte kuer schuldich,
maer bevintmen in een rekening Johans van Holthuysen
de anno xv.^c xxi folio vii.^o dat Evert Vryelinck als hy

foto 0158

folio 77 verso

op dit goet Vryelinck wart aengenomen ter beteringe
moet geven naeden hofrechte een ame wyns, daer
vore aldan gerekent wordt vi golden gulden ende in andere rekeningen
de annis xv.^c ix ende xv.^c xvii wordt bevonden datter voir
het aennemen wel meer genomen is.

De voirsz: Jan Truiden heeft verclaert by zyne voirsz:
huysvrouwe noch in leven zynde gheen kinderen
te hebben.

Dat hy van desen goede gheen hout heeft gehouwen

Datter oick een weynich opgaende houts staet.

Seet verstaen te hebben dat wel eer uuyt desen
goede verset oft vercocht is een stuck landts
genaempt den Nyenborch dat nu besit Bernt inden
Bolderman woonende inde buerschap van Dochteren inden
ampte van Lochum.

Seet oick dat hoe wel inde liquidatie de anno xLviii
staet dat jonffrouwe van Dort op dit goet hadde
xLiii malder roggen jaerlicx by believinge vanden furst
is nochtans tselve goet by Canceler ende Raden der
selver jonffrouwen af ende Jan ter Inden toe erkant
zoo hy seet, deurdien vandes fursten consente nyet
en bleke. Seet oick dat dit goet boven xxv malder
roggen nyet en gelt oft inne en brengt.

Eodem die is gecompareert Wessel ten Holler nomine
der voirsz: jonffrouwe van Dort ende heeft begheert desen

foto 0159

folio 78 recto

aengaende gehoort te zyne, ende sal tbescheet tegen
de naestcomende weke.

Nyenuhuys tOlde een eygen hofhorich
goet.

Opten x^{en} july is voirden commissaris gecompareert
Dierick van Keppel woonende opten goede Nyenuhuys
tot Oilde nyet hoorich naeden goede ende heeft
geexhibeert een copie auctentyck van eenen gericht
brief in date xv.^c viii op sinte Cicillien dach
waerby blyckt dat Lambert Ruttinck genant
Nyenuhuys mit zynen dry zonen hebben erffelyck
vercocht Dierick van Keppel Scholtis terve
genant Nyenuhuys mit zynen toebehoirten gelegen
inden kerspel van Lochem ende inden buerschap ende
mercken van Oilde voir een hoorich eygen goet
beheltlyck der voirsz: zyner heerlickheyt ende renten,
den thienden zyne thienden vierdehalff malder rogghen
jaerlicx inde cappelle te Laerne, ende voirt opdragen
[niet vermeld] ende is desen brief gepasseert voirden
stadtholder des gericht van Lochum als by copie
gehangen aende liache.

foto 0160

folio 78 verso

Die partessen van den goede Nyenhuys
als hier naer.

Eerst huys ende hof genant Nyenhuys
gelegen te Oilden mit een stuck bouw
landts genaempt die Breidde gelegen
aenden goede ende hove voirsz: groot ongefeerlyck
— — viii malder saets

Noch een stuck zaeylandts van zes schepel
— — vi schepel saets

Noch een ander stuck zaeylandts van x schepel saets

Noch dry parcheelen weyden oft groen
landts tsamen ongeveerlyck van — viii coeweyden

Ende heeft dit goet Nyenhuys tgebruyck vander
uuytdrft inden marck van Olde unde Verwolt te heyden
ende weyden te turff ende twyge ende voirs meer gelyck
zynen naebueren.

Den voirsz: Dierick van Keppel worde te kennen gegeven
hoe dat dit voirsz: goet Nyenhuys waere den heere
vervallen uuyt der oirsaecken wandt het gebruyckt
worde by luyden nyet hoorich noch loodich nae
natuere des goets. Dat oick were vercregen van den
genen diet nyet toe en behoirde als nyet hoorich
wesende ende dat daeromme die upgemelte Dierick gehouden
were van tgundt hy in desen hadde misbruyckt dat
misbruyck aff te dragen ende daervan mitten heere
te scheyden ten waere dat bleke dat tvoirnoemde goet waere
gevryt, hadde hy daervan eenich ander bescheet
dat begheerden die commissarissen te wetene Waer tegen
Dierick seyde hoe dat hy anders nyet en heeft
gewust ten waere een vrye goet, ende dat hy anders

foto 0161

folio 79 recto

gheen bescheet en wiste te becomen dan tgundt hier
boven aengetogen Dan seyde dat Schimmelpenninck hem
soude geseyt hebben op eenige boecke gesien te hebben
daer gescreven stont tguet Nyenhuys gevryt ergo nihil,
anders en wist hy Dierick nyet meer daer van te seggen
Dan was hem Diericke dit voirsz: goet Nyenhuys mit
zyne huysvrouwe in hyllicxe voirwaerde aengecommen
oft zyn huysvrouwe eenich bescheet hadde en wiste
hy nyet vermoede bat neen van tjae nyetmin mochte
noch besien oft hy eenich voordr bescheet wiste te
becommen begerende datmen hem wilde eenen tamelycken
dach geven om sich te mogen beraeden ende spreken met
zynen vrunden Dwelck hem wordde geaccordeert ende dach
gegeven tot van huyden over acht dagen om binnen
middelen tyde soo veel hem mogelyck tot eenen
bescheede te commen oft dan met commissarissen te
verdraegen.

Opten xvii.^{en} july is de voirsz: Keppel wederom gecomp[ar]eert
ende heeft verclaert dat hy met twee gerichtsluyden
aen Adolff van Keppel zynder huysvrouwen voir
sone gesonden heeft om te weten oft onder hem eenich
bescheet van vrye brieven waere, daerop Adolff van
Keppel van Keppel hem Diericke eet spitze antwoorde
ontboden heeft, der halven de voirsz: Dierick
begeert dat den commissarium gelieve Adolff van Keppel
op gelegenertyt naeden bouw te verscryven met
syn schyn ende bescheet dat hy hieraff mach hebben,
ende datmen dese zake soo lange in state als sy is wil
laeten berusten, twelck hem alsoo is geaccordeert,
ende heeft dese Dierick van Keppel overgelevert een
certifficatie van zekere depositie belanghende der
vryheyt deses goets zynden aende liache in date
xv.^C Lvii den xv^{en} july.

foto 0162

folio 79 verso

Warnssinck.

Opten sondach xviii.^{en} july xv.^c Lvii is by den commissaris van Dieve in affwesen vanden anderen commisarisen die overmidts den uuytstel vander visitation die opgeruckt ende uuytgesteld is geweest bis tot nae den bouwe erschienen Joachum van Keppel inden kerspel van Lochum woonhaftich ende heeft hier geexhibeert eenen openen bezegelden brieff ons heeren des keyzers in date vanden jaere xv.^c xLix den ix.^{en} aprilis byden welcken belieft ende bewillicht is geweest den voirsz: Joachum alsulcken erfcoop als hy van Henricke de Roide vanden goede Warnssinck aen sich geworven heeft dat een eyghen hoffhoorich goet is inden ampte van Lochum gelegen ende dat hy Joachum zyn huysvrouwe ende heuren erffgenaemen dat selfste goet Warnssinck eeuwelyck ende erfelyck zullen mogen hebben ende gebruycken in alre maeten als Henrick de Roide tzelve beseten heeft ind wes daer van verset is wederom inne lossen mogen Beheltlyck datse terstont eenen man wederomme stellen ende halden selen dat een eygen man nae natuere des goets wesen zal soo dat selve guet in alle alsulcken hoffeygen recht staen zal als dit hier bevoirens gestaen heeft, dat zy oick alzulcke jaerlycke renten die de furst daerop heeft op zynen behoirlycken tyt selen betaelen. Ende oick den voirsz: openen brieff van consente zullen doen registreren in de registre camer binnen der stadt Arnhem by verlus desselven consents mit wyderen inholde des briefs, als by copie gehangen aende liache.

Gevraecht den voirsz: Joachim van Keppel wie op dat voirsz: goet Warnssinck were woonende ende tselve

foto 0163

folio 80 recto

bouwde, seyde dat were een vry man genaempt
Gerrit geboiren inden stichte van Uuytrecht soo hy
egeenen eygenen hoffhorigen man en had connen become
sulcx dat by gebreck van eygen hoffhorige man dat
goet wel omtyden twee jaer hadde blyven woest
liggende soo hy verclaerde.

Noepende der registratie vanden voirsz: openen brieve
soomen op den rugge vanden selven brieve noch ergens
el en bevont eenige mentie gemaect heeft de voirsz:
commissariss van Dieve gevraecht oft hy de voirsz:
brieven hadde laeten registreren inde registre camer soo
hy nae vermoegen ende inhalt des zelfs had behoirt
gedaen te hebben, seyde alsdat hy wel meynde dat
de registratie geschiet were dan en wiste nyet
te bewysen, midtswelcken is de voirsz: Joachim geseyt
naedemael sich bevindt dat gheen eygen hoorich
man op den goede en is geset dat oick den voirsz:
brief van consente ende bewillonge nyet en is
geregistreert soo dat behoirt dwelck hy verbonden
ende gehouden is geweest te doene, op verlies des consents
nae inholde des briefs. Dat daeromme tvoirsz: goet
Warnssinck aenden heere was vervallen sulcx datmen
tselve mitten hoffgerichte solde mogen ruimen ten
were dat hy vanden misbruyck des heeren oft commissarissen
moet gecrege Waerop hy Joachim heeft geseet woe
boven gescreven alsdat hy egeene eygen hoffhoerige
man en had connen become dat hy had gemeynt soo
syn broeder die een Raedt was ende hem die briefven
had helpen werfven alle ding wel hadde uuytgericht
begeerde datmen tselve aen zien wilde ende in allen
gueticheyte mit hem handelen hy was bereet te
doene het zy mit affdracht oft zus anders als nae

foto 0164

folio 80 verso

den redenen ende billickheydt behoirt. Ende zoo de voirsz:
van Dieve hem alleen bevant en heeft hy nyet voider
metten zelve[n] Joachum willen handelen ende hem geseyt
te vertoeven totter eerster bycompst der commissarien
dwelck nyet en sol geschien dan naeden bouwe ende
is alsoo gescheyden.

Tjadinck.

Opten xiii.^{en} july is coram commissarys gecomp[ar]eert
Lubbert Tjadinck hoorich naeden goede als by brieven
daeraff gesien in date xv.^c xvi lune post Reministere
ende heeft getrouwt een vrye vrouwe genaempt Alit
ende hebben te saemen vier kinderen twee sonen
nementlick:

	Lambert olt viii jaer
Sonen	Henrick olt vi jaer
	ende twee dochteren
	Henrica olt xi jaer
Dochteren	Griete olt ii jaer.

foto 0165

folio 81 recto

Verclaerde hier toe te hoiren eerst huys ende hoff
gelegen neffens eenen camp genaempt tHoffstuck
groot omtrent — iii malder saets.

Noch Roenercampken groot omtrent — iij malder saets

Noch vier stucken saetlandts houdende
tsamen nae zynen duncken — viii malder saets

Noch een stuck weyden genaempt tAcker
maetken daeraf men maeyen can omtrent
— — vii voeder hoeys

Noch een stuck landts genaempt tVree
— — vi coeweyden

Noch een heetslach genaempt de
Groote mate daerop men weyden mach — iiii oft v peerden

Heeft zyn uuytdrift inde marcke van Verwolde
ende Leeuwencamp.

Heeft maer een zuster in leven genaempt
Anneken vrye zynde.

Heeft verclaert dat uuyt desen goede gaet boven
des heeren renten inden eersten:

Frans Stuerman binnen Zutphen vyff malder roggen
jaerlicx sine consensu domini.

Seet dat oick hier uuyt versat is geweest een
malder saetlandts aen Willem Boeynck twelck
overmidts deses Lubberts huysvrouwe houwelyck
die een dochter is van Willem Boeynck weder inden
goede is gecomen.

foto 0166

folio 81 verso

Verclaert noch dat hier uut affgedeylt is by
zyne vader aen zynen oom een stucxken landts
groot omtrent twee coeweyden te lossen mit xxv gulden
dat dese Lubbert gaerne lossen zoude dan de
gebruyckers willen de pantpenningen grooter maecken
begeert daeromme datmen hem totte losse
verhelpe. Ende besit nu dit stucxken landts
Armgaert opte Braeck woonende dat Joachims
van Keppels goet is, ende noch hebben hierinne
deel twee kinderen.

Compositie.

Voir tmissbruyck van uuyter echt gehylickt te
hebben ende voir tconsent datmen Alit zyn huysvrouwe
voir hoorich naeden goede aennemen wil ende als
zyn oltste zone tot zynen mondigen jaeren zal
zyn gecommen salmen hem oick aennemen. Die
commissarissen aensiende ende wel geïnformeert
zynde dat desen Lubbert over v oft vi jaeren
jammerlyck deurch den moortbranders syn huys
ende beesten verbrant zyn hebben hem gecomponeert
dat hy betaelen zal te Lichtmis naestcommende
vi g: g: in handen vanden Rentmeester deser graeffschap de
somme van zesse golden gulden tot xxviii stuvers tstuck.

Eodem die comparuit de voirsz: Alit Boeyinck
ende heeft sich hoorich naeden goede Tjadinck gegeven

foto 0167

folio 82 recto

present huysgenoten Goossen Harckinck ende Henrick
Lebbinck. Actum xiii^{en} july.

Lyftinck.

Opten v.^{en} july Lvii is hier van gecompareert
Reynt Lieftinck die dit goet besit et exhibuit
litteras Caroli in date des anderdaechs nae Heylich
Cruys dach anno xv.^C xxix daeraff copie aende
liache, daerby blyckt dat dit goet mitten persoonen
vanden hooricheyt ende gehalt eens dienstpeerts
gevryt is, mit reservatie vanden renten ende worden
dese renten betaelt ende gerekent.

Harckinck.

Opten xiiii.^{en} july Lvii comparuit Goossen Harckinck
die anno xv.^C xL swoondaechs post Gregory hoorich
is geworden naeden goede als by brieven hier gesien ende

foto 0168

folio 82 verso

heeft getrouwt Aeltken ten Biler een vrye vrouwe
hebben tsamen zesse kinderen vyff sonen ende een
dochter ende begeert datmen syn huysvrouwe ende
zynen oltsten zone Henrick olt omtrent derthien
jaer voir hoorich naeden [goede] wil aennemen.

Seet dat hy in dit goet gebruyckt huys ende hoff
metten camp genaemt Harckinck groot omtrent
xiii malder saets — xiii malder saets

Noch een stuck groenlandts genaempt
die Stockdaele groot omtrent — v coeweyden.

Noch een katers hoffstede daer by gelegen
groot omtrent — iii malder saets

Ende tottet zelve hofstedeken — iiii coeweyden

Nota dat uuyt dir hoffsteken tcapittel
den thenden heeft.

Ende uuyt tprincipael goet gheeft hy jaerlycx
Thysen van Broeckhuysen erffgenaemen voirde thienden
dry malder roggen ende dry malder garsten oft spilcorens
stedicheyts

Seet dat boven tgene hy hierinne van jonffvrouwe
van Diespenbroeck ende Adolf Clomp gelost heeft noch
daeruut verset is ierst een stuck landts genaempt
Buerinck oft Harckinck hoeyslach dat nu bruycken
derffgenaemen van Arnt Burinck, te lossen zoo hy
meynt met Cxxv golden gulden.

Noch is hier uut versat ~~aen Willem Mol ende Thuenis
Hoyert te Lochem~~ een mate genaempt de Halve

foto 0169

folio 83 recto

Engelinck reyse groot omtrent dry coeweyden die nu
bruycken derffgenaemen van Dierick van Keppel
te lossen mit xL ryder gulden ad ii ryder gulden tstuck.

Noch zyn hier af gedeylt dry stucken landts groot
tsamen iiij malder saets die nu bruyckt Johan Harckinck
zyn oom maer weet nyet voor hoe veel te lossen.

Noch is hieruut verset aen Willem Mol ende Thuenis
Hoeyert te Lochum twintich ryder gulden daer vore
men jaerlicx ter rente plach te geven twee malder
roggen daermen nu voir betaelt eenen daler.

Seet dat zyn oom Johan Harckinck heeft getrouwt
een hoorige vrouwe genaempt Reineria Hassinck
ende hebben eenen sone genaempt Henrick oick hoirich
die gehylickt is aen een genaempt Henrica. Dan
weet nyet oft se vry oft hoorich is dese Henrick
heeft twee dchters ende eenen sone.

Seet noch gehad te hebbene een moeye genaempt
Fenna Harckinck die hoorich was ende heeft achter
gelaeten twee dochters mit namen Gudule ende
Eefze beyde ongehylickt woonende binnen Zutphen
byden brueren en weet nyet in wat huys.

Compositie.

Voor tmisbruyck van uuyter echt gehylickt te
hebben oick voirde recognitie datmen zyne huysvrouwe

foto 0170

folio 83 verso

ende oltsten zone voir hoorich naeden goede aennemen
wil hebben de commissarissen desen Goossen
gecomponeert, dat hy betaelen zal in handen als
xx g: g: boven de somma van twintich golden gulden tot
xxviii stuvers tstuck deen helft Martini ende dander
helft acht dagen voir Petri, midtswelcken oick
geconsenteert wordt dat des voirsz: Goossens huysvrouwe
ende oltsten zone genaempt Henrick voor hoorich
aengenomen zullen worden.

Ten selven dage zyn coram commissarys gecomp[ar]eert
de voirsz: Aeltken ten Biler by consente ende wete
haers mans ende momboirs ende Henrick Harckinck
zynen zone die zoo tscheen mondich was ende
hebben sich beyde hoorich naeden goede Harckinck
gegeven ende voir zulcx zyn sy aengenomen present
Jan de Venth ende Jan Antinck als huysgenoten
daeraff hemluyden brieven sullen gegeven worden.

Enderinck.

Dit goet Enderinck is vanden hooricheyt ende
peerdegehalt gevryt ut per copiam aende liache,
mit reservatie vandenrenten daeruuyt gaende

foto 0171

folio 84 recto

nementlyck xviiiij olde vlems noch v £, een vierken
een molder corens te herffstbede ende ii boddreger te
ploechgelde daer vore men betaelt vii £ ii boddreger.

Addekinck to Duchteren onder
Lochum.

Anno xv.^c xiii is dit goet ipso die Lamberti
is dit goet per Carolum vande helft van een
peerdegehalt overmidts de somme van L gulden van
xxiii stuvers tstuck gevryt mit reservatie van
eenen olden vlems to thynse inden hof to Hengelo ut
per copiam aende liache.

Clochorst.

Opten xxi.^{en} juny Lvii is coram commisarys
gecompareert meester Jacob Helm, secretaris to
Deventer Ende also dit goet den heere vervallen
was doen hy dat cochte ende dat hy daeromme de

foto 0172

folio 84 verso

L g: g: vruchten tonrechte heeft gebuert, is met hem
verdragen dat hy voirde ontbuerde vruchten
betaelen zal in handen des Rentmeesters vanden graefschap
de somme van vyftich golden gulden tot xxviii stuvers
tstuck deen helft Martini ende dander helft Kersmisse
naestcommende wel verstaende dat hy voerden
toecommenden tyt tgoet verlaeten zal oft sich naeden
goede hoorich geven oft metten heere overcommen

Heeft verclaert dat uuyt desen goede eenige renten
heffen de naevolghende personen

Gheert Schimmelpenninck.

de kinderen van Otto Keyen

De merctmeesteren to Zutphen.

Luttickebrinck.

Dit goet wordt beseten by Reyntken Luttickebrinck
die verclaert hoorich te zyne ende heeft getrouwt
Janneken Coornegoer, een vrye dienstvrouw, die byden
Rentmeester Cornelis Anthoniss opten xx.^{en} aprilis
lestleden anno Lvii sich hoorich naeden goede heeft
gegeven, tertyt toe haer twee dochteren mondich zelen
zyn, ende alsdan zelen haer dochters zelve hoorich

foto 0173

folio 85 recto

worden ende heeft hieraf brieven gethoont die byden Rentmeester
zyn geregistreert, inhoudende mede dat indien haer
dochters theuren mondigen jaeren gecomen synde, sich
nyet hoorich geven en willen, soo zal Janneken
zelfs ~~nyet~~ hoorich blyven, ende soude sy ter eerster
visitationen den heere vernoegen.

Ende is de oltste dochter Fenne vi jaeren olt
Ende de jongste dochter Tryne iii jaer.

Seet dat hierop gheen opgaende holt en staet.

Dat oick tCorengoir ~~ampte~~ mate hier uuyt verset is
geweest dan heeft hy tselve ingelost.

Tot desen goede hooren vier campen landts te weten
een stuck geheeten den Enck dander dat Nyeuwlant
het derde den Corskamp ende tvierde den Pas al
saeylant tsamen groot — xiiii malder geseyts

Noch de Coornegoirmaete voirsz: daer men
af meyt jaerlicx ongeveerlyck v oft vi voeder hoys.

Noch een stuck genaempt de Corenmaete iiii coeweyden
groot ende heeft syn uuytdrift opte
gemeynte van Ruerloo.

Seet dat uuyt desen goede affgedeylt zyn by zyns
zelige vaders tyde aen Griete ten Langenberch een
stuck genaempt Yeuwlandt daeraff hy die brieven
heeft geloofd te brengen inde toecommende weke.

Verclaert noch te hebben een halve zuster genaempt
Gheertken ten Luttickebrinck hoerich, heeft getrouwt
eenen man genaempt Willem Geckes woonende te Ruerlo
byden Langenberch, hebben kint ofte kinderen.

foto 0174

folio 85 verso

Dese Reyntken heeft verclaert dat hy omtrent
thien jaer geleden aleer hy zyne huysvrouwe
trouwde zekere personen by name Willem ten Vent
Richter tot Ruerlo Engelbert ten Cornegoir ende Thuenis
ten Elschet zeliger, gesonden heeft aenden Rentmeester Sander
Schimmelpenninck begeerende consent om dese vrye vrouwe
te trouwen, ende presenterende dat sy sich tallen tyden
hoorich naeden goede geven zoude, daerop hem consent
wert gegeven, ende thouwelyck gesloten. Nyetmin
heeft daeraf nochtertyt gheen bewys, maar heeft
belooft daeraff rechtelyck schyn oft contschap te brengen
oft te verdragen binnen veerthien dagen

Voir een recognitie van datmen zyn huysvrouwe voir
hoorich als boven aengenomen heeft, sal de voirsz:
Reyntken betaelen in handen des Rentmeesters vander
graeffschap deen helft Martini ende dander helft te
xv g: g: Kersmisse naestcomende vyfthien golden gulden, tot
xxviii stuvers tstuck Actum to Zutphen iii.^{en} july Lvii

Opten ix.^{en} july comparuit coram commissarys
Willen de Vent Richter to Ruerlo ende Engelbert ten
Cornegoir ende hebben geaffirmeert dat sy van Sander
Schimmelpenninck tvoirsz: consent inden manieren voirsz: geworven
hebben.

foto 0175

folio 86 recto

Nyenuhuys.

Opten xxviii.^{en} juny is coram commissarys gecomp[ar]eert
de besitter van desen goede genaempt Wolter ten
Nyenuhuys hoorich naeden goede ende heeft een huysvrouwe
genaemt Catharina geboren inden kerspel te Ruerloo
opt goet ter Haer een vrye vrouwe nyet hoorich
noch loodich naeden goede ende hebben tsamen seven
kinderen vyff zonen ende twee dochteren.

Sonen	{	Willem	xvi jaeren	}	jaeren
		Beernt	xiii jaeren		
		Herman	xiii		
		Gheerit	x		
		Johan	xi		
		olt			
Dochteren	{	Heyl	xvii	}	
		Engel	j		

Totten voirsz: goede Nyenuhuys hooren de navolghende
partien van lande.

Te weten huys ende hof metten lande
daeraen gelegen groot omtrent — xvi malder saetlandts

Een weyemaet daerop men maeyen mach
omtrent — vi voeder hoeys

Noch een ander stuck geheeten tHaech v coeweyden

Noch een ander stuck weylandts genaempt
die Zomp groot — v coeweyden.

foto 0176

folio 86 verso

Daerinne begrepen een stucxken van omtrent
een malder saetlandts.

Seegt dat opte canten vanden lande op
eenige plaetssen is staende wat opgaend
holts van gheenen grooten bedude soo hy seegt.

Opten ⅞ iii.^{en} july syn coram commissarys ende de
huysgenoten Reyn te Luttickebrinck ende Wessel
Wissekinck gecompareert Tryne ter Haer des
voirsz: Wolter huysvrouwe met haren man ende
momboir ende Willem haerer beyder oltste zonen ende
hebben sich hoorich gegeven naeden goede Nyenhuys
salvo dat zy den heere daeraff kennen zullen.

Noch heeft de voirsz: Wolter ten Nyenhuys verclaert
dat uuyten voirsz: goede anders nyet en gaet dan
de renten dier de heer op heft.

Noch heeft de weduwe zelige meester Frans van Sonsbeke
tArnem daeruut seven schepel roggen ende seven schepel
haveren stedicheyt met de smaele thiende ende contendeert
de selve weduwe noch meer stedicheyt daeruut te
hebben ende staen ter cause van dien int rechte toe Dotichem.

Seet oick dat uuyt desen goede zyns wetens nyet
verset oft affgedeylt en is, ende dat de dry malder
roggen dier uuyt te gaen plagen, syn voir zynen tyde
weer inne gelost.

Ten selven dage is de voirsz: Wolter en zyn huysvrouwe
metten commissarissen verdragen, dat hy voir zyn

foto 0177

folio 87 recto

misbruyck soo wel van uuyter echt gehylickt te zyn
als datmen nu zyn huysvrouwe ende oltsten zone
xxxiiii g: g: naeden goede hoorich heeft aengenomen betaelen zal
deen helft Martini ende dander helft te Lichtmis
naestcommende in handen des Rentmeesters van Zutphen
de somme van vierendertich golden guldens, tot xxviii stuvers
tstuck.

Dese Wolter begeert metten commissarien te componeren om
dit goet vry te coopen

Tgoet ten Vente met
Hagenbeke.

Van desen goede is gecompareert Willem ten Venthe
Richter tot Ruerlo met zynen sone Johan ten Venthe
ende heeft coram commissarys geexhibeert een placcaet
van hertoge Carel in date xiii marcy xv.^c xxxiiii
daerby blyckt dat den selven Willem ende zyn huysvrouwe
geconsenteert is tselve goet ende hoff oirer beyder leven
lanck te besitten oire kinder daeruuyt goeden ende beraden
mogen. Beheltlyck dat de oltste zone genaempt
Lubbert de Venth die sich naeden hoff ~~hoorich~~ gegeven

foto 0178

folio 87 verso

hadde nae doode zynder olderen opten voirsz: hoff
comen aenfangen, ende wis daeruuyt vermitz synen
broederen ende zusteren verspleten is wederomme
inlossen zal mogen rch:, als by copie aende liache

De voirsz: Willem heeft oick verclaert dat zyn
huysvrouwe noch leeft ende dat de voirsz: Lubert
zynen zone over xv oft xvi jaer gestorven is.
Heeft noch geexhibeert eenen bezegelden brief Sanders
Schimmelpeninck Rentmeester in date xvi.^{en} augusti
anno xv.^c xLiii daer by geconsenteert wordt waert
zaecke dat binnen der kinderen zelige Luberts de Venth
onmondige jaeren tvoirn: goet verstorve zoo en zal dat
nyet verarven opden bloede nu daer nae hoorende, dan
het zal staen tott behoeff ende kuer der kinderen
Luberts ten Venthe tot hueren mondigen jaeren.
Dan weert zake dat Willems to Vents zone genaempt
Johan hem naeden voirsz: goede hoorich geven wilde, soo
sal hy mes consente des Rentmeesters voirden anderen kinderen
oder bloede die naeste zyn rch:, ut per copiam
aende liache. Actum xxviii^{en} juny xv.^c Lvii.

Ten selven dage heeft Johan ten Venthe voirn: begeert
te componeren op dat hy totten goede mochte comen
hem is voir afscheyt gegeven dat men hem weder sal
ontbieden als men tyt heeft om van al te componeren.

foto 0179

folio 88 recto

Hagenbeke.

Opten xxviii^{en} juny Lvii heeft Dierick Hagenbeke
gesproken uuten goede Hagenbeke den commissarien
geexhibeert een declaratie vanden parcheelen hier
voirmaels uuyten voirsz: goede Hagenbeke verset, welcke
declaratie is aende liache daeraf copie hie na volgt.

Copie.

Sy toegesien dat alle doccupateurs
van dese naebescreven goederen uut
Hagenbeke vercocht ontbaden worden
om haeren titel te thoonen ende
afdracht te doen.

Dese naebescreven parcheelen van
lande synnen buyten consent des heeren
uuyten hoorigen goede Hagenbeke
vercommen ende verfreemt.

Dese Aelbert woont te Voerden

Inden eersten een stuck landts
genaempt dat Hagenbeeck gelegen
byden Elschaeth ind wordt gebruyckt
by Aelbert Hacken mit zynen
adherenten.

Dese Arnt woont te Ruerloo

Ten anderen een stuck landts genaempt
~~die Winkelremaete~~ Bongers hoeve
ende heeft een genaempt Arnt ten
Grooten Brinck ende is van dry oft
vier malder saets.

foto 0180

folio 88 verso

Dese Catharine woont te Zutphen

Ten derden een stuck landts genaempt
die Winckelremaete ende gebruyckt
Catharine ter Hair.

Dese Beernt woont te Ruerloe.

Ten iiiij.^{en} een stuck saeylandts genaempt
dat Haich ende heeft Beernt ter
Haer mit zynen consorten.

Ten v.^{en} een stuck landts geheeten
den Handercamp van dry malder saets
ongeveerlyck ende heeft zelige Kunne
ten Ventz huysvrouwe mit oiren
kinderen int gebruyck.

Ten vi.^{en} den halven Hagenbeker
camp van vi oft vii malder saets
ende gebruyckt Willem to Venth
Richter to Ruerloo met zynen adherenten.

Ten sevensten een stuck landts
omtrent van anderhalff schepel saets

foto 0181

folio 89 recto

dat Diericxsoen heeft ingelost ende
voir zyn kintsdeel van Hagenbeke
gebruyckt

Ten viii.^{en} een stuck landts van iij
malder saets op Hagenbekercamp
ende heeft Johan ten Winckel.

Ten ix.^{en} een stuck groenlandts
genaempt Hagenbeker maeth,
ende gebruyckt Aelbert ten
Aelbertserve.

Ende noch heeft die kerck to
Ruerlo hier uut acht schepel roggen
ende een malder haveren ende is voor
een testament gegeven jaerlicx.

Noch heeft sint Anthoenis vicarie
uuyt desen goede een half malder
roggen jaerlicx.

foto 0182

folio 89 verso

Hagenbeke.

Opten viii.^{en} july Lvii syn coram commissarys
gecompareert Aelbert Hacken ende zyn zwager
Johan ten Breyde burger binnen Zutphen, geassisteert
met meester Alfart van Tiel burgemeester Wessel ten
Holler ende Gheert Tegnagel, ende hebben verclaert
dt sy in gebruyck hadden een hoffstede genaempt
Hagenbeke gesproten uuyten principaelen goede
Hagenbeke gelegen te Ruerlo byden Elschaeten
meen schietende aende Lutticke Wiersche ende hebben
geexhibeert een copie auctentycke van eenen
opdrachts brief in date xiiii.^c xCii op sinte
Vincentius dach, gesteken aende liache, daerby
blyckt dat dat Lefferen ende Johan Wiltinck dit
goet durch Beernt ten Hagenbeke voir erffelyck
vercocht is.

Ende alsoo by de olde visitatieboecken bevonden wordt
ende dese partijen sich hebben laeten onderrichten, dat
dit goet gesproten is uuyten goede Hagenbeke dat
des heeren hofhoorich goet is, ende dat desen coop
buyten des heeren consent gedaen is, hebben de voirsz:
partien metten commissarisen gecomponeert inden
manieren naebescreven. Alsoo partyen voirsz: binnen
Key: ende Co.^e: ma.^t: tyden de vruchten vanden voirsz: goede
lange jaer schaeren geboert hebben, ende dat heure
voiraldere tselve goet buyten consent des heeren
gecocht hebben selen zy tot Co.^e: ma.^t: behoeff voir

foto 0183

folio 90 recto

sulcken misbruyck betaelen in handen des Rentmeesters vanden graeffschap de somme van vyfthien golde gulden van achtentwintich stuvers tstuck deen helft Martini ende dander helft te Lichtmis beyde naestcommende. Ende midtsdien wordt hemluyden geconsenteert tselve goet noch eenen termyn van zesse eerstcommende jaeren opte selve vryheyt als dat gecocht is te mogen gebruycken sonder misdoen. Beheltlyck dat sy voir dexpiratie vanden selven eerstcommende zesse jaeren sich hoorich naeden goede geven selen, ende den heere goet ende bloet voeden oft binnen den selven zesse jaeren voider consent ende opruckinge vanden heere werven, oft de vryonge vanden heere voir eeuwelyck ende erffelyck coopen, oft by gebreke van dien sal tgoet aenden heere vervallen blyven waervan hemluyden acte sal gegeven worden Ende hebben geloofd binnen acht dagen de partyen van lande hierinne gehoirende by specificatie over te leveren, hebben oick verclaert dat Evert van Hekeren an dit goet Hagenbeke heeft een vi.^e deel welck mede in dese compositie byden commissarien verclaert is begrepen te zyne.

Opten xv.^{en} july heeft den voirsz: Aelbert Hacken ende Jan ten Breyde verclaert dat dese hoffstede mit den landen daertoebehorende al byden anderen leyt aen drye stucken ende es tsamen groot omtrent dry malder zaeylandts ende omtrent een voeder hoeys landts jaerlicx.

foto 0184

folio 90 verso

Bongers hoeve uut en goede
Hagenbeke.

Opten viii.^{en} july is coram commissarys gecompereert
Aernt ten Grooten Brinck als besitter van een stuck
landts genaempt Bongers hoeve groot omtrent vier
malder saets ende heeft geexhibeert eenen richters brieff
in date xv.^c xcix op sinte Simon ende Juden avont daer
by blyckt dat dit stuck landts by Herman Aelbert
Beerntz Wene ende Alit ter Haer vercocht is Bartolt
ten Grooten Brinck voir een thynsgoet ut per copiam
aende liache. Ende wordt bevonden byden visitatie
boek anno xv.^c xxxi dat dit stuck landts Bongers
hoeve uut Hagenbeke is gesproten ende worde doen
Bartolt ten Grooten Brinck gecomponeert voir xx golden gulden
als int selve visitatieboek.

Dese Arnts seet dat Warner Luessinck uut dit goet
Bongers hoeve gecocht heeft ende besit een stuck
landts groot omtrent een malder saets daerof de zelve
Warner brieven heeft.

Seet oick de voirsz: Arnt dat hy dit goet belast
heeft aen wylen Jan organist to Lochem nu zyne
erven met dry malder roggen jaerlicx te lossen mit
L ryder gulden voir welcke rogge jaerlicx betaelt
wordt by verdrage eenen ryder gulden voir elck malder
ende hieraff zyn brieven gegeven.

foto 0185

folio 91 recto

Affscheyt

Gemerckt dit goet buyten consent des heeren
vercocht ende byden voirsz: Arnt tot noch toe gebruyckt
is, ende dat deses Arnts broeder genaemt Egbert
van desen zaken soo hy seet beter bericht weet te doen
is hem dach gegeven om opten xi.^{en} july weder te
compareren met zynen broeder ende brengen mede
de sentencie die hy zeet opten Landtdach anno
xxxviii gegeven te zyne daarmede gewesen is
dat de proefst hem L gulden restitueren zoude
die hy zeet dat zyn broeder weder ontfanghen
heeft ende men vint int visitatie boek maer xx
golden gulden gegeven te zyne daerop dient gelet.

De voirsz: Aernt ter Hoeven alias ten Grooten Brinck
is opten xi.^{en} july coram commissarys gecompereert
den welcken verclaert worde hoe dat tvoirsz: stuck
landts groot vier malder saets is den heere vervallen
uuyt dien dat een eygen hoffhoorich goet is bevonden
gesproten uuyt dat goet Hagenbeke een hoffhorich
goet wesende ende om dieswille tselve beseten is
geweest ende alnoch beseten wordt by eenen vryen
man, ende dat dit stuck landts sonder consent des
heeren uut hoorigen goeden is verset, ende dat Aernt
dit stuck landts heeft belast sonder consent
des heeren mit vyftich ryder gulden aenden organist
voirsz: vanden welcken hy gehouden is aenden heere vanden
misbruyck een afdracht te doen waertoe de selve
nyet en heeft willen verstaen, sulcx dat de selve
hier toe metten hoffrechter gevoirdert moet worden.

foto 0186

folio 91 verso

Ten selven dage is oick gecompareert de voirsz: Egbert
ende heeft verclaert voir bericht dat hy opte Landtdach
der Lantschap te kennen gegeven heeft dat hy
vyftich ryder gulden betaelt hadde den proefst voirde
vryonge ende soo hy zyn brieven nyet crigen conde
heeft de proefst hem de vyftich ryder gulden gerestitueert

Winckelre maethe.
dat Haech.

Opten ix.^{en} july Lvii syn coram commissarys
gecompareert Beernt ende Catarina ter Hair
et exhibuerunt mit litteras in date xiiii.^c Lxxxi daer
by blyckt dat Gheert ten Knoefve cum suis
Beernden ter Hair ende zyn wyff vercocht ende
opgedragen hebben een stuck landts genaempt
Winckelremaete Noch eenen andere brief de data
xiiii.^c Lxxxiii, daerby blyckt dat Harman ter Haer
vercocht ende opgedragen is een maet landts geheeten
dat Haech, van welcken tween brieven copien zyn
aende liache. Ende alsoomen bevindt dat dese
twee partijen landts uuyten hoffhoorigen goede

foto 0187

folio 92 recto

Hagenbeke sonder consent des heeren vercocht zyn is met desen partijen verdragen. Alsoo partyen voirsz: binnen Key: ende Co.^e: ma.^t: tyden de vruchten vanden voirsz: tween partijen van goede Lange Raerschaeren gebruyckt hebben ende dat heure voirdalderen de selve partyen buyten consent des heeren gecocht hebben, selen zy tot Co.^e: ma.^t: behoeff voir sulcken misbruyck betaelen in handen des Rentmeesters vanden graeffschap Martini naestcommende doch te Kersmisse wel betaelt de somme van negen golden gulden tot xxviii stuvers tstuck. Ende mits dien
ix g: g: wordt hemluyden geconsenteert dese partyen noch eenen termyn van zesse eerstcommende jaeren opte selve vryheyt als die gecocht zyn te mogen gebruycken sonder misdoen. Beheltlyck dat zy voir dexpiratie vanden selven eerstcommende zesse jaeren sich hoorich naeden goede geven sullen ende den heere goet ende bloet voeden, oft binnen den selven zesse jaeren voirder opruckinge ende consent vanden heere werven oft de vryonge vanden heere voor eeuwelyck ende erffelyck coopen, waarvan hemluyden acte gegeven sal worden, ende omme dese betaeling te doen fident Willem de Venth Richter van Ruerloo.

foto 0188

folio 92 verso

Havercamp uut Hagenbeke.

Opten ix.^{en} july comparuerunt coram commissarys
Jacob ten Venthe ende Gheerit Ketels zyn swager
nomine proprio et fratrum et exhibuerunt litteras
de data xv.^c xxix ipso Willibrordi, daer by blyckt
dat Dierick Hagenbeke ende zyn wyff erffelyck
vercocht ende voiden Richter van Ruerlo opgedragen
hebben voor Lxxxii golden gulden tot ii horens gulden tstuck,
Coenne ten Venthe ende zyne huysvrouwe een stuck
landts metten getimmer daerop staende gelegen to
Ruerlo metter eenre zyde aen Hagenbeker dyckerg
ut per copiam aende liache. Ende wandt partye
bekent dat desen camp landts eertyts totten
hoorigen goede Hagenbeke gehoort heeft, ende
sonder consent des heeren daeruuyt vercocht is,
hebben de commissarissen aensiende heurluyden armoede
hemluyden gecomponeert opte conditien als Winckelre
maete articulo precedenti dat sy betaelen selen voir
Kersmisse naestcommende in handen des Rentmeesters
vanden graeffschap de somme van seven golden gulden
tot xxviii stuvers, fident de Richter van Ruerlo.

foto 0189

folio 93 recto

Een stuck landts up Hagenbeke.

Opten vii.^{en} july Lvii comparuit coram commissarys
Johan ten Winckel een vry man ende heeft geexhibeert
brieven gepasseert voiden Richter to Ruerloo in date
xiii july xv.^c xxix daer by blyckt dat Dierick
Hagenbeke ende zyn wyff opgedragen hebben voiden
Richter van Ruerlo een stuck bouwlandts gelegen
opten Hagebeke te lossen met hondert zesthien
golde gulden van gewichte als by copie aende liache
ende is een affdeylinge geweest.

Heeft noch gethoont eenen brieff de data xv.^c L
opten xxx.^{en} july daerby Dierick ten Hagenbeke ende
Elsken zyn wyff, bekennen ontfangen te hebben
van Jan ten Winckel xLii golden gulden die sy hem verwysen
op een stuck landts uuten Hagenbeke omme tselve
als een onderpant te gebruycken ter losse toe ende
is dit stuck noch tertyt metten stucken articulo
precedenti gevoert geannexeert, hoe wel dese
affdeylinge ende verpandinge geschiet is sonder
consent des heeren, begeert nochtans de voirsz:
Jan ten Winckel dat men hem by desen lande
laete ter tyt toe hem sulcx byden heere oft byden
besitter vanden zaelweer affgelost worde, ende
begeert te componeren.

Compositum per commissarios dat hy voir dit
misbruyck ende consent als boven betaelen zal

foto 0190

folio 93 verso

Martini naestcommende doch te Kersmis wel betaelt
xv golden gulden tot xxviii stuver tstuck, daeraff de
Rentmeester vanden graeffschap hem brieven geven zal
fidenisset Willem de Venth Richter to Ruerlo.

Een stuck landts genaempt
Hagenbeecx maete.

Opten vii.^{en} july voirsz: is coram commissarys
gecompareert Aelbert ten Olbersarve ende heeft
geexhibeert eenen richtersbrief in date xv.^c xLiii
den xii.^{en} july daerby Dierick Hagenbeke ende Elsken
zyn wyff Bartolt ten Olbersarve op gedragen
hebben om een somme gelts die hem wel betaelt is
als erfcoops recht is de Hagenbeecx maete sonder
consent des heeren ut per copiam aende liache.
Seet dat dese maet is hoylandt ende maeytmen
daeraff jaerlicx vyff oft zes voeder hoeys ende
wordt by twee partijen half ende half gebruyckt
nementlyck Aelbert ten Olbersarve ende Aelbert
Meyerinck.

Gecomponeert per commissarios dat alsoe partijen
binnen Key: ende Co.^e: ma.^t: tyden de vruchten vanden

foto 0191

folio 94 recto

voirsz: Hagenbeecx maete lange jaerschaeren gebeurt hebben, ende dat sy alsulcke goederen sonder consent des heeren gecocht hebben, dat sy daer vore betaelen sullen Martini doch te Kermis wel betaelt in handen vanden Rentmeester vanden graeffschap de somme van vyfthien golden gulden tot xxviii stuvers tstuck. Ende wordt mitsdien hemluyden geconsenteert de voirsz: Hagenbeeckse maete noch eenen termyn van zesse toecomende jaeren te gebruycken sonder misdoene opte selve vryheyt als sy tselve gecocht hebben. Beheltlyck dat zy voir uuytganck vanden selven zesse jaeren sich hoorich naeden goede geven selen ende den heere goet ende bloet voeden oft binnen den selven zesse jaeren voider consent ende opruckinge vanden heere werven oft de vryonge vanden heere voir eeuwelyck ende erfelyck coopen, oft by gebreke van dien zal tgoet aenden heere vervallen zyn. Voirde betaelinghe der xv golt gulden fidenisset de Richter van Ruerlo.

foto 0192

folio 94 verso

Twee malder roggen ende een malder haveren
uut Hagenbeke der kercken to Ruerlo
gemaectt ende een half malder roggen sinte
Anthonis vicarie.

Opten iii.^{en} july Lvii is coram commissarys gecomp[ar]eert
Wolter ten Nyenhuys kerckmeester tot Ruerlo ende heeft
geexhibeert twee brieven daeraf copien aende liache
sprekende van twee malder roggen ende een malder
haveren sjaerlicx die der kercken uuyten goede
Hagenbeke tot eenen testamente zyn gemaectt
ende verclaerde dat de kercke hier aff in xx jaeren
nyet ontfangen heeft.

Noch is den voirsz: commissarien geexhibeert eenen brief
daeraff copie aende liache, daermede der
vicarien van sint Anthonis tot Ruerlo uuten goede
Hagenbeke gegeven is jaerlicx een halff malder roggen
Actum viii.^{en} july Lvii.

Nota

Dat alsoo de compositien gedaen met eenigen die
uuyt hoorige goederen eenige stucken landts gecocht
hebben sine consensu domini, oick van eenige goederen die
ledich aenden heere vervallen zyn van importancie
ende consequencie zyn naer dien daeraff elinge gecomponeert
waeren hebben de commissarissen sulcx mynen heeren
Canceler ende Raden te kennen doen geven deur den Landtdrost
Thomas Gramaye de manieren ende den voet hoe zy
daermede geguedt hadde omme te weten off de zelve
Canceler die manieren aenstonde Daeraff de commissarissen
over U Edele ende Lieve advys begeren daerop de selve hebben
verclaert dat de commissarissen voirtaen doen ende handelen
zelen zoe zy byden memoriael inden raedt overgegeven
seggen tot noch toe gehandelt te hebben ende pront in
actis aenden liache zynde in date xii.^{en} july 1557.

foto 0193

folio 95 recto

~~verclaert dat de commissarissen voirtaen doen ende
handelen selen soo zy byden memoriael inden Raedt
overgegeven seggen tot noch toe gehandelt te hebben
rch; present in actis aenden liache zynde in date
xii.^{en} july 1557.~~

Wolsschans huys.

Van desen goede is gecompareert broeder Guilielmus
Hoevel ende heeft uuyten naem van zynen vader
Gerhardt Hoevel als occupateur van desen goede
geexhibeert eenen originalen besegelden brief hertoge
Carels in date xiiii.^c xCvii op sonnedach post Egidy
daerby blyckt dat dit goet ende de personen daerinne
gehoirende vanden hooricheyt gevryt zyn, mit reservatie
vanden renten nementlyck iiiij gulden twee blauw gulden twee
malder roggen ii malder haveren die noch betaelt worden
ende is de copie vanden vryebrieven aende liache. Actum
xii.^{en} july 1557.

Die Olde Haer.

Hier van is geexhibeert eenen originalen vryebrieff
daeraff copie aende liache, in date xv.^c xiii op maendach

foto 0194

folio 95 verso

nae Palmen daeraff copie aende liache, daer by blyckt
dat tgoet metten occupateurs van dien vanden hooricheyt
gevryt zyn met oick den rogge ende haver daer uut
gaende, voirbeholden den fursten alleene iij grooten te thynse
te betaelen Simonis et Jude inden hof to Hengel. Dan
overmits men byden visitatie boeck anno xv.^C xxxi
bevindt dat int impetreren vanden brieven verzwegen is
dat de occupateurs nyet hoorich naeden goede waeren
ende dat holt naderhandt daer van gehouwen ende vercocht
meer weerdych was dant tgelt dat den furst voir de
vryonge was gegeven te weten hondert gulden, midts
welcken doen ter tyt met hem was verdragen
dat men nyet tegenstaende de brieven van vryonge
van doen voirtaen den fursten de renten nae olden
gewoonte soude betaelen ende boven dien noch voir
eens te betaelen ander C gulden, dan weygeren noch
de renten te betaelen.

Nyenhaer oft Luttickehaer

Hier aff hefft Tryne ten Nyenhaer geexhibeert de
originale vryebrieven in date xv.^C xvii opten iiii^{en}
dach july daeraff copie aende liache, daer by blyckt
dat de furst dit goet metten occupateur vanden
hooricheyt ende eygenschap gevryt, sonder eenige

foto 0195

folio 96 recto

mentie te maecken vanden renten, ende nyettegenstaende
dien en zyn de renten zedert den jaere xLiii nyet betaelt
Dese Tryne heeft geloofd metten Rentmeester vanden
graeffschap te spreken ende te verdragen desen renten
aengaende

Beeuwkens goet.

Nota dat opten viii.^{en} july Lvii de Richter van
Ruerlo verclaert heeft dat Dierick Beuwkens dit
goet gebruyckt ende dat hy daeraff behoirt te betaelen
vier schepel roggen jaerlicx wandt hy Richter tselve
somwylen alsoo van hem ontfangen heeft tot behoef
des Rentmeesters.

De Forme onder Ruerlo.

Anthoenis gebruyckt desen voirsz: goet die Forme genant

foto 0196

folio 96 verso

is hier gecompareert ende heeft geexhibeert eenen vryen
brieff hertoch Carels van Gelre waer deur dat voirsz:
goet Forme is gevryt in date vanden jaer xv.^C xiii op
sinte Agnieten dach als by copie aende liache. Ende
alsoomen byden visitatie boeck anno xv.^C xxxi bevindt
dat deur dien in tyde der fryonge den furst eenige
dingen verzwegen zyn, een ander handelinghe is
gemaect met partie deser gestalt dat de partie
den furst betaelen soude vyftich eemder gulden, ende de
heere sonder syn renten voirtaen volgen, datmen
oick inde rekeningen de annis xxxii tot xxxvi bevindt
de renten betaelt te zyne ende de partie de voirsz: vyftich
gulden betaelt heeft, is hem geseet dat hy voir de
onbetaelde jaerrenten vanden xxv hoenre jaerlicx
afdracht doen soude ende van nu voirtaen de selve jaerlicx
wel betaelen, oft anders moestmen Co.^e: ma.^{ts}: recht
voirderen soomen sal bevinden te behoirene Daerop hy
in effecte gestelt heeft dat hy hem holt aen
zyn zegel ende brieven ende zyn goet recht Actum
den xvi.^{en} july xv.^C Lvii.

Ryckenborch.

Gecompareert opden iii.^{en} july xv.^C Lvii voir mynen heeren
commissarissen Lambert ten Rickenborch, ende heeft

foto 0197

folio 97 recto

bekent dat hy besit dat goet Rickenburch zynde
een eygen hoffhoorich goet gelegen inden kerspel
van Ruerlo gehoiende inden hoff to Lochum ind is daer
hoorich naer ind is gehylickt aen Jutten Custers
vry vrouwe sie sich eygen gemaect heeft naeden
goede met eenen wissel geannoteert inde verclaeringe
vanden wisselen gebonden inder visitatie boek

foto 0198

blanco pagina

folio 97 verso

foto 0199

blanco pagina

folio 98 recto

foto 0200

blanco pagina

folio 98 verso

foto 0201

folio 99 recto

Alzoo Lambert Ryckenborch over acht jaeren zynen
zone heeft gehylickt ende in hilicxvoirwaerde belooft
soomen verstaet een deel van desen goede sine consensu
domimi, is Lambrechten geseet dat hy schyn brengen
soude op wat voirwaerden thylick toegedediget
is ende alsdan salmen sien wat hierinne te doen staet
Actum iii.^{en} july.

Langenberch.

Van desen goede is gecompareert Jacop ten Langenberch
vry man ende heeft getrouwt een hoorige vrouwe
genaempt Styne ten Langenberch hebben tsaemen twee kinderen

eenen sone genaempt Jan olt — twee jaeren
een dochter genaempt Margareta olt vi jaeren

Hier toe hooren twee parcheelen van
lande by naeme den Boomkens camp
noch den Grooten camp tsamen groot — xii malder saets

foto 0202

folio 99 verso

Noch dry stucken weylants deen genaempt
den Rouwemaete groot omtrent — vi coeweyden

Dander genaempt het Toegup groot
omtrent — i coeweyden

Noch een stuck genaempt Lanssinck
maetken — ii coeweyden

Heeft noch zyn uuytdrifte opte Roerloosche
gemeynte.

Uuyt desen goede is hier voirmaels over langen tyden
versat ende affgedeylt een stuck landts aenden Grooten camp
gelegen groot omtrent anderhalff malder saets ende wordt
nu gebruyckt van een genoempt Johan ten Luttickebrinck
als knecht woonende to Ruerlo byden Langenberch te
lossen mit vyftich gulden current als by brieven de data
xiii.^c Lxxxvii ut per copiam aende liache.

tGasthuys te Lochum heeft hieruuyt seven snaphanen
int stede van negen schepel roggen die sy hier uut te
hebben plegen

Verclaert oick dat de wyle Styne syn huysvrouwe
onmondich was eenen genaempt Dierick ter Haer
haeren oom noch in leven zynde sich dragende als
momboir vanden voirsz: Styne uuyt desen goede verscreven
ende versegelt heeft aen Diercken Schoonevelt iiij
golden gulden jaer rente te lossen met Lvi golden gulden
daeraff brieven zyn daervan copie aende liache. Seet
oick dat de voirsz: Dierick alle de brieven uuyt desen
goede in handen heeft die hy weygert over te leveren

Seet oick dat de voirsz: Dierick in de mondighe
jaeren van Styne buyten sheeren consent soo hy

foto 0203

folio 100 recto

vermeynt van desen goede holt gehouwen heeft ende syn
eygen huys mede gebouwt ende daeraff vercocht.

Dierick ter Haer heeft opten ix.^{en} july geexhibeert
een copie van eenen brieve daer by blyckt dat Styna
selve met hem Dierick als momboir desen iiij golden gulden
jaerlicx verzegelt heeft, ende heeft gepresenteert rekeninge
te doen des versocht zynde ende is hem dach aen
gesteld opten sondach xviii.^{en} july hier te comen rekenen
voirden Rentmeester vanden graeffschap.

Seet datter nu egeen olt opgaende hout op en staet
dan alleenlyck jonck holt.

Opten ix.^{en} july heeft Beernt ter Hage verclaert
dat Styne ten Langenberch de wyle sy by hem
Beernt woonde vercocht heeft ende vanden goede gehouwen
eenich hout daeraff hy den wyncoop gedroncken
heeft de selve Styne hierop gehoirt bekent dat
dit waeren veertich stucken die tsamen vercocht syn
voir xx ryder gulden bekent oick dat sy haeren oom
Dierick ter Haer sesse stucken vercocht hadde voor zes
snaphanen.

Dese Jacop ten Langenberch nomine uxoris heeft metten
commissarissen gecomponeert voir tmisbruyck van syn
huysvrouwe dat sy uuter echt gehylickt is, ende haer man
tot desen dage toe vry synde opt goet heeft gewoont
ende dat uut desen goede affdeylinge is gedaen ende tgoet
bezwaert oock holt affgehouden als voirsz:, al gedaen
sonder consent des heeren, dat hy betaelen sal in handen
vanden Rentmeester der graeffschap halff Martini ende
halff te Kermisse vyfthien golde gulden tot xxviii stuvers
tstuck beheltlyck dat hy de voirsz: Lvi golde gulden lossen

folio 0204

folio 100 verso

zal binnen zesse jaeren naestcommende oft voirden consent
ende opruckinge werven op verbeurte des goets Actum ix.^{en}
july Lvii voirsz:.

Tgoet ten Paerle.

Dit goet wordt beseten by Willem Wesselinck vry
man woonende in Voirden opt goet Wesselinck, ende
heeft getrouwt Diericxken ten Paerle die soomen
bevindt byden visitatie boeck de anno xxxi van een
vry vrouwe geboren is dan wordt bevonden by een
aenteeckenisse aende liache vanden liquidatie anno xv.^c
xLviii gedaen dat sy sich gepresenteert heeft hoorich te geven
naeden goede ende opruckinge begeert om eenen bouwman opt
goet te mogen setten, ende soude nu willen wel gelycke
opruckinge begeeren van zesse jaeren ende evenwel vry blyven

Dese personen hebben twee sonen.

d oltste genaempt [*niet vermeld*] olt — iiii jaer
dander genaempt Jan olt — ii jaer

Seggen dat sy de maet landts die uut versat was ingelost
hebben voir vyftich golden gulden sulcx dat sy nyet weten
datter meer uuytgaet dan des heeren gerechticheyt als twee
blauw gulden een malder roggen ende twee olde grooten, noch

foto 0205

folio 101 recto

gaet hier uut Sweder ter Schaeff twee hoenre jaerlicx

Hierop en staet gheen opgaende holt dan alleenlyck
schaerholt oft hegholt.

Verclaert dat zy over twee jaeren oft daer omtrent
om de losse vanden stucke landts ende andere lasten hier
uitgaende te doene vercocht hebben van desen goede
zeker hout ende daervore ontfangen xiii ryder gulden sonder
consent des heeren wandt sy vermeynden sulcx te mogen
doen.

Opten iii^{en} july is per commissarios desen Willem Wesselinck
opruckinge, dat hy vry sal mogen blyven ende eenen
bouwman opten goede ten Paerle holden zes jaer
lanck ende syn huysvrouwe sal haer hoorich geven naeden
goede ende geloven haer twee kinderen als zy theuren
mondigen jaeren gecomen selen zyn dat sy sich oick
hoorich geven selen naeden goede oft metten heere
verdragen, voor alle welcke misbruycken ende erkenenissen
de voirsz: comparanten geloofd hebben te betaelen
in handen vanden Rentmeester der graeffschap halff op Martini
ende halff op Kersmisse naestcomende acht ende
tuintich golde gulden sy op dit goet selen moghen
opnemen sonder misdoen, beheltlyck dat zy tselve
wederom aflossen selen binnen zes jaeren oft voirden
consent werven.

Eodem die is de voirsz: Theodorica met haren man
ende momboir in dese zaecke heur gegunt gecompareert
coram commissarys ende huysgenoten naebescreven
nementlyck Wessel Wilsekinck ende Willem ten
Nyenhuys, ende heeft sich hoorich naeden goede gegeven.

foto 0206

folio 101 verso

Parcheelen in desen goede ten Paerle
gehoirende zyn als volgt.

Ierst in saetlandt omtrent — xii malder geseys

Noch een stuck weylandts groot — v coeweyden

Noch een maet genaempt de Scholtmate
jaerlicx doende — iii ryder gulden

Noch een stuck weylandts genaempt
die Mars mate can uutbrengen — iii voeder hoeys

Lutticke Lanssinck.

Opten v^{en} july syn coram commissarys gecomp[ar]eert
Henrick Wilmerinck ende Thoenis Wissinck als
besitters vanden goede Lutticke Lanssinck twelck
een hoffhoorich goet plach te zyne, ende hebben
gethoont een vrybrieff hertoch Carels in date xv.^c xLii
op sinte Matheeus dach, daer duer tvoirsz: goet metten
persoonen van die eygenschap ende hooricheyt gevryet
ende tot eenen thynsgoet gemaect is, mit reservatie der
renten ut per copiam aende liache.

foto 0207

folio 102 recto

Gotinck

Opten voirsz: v.^{en} july gecompareert Henrick Pesse gebruycker vanden goede Gotinck gelegen inden kerspel van Ruerlo gehoiende inden hoff to Lochum ende heeft geexhibeert eenen vrybrieff hertoge Arnoldts in date xiiii.^c xxxviii op sinte Gregorius dach, daer by blyckt dat voirsz: goet metten personen daerinne gehorich vander hooricheyt gevryt ende tot eenen thynsgoet gemaect is, mit reservatien jaerlicx op sinte Mertens dach inden winter te betaelen te thynse vier pont ende iij gulden ut per copiam aende liache.

De voirsz: Henrick Pesse heeft sich beclaecht dat hie nae vermogen zynder vryebrieve gewoonlyck is nyet meer te betaelen dan iiii £ iij grooten ende nu wordt hem door den Rentmeester voirsz: geeyscht, inden visitatie de anno Lxxxviii, vyff £ ende in anderen visitatien ende vry brieven iiii £, ingelycken inde vrye brieven iij grooten, ende inden rekeningen eenen grooten.

Dat Zydwent.

Nota dat opten xxviii.^{en} juny Lvii heeft de Richter tot Ruerlo Willem de Venth verclaert coram commissarys dat Evert van Hekeren mette erfgenaemen tot Ruerlo by deses Richters consente uuyten Zydwent

foto 0208

folio 102 verso

onlancx, binnen een maent tyts herwaerts vercocht heeft Herman tollenaer inde Landtweer een stuck landts daervoor de tollenaer geven sal hondert dalers die eensdeels betaelt zyn in handen Wolter ten Nyenhuys kerkmeester te Ruerlo tot reparatie der kercken.

Noch isser vercocht binnen een maent herwaerts een stuck groenlandts aen eenen man van Borcloo genaempt Herman Cremer daervore hy betaelen zal Cxxx golden gulden ende heeft Wolter ten Nyenhuys hier af den ontfanck als kerckmeester

De voirsz: Richter heeft noch verclaert dat corts omtrent twee maenden geleden byden selven Hekeren ende derffgenaemen vercocht is by consente deses Richters aen eenen Henrick woonende te Voirden een stuck landts voir xxx golden gulden oft daeromtrent.

Noch heeft de voirsz: Richter verclaert dat hertoch Kaerle hier voormaels den Richter van Hengel Thonis van Zeyst gegeven heeft tot vollenss van eenige oncosten van gevanckenis een stuck landts uuyt Zydwent doen tertyt omtrent ƒ hondert golden gulden weerdich zynde, welck stuck landts anno xxxviii byden erffgenaemen van Ruerlo byden Landtschap toe gekant is durch voirderinge Everts van Hekeren die de costen daerop ten naem vanden kerspel van Ruerlo, ende midts dien werdt tselve stuck Hekeren gelaeten die tselve corts daernae vercocht heeft eenen genaempt Grobbe woonende int Zydwent voir hondert golden gulden ende de selve Grobbe heve noch int gebruyck.

Verclaert oick datter een deel landts int Zydwent besayt is, ende dat den heere daeraff de thienden toecompt ende alsoo nyemandt tot noch toe syns wetens

foto 0209

folio 103 recto

naerden thienden betaelt heeft, heeft een yeder zyn
coren ongethiendt ingevoert.

Verclaert oick dat vande goederen dier byden erffgenaemen
totter kercken behoeff vercocht plegen te worden, hy
daerover plachte zegelen, totter tyt toe tsegelen hem
is verboden ende den Landtdrost is gegundt ende zedert die
tyt meynt hy dat de markerichter van Ruerlo
daerover heeft gezegelt.

Opten eersten july is gecompareert Johan de Venth
sone vanden Richter to Ruerlo voirsz: ende heeft to kennen
gegeven hoe dat hy verstaen heeft dat wel eertyts
over Lx oft Lxx jaeren der erffgenaemen van Ruerlo
uuyt gemeynte inden Zydwent uuytgegeven hebben den
clooster to Vaerlar by Coesvelt een stuck landts groot
ongeveerlyck vier malder geseyts, daervan den heere de
thienden toecommen. Dan tselve convent heeft daeraff de
thienden soo hy verstaet sonder consent des heeren selfs
ingevoert, totter tyt toe dat de proefst Kervenheim
ende Dierick van Zoelen van sforsten wegen omtrent den
jaere xxxvi tvoirsz: landt met rechte voirgenamen
hebben daeraff hy Johan zelfs de wete aent convent
heeft gedragen, ende meynt de selve Johan dat doen
tertyt tselve convent metten proefst Kervenheim
ende Zoelen van haeren misbruyck handelden ende
afdracht deden presumeert oick dat doentertyt hemlieden
voir reces was gegeven dat zy van alsdan voirtaen
uuyten selven lande thiende geven zullen, twelck
nochtans nyet en is geschiet. Seet oick dat eenen
genoempt Lambrecht bode des voirsz: convents wel tot
desen Johan de Venth bekent heeft dat hieraf brieven

foto 0210

folio 103 verso

gemaect zyn dat tlandt thientbaer is. Dan de
heeren vanden convente sollent gaerne verdonckeren, heeft
oick tconvent te Vaerlar tvoirs: landt over dry oft vier
jaeren geleden vercocht voir vry erve ende nyet thiensbaer
aen hem Johan de Venth met Wolter ten Nyenhuys
zyn medecoper voir omtrent hondert tachentich dalers
ende alsoo de copers vernomen hadden dat tlandt nyet vry
maer thientbaer was wilden sy sulcx aen haer penningen
inhalten soo dat de voirs: heeren vanden convente
naderhant metten selven coopers zyn verdragen dat zy
tlandt wederomme nae sich nemen souden ende hebben hemluyden
betaelt voir oncosten ende anders omtrent vyftich dalers.

Hier nae dient wel vernomen de waerheyt ende soudemen
sulcx mogen vernemen aen Geert Goycke woonende tot
Borcloo die rentmeester des graven van Bronckhorst
pleech te zyne, die over de handelinghe tusschen den
proefst ende Zoelen ter eenre ende tvoirs: convent ter
ander zyden present is geweest.

De depositien ofte contschappen desen aengaende geleyt
van Gheert ende Thys Goycke, Johan ten Venthe
ende Wolter ten Nyenhuys, syn aen de liache in twee
certifficaten.

Nota dat in Zoelens rekeningen de anno xxxv staet int
cappitle vanden compositien ontfangen vanden voirs: wegen
thienden van een stuck landts dat uuten marcke van Ruerlo
vercocht is xxxv gulden ende sal van nu voirtaen thiendbaer wesen.

foto 0211

folio 104 recto

Hummel.

Wethorst te Droempt.

Van desen goede is opten vii.^{en} juli coram commissarys gecompareert Steven Reyns ende heeft geexhibeert eenen brieff de data xiiii.^c xCvii op sinte Simonis ende Jude avont daerby hertoge Carel dit goet metten occupateur vanden hooricheyt gevryt, den occupateur tot eenen dienstman ende tgoet tot eenen dienstmans goet gemaect heeft, beheltlyck den furst jaerlicx iii blauw gulden, iiij schepel mit winter roggen ende iiij spint garsten jaerlicx die noch betaelt worden, ende is hieraf copie aende liache.

Tgoet ten Sande.

Opten v^{en} july zyn coram commissarys gecompareert Beernt ende Aernt ten Sande gebruederen, ende hebben geexhibeert vrye brieven hertoch Arnouts in date xiiii.^c xxxviii des saterdaechs nae Petri ad Vincula byden welcken blyckt dathet goet ten Sande anders genaempt Hoelmans goet gelegen inden kerspel van Hummel inden hof ten Have vanden hooricheyt gefryt ende tot een thynsgoet gemaect is, mit reservatie jaerlicx daeruut te responderen iiij £ herffstbede op Martini te Doesborch ende dry malder roggen jaerlicx Petri ad cathedram, ut per copiam aende liache.

foto 0212

folio 104 verso

Maescamp

Opten xxv.^{en} juny Lvii is coram commissarys gecomp[ar]eert
broeder Geerlieck van Nymegen procurere des convents
vanden fratres van Doesborch ende heeft geexhibeert eenen
openen bezegelden brieff hertoch Willem van Gulich rch:
in date xiii.^c Lxxxiiii des saterdaechs post Cantate
sprekende van acht olde grooten tornoyse opt goet
geheeten Dorneslaege, nu genaempt soo hy seet
Maescamp, dat van volschuldigen rechte gevryt is.

Holthuysen

Opten xiii.^{en} Juny Lvii heeft Johan Schaecx den
commissarien geexhibeert de originale brieven van
vryonge in date xv.^c xiii daerby blyckt dat dit goet
Holthuysen inden kerspel van Drempt vanden onderhalinge
des dienstpeerts gevryt is ende gemaect tot eenen
thynsguede met reservatie van jaerlicx te betaelen
eenen olden johannes braspenninck.

Opten xxv.^{en} juny heeft broeder Gheerardt van
Nymegen procurator des convents vanden fratres van
Doesborch geexhibeert eenen openen bezegelden brieff

foto 0213

folio 105 recto

hertoch Arnts in date xiiii.^c xxxi sondaechs op sinte
Poncianus dach sprekende van vier Wilhelmus gelresen gulden
vanden lesten slage te herfstbede uuten vierdeel vanden
goede te Holthuysen genaempt Connegonden goet, een vry
goet wesende gelegen inden kerspel van Drompt, tot eenen
vicarien inden voirsz: convente gelaeten.

Groot Tellichuys

Opten xxiii.^{en} july is Jan Schaep uuten naeme des
gasthuys binnen Doesborch, coram commissarys
gecompareert, ende heeft geexhibeert doriginale vryebrieven
in date xiiii.^c xxxix daerby blyckt dat tvierdedeel
vanden selven goede Tellickhuys byden furste vanden
hooricheyt gevryt is, ende tot eenen edelen erfpacht
goede gemaect, salvo den furst zyne rechten jaer
gulden ende renten die daer tot dien dage toe uutgegaen
hebben, ut per copiam aende liache.

foto 0214

folio 105 verso

Tgoet ten Hage oft Groote Hage een
vry goet gelegen inden kerspel
van Doeticom ende buerschap van Langerack

Opten xiiii.^{en} july Lvii is hier van gecompareert
Gheert Wichers ende heeft verclaert dat de leste
besitter deses goets is geweest Engel van Hagen
echte huysvrouw Johan Wyhers, dewelck soo hy
zeet omtrent dry jaer geleden gestorven is.

Seet dat hy heeft gehad de dochter vanden voirsz: Engel
genaempt Kunne van Hage daeraff hy gehad heeft
dry kinderen noch in leven.

Seet dat Engel gheen kinderen meer en hadde.
Seet oick dat zyn kinderen nyet naeden goede en hooren
en begeert afdracht te doen ende tgoet vanden heere uuten
naem van zynen kynderen te werven.

Tot desen goede Groeten Haege genoempt hoert inden
eersten huys ende hoff met een stuck zaylants
genaempt den Huysacker groot omtrent
— — iiii malder saets.

Noch een stuck achter den huyse geheeten
die Breyde mit een kempken geheeten
Lamberts tstuck tszamen — viii malder.

Noch een deel woestes landts int Zantberge
ende drie venen die elck breet zyn xxxii
treden ende gaen dweers doer die heyde
gelegen die naebuieren daer by gelegen
daermen turff op steeckt plaggen
haelt ende schapen op weydet.

Item dat groenlandt genaempt die
Zwoegerst — vi coeweyden.

foto 0215

folio 106 recto

Item een stuck genaempt die Buschort
— — iii coeweyden

Item een stuck genaempt die Evenriese
— — iiii coeweyden

Item dese voersz: weyden schieten metten
eenen eynde opten Heelwech ende mitten
anderen eynde opdie Alde Yssel ende
dat water mach men visschen soeverre
dat lant daer tegen streckt.

Item noch een stuck groenlants geheeten dat Enwinter
slach inden Loenhorst gelegen ende is daer eertyts
ingekoft ende is een thynsgoet Co.^e: ma.^t: ende
daermit is afgegoet een dochter vanden goede Haegen
genoempt Byken van ~~hal~~ Hagen ende de zelvige heeftet
verpant oft vercocht ind is daer uut ontfreempt

Allet als by een declaratie aende liache zynde by
Gherit Wyer overgegeven.

Seet dat dit goet inden heere~~n~~ verbonden is een
peert te halten van vyfthien ryder gulden daeraff
hy den Lantdrost betaelt jaerlicx anderhalven ryder
gulden ende anderhalff malder haveren.

Seet dat hy uuyt desen goede gheeft den heere jaerlicx
— — iiii blauw gulden
die de Rentmeester vanden graefschap jaerlicx
ontfanckt.

Seet dat jonffrouwe van Boidbergen te Nymegen
hier uut heeft zes alde schilden jaerlicx.
Ende Herman Triere tEmmerick drie alde schilden

foto 0216

folio 106 verso

Seet dat hy daeraff gehouwen heeft negen boomen die
hy alzo de zelve nyet wel tot timmeringhe
van bouwhuysen en dienden maer beter tot
schiptimmerhout vercocht heeft eenen schiptimmerman
tArnhem voor omtrent vyftich daler ende metten
partien heeft hy gecocht holt daer van hy een
huys van vyff gebont ende een schaepscoye van dry
gebont getimmert heeft die hem vele meer gecost
hebben.

Dese Gheert heeft misbruyct deurdien hy tgoet
zedert Engel van Hagen doot (dat omtrent drie
jaer geleden is) gebruyct heeft sonder consent des
heren hoe wel hy verclaert heeft zulcx binnens jaers
versocht te hebbene aenden Rentmeester van Zutphen
ende moet voordien toecommenden tyt tgoet uuyten naem
van zyn kinderen ofte eenen vandien anden heere werven
ende yemanden naeden goede vry laeten werden ende
byden heere aengenomen werden Daer van de
voorsz: Geert metten commissarissen heeft gecomponeert
dat hy betalen zal in handen vanden Rentmeester vanden
xxxii g: g: graefschap Martini doch te Kersmisse wel betaelt
de somme van tweendertich golden gulden te xxviii stuvers
tstuck ende hiermede wordt hy oock voor een
vry man naeden goede Grootehoogen aengenomen
ter tyt toe een van zynen kinderen tzelve aenden
heere comen versoucken ende alsdan sal de zelve
Gheert verlaten ende zynen sone inde stede
aengenomen werden.

Volgende welcken is opten xvi.^{en} july de voorsz:
Geert Wyers aengenomen ende heeft den behoirlycken
eedt gedaen van een vrye man naeden goede

foto 0217

folio 107 recto

Grooten Haege present Gheerit Weeterdinck ende Henrick
ten Winckell.

Opten xxiiii.^{en} july heeft Gheerit Wychers de
horigheyt ende renten afgecocht vanden commissarien
als byde aenteeckenis daer van zynde blyvende dese
bovengescreven compositie in zynen weerden.

Tgoet Alinck oft Adelinck
ende Hul.

Opten v.^{en} july Lvii comparuit Henrick Alinck
als besitter des voersz: goets Alinck ende een cleyn
hoffstedeken genaempt die Hul inden voersz: goede
gehoerende gelegen inden kerspel van Batman
inde buerschap van Dort gehoerende inden hoff
to Hengel et exhibuit litteras Caroli ducis in
date xv.^c xxxvii den xxiii.^{en} decembris daarmede
blyckt dat tvoersz: goet ende hofstedeken ende
Engelbert Aelinck vanden eygenschap gevryt ende
tgoet tot eenen thynsgoet gemaect wordt mit
reservatie daeruut jaerlicx te responderen drye
olde vlems ende een halff scepel roggen te thynse
ut per copiam aende liache.

foto 0218

folio 107 verso

Tgoet Westerick oft Westerwyck.

Opten v.^{en} july is coram commissarys gecompareert
Jacob Macharis nomine jonffrouwe Lucie van Goor
weduwe van Reede ende heeft begeert uustellinge
omme hier brieven binnen zeeckeren tyt te mogen
deursien ende doen alst behoeren zal daer toe
haer dach gegeven is ad octavam.

Op huyden maendach xii.^{en} july Lvii is
commissaris gecompareert Jacob Macharius amptman
inden naem ende van wegen der weduwe zelige Adriaen
van Reede ende heeft hier geexhibeert een geschrifte
by forme van instuctie hem mitgegeven daerop
den selven is geseet in effecte dat nyet alzulcx
en is als byden geschrifte wordt geseyt befonden
dat heure brieve nyet en zyn zulcx verbracht
als byden zelve instructien ende dat die weduwe
dan wel doen zal nae heure brieve ende
bescheet voirderen zoo zy doch overlanck als
over meer dan zes weecken gewaerschout
is geweest waerop de voersz: amptman zeyde hou
hy zulcx zynen jonffrouwe wilde adverteren, begeerende
datmen hem dach wilde gheven tot een saterdage
nu eerstcomende om alsdan mitter antwoerden hier
wederomme te verschynen den welcken dach hem
worde geaccordeert ende dat geschrifte
aende liache gheenfileert.

Opten xvii.^{en} july xv.^c Lvii is gecompareert jonffrouwe
Lucia van Goer weduwe zelige Adriaens van Reede
geassisteert met Gheert van Oostendorp

foto 0219

folio 108 recto

haren neve ende heeft te kennen gegeven hoe dat zy
int besit hadde een hoerich goet genaempt Westerick
gelegen inden lande van Twente hoerende inden hoff
Oxen ende dat zy daerop geseth heeft eenen bouwman
genaempt Jan geboren vanden muelen te Vaelte
een vry man. Heeft so sy seet gheen brieven van
desen goede connen gevonden mits welcken haer
theurder begeerte dach gegeven is om nae heur
brieven te sien tot naeden bouw als men dese
visitatie wederom aen heeft ende vercondiget
om aldan op al bericht te doen oft anderssins
componeren soemen naer gelegentheyte bevinden
zal te behoerene ende is haer geseet dat zy de
specificatie vanden goede in desen goede behoerende
met brengen zoude.

foto 0220

folio 108 verso

Uuyter echt.

Opten xxv.^{en} july Lvii hebben die commissarissen dese vrouwe in aenschouwe haerer groote armoet verlaeten die brueck om goйтswille.

Truede Wendelen dochter woonende to Voirden inden dorpe, ende heeft een vryman genoempt Jan ende es een dachhuerder ende hebben byden anderen eenen zoen ende een dochter mit namen

Haske	} olt	{	twee jaeren
Hendersken			een jaer

Ende woondt dese Truede mit haer man toe Voerden op een katerhofstede

Uuyter echt

Gecomponeert xxiii juny Lvii quod solvet Martini primo vyff golt gulden tot xxviii stuvers tstuck fident Goert Barner burge-meester tZutphen, ende relevatione.

Warner Harckinck alias ter Koettelenborch metten zoen wonende inden kerspel van Lochum inder buerscap van Swieb cuermoedich wonende op een katersshofstede genaempt Katellenberch ende is gehylickt aen een vry wyff genaent Eefze daer hy by heeft twee kinderen een zoen ende een dochter mit namen

Luytken	} olt	{	een jaer
Lumma			twee jaeren

Dese Warner staet inden thynsregister van Zutphen folio Lvi.^o verso.

foto 0221

folio 109 recto

Uuyter echt

Gecomponeert xxiii^{en} juny Lvii
quod solvet Martini vyff golden gulden
tot xxviii stuver tstuck fident Goert
Barner cum relevatione.

Johan Harckinck Mette Harckincks zoen
olt zynde omtrent xL jaeren woonende
inden kerspel van Lochum inden buerscap
van Anssom cuermoedich, ende is gehylickt
aen een vrye vrouwe geheeten Johanna
wesende een bouwman opden goede
~~ke~~ Harckinck, ind hebben byden anderen
geworven twee zoenen ende een dochter
mit namen

Garrit	} olt	x jaeren
Andries		vii jaeren
Rike		iiii jaeren

Dese Johan Harckinck staet folio ut supra

Uuyter echt

Gecomponeert xxiii^{en} juny Lvii
voor drye golden gulden tot xxviii
stuver tstuck toe betaelen Martini
xxiiii^e fident Guert Barner burge-
meester tZutphen cum relevatione.

Guele Harckinck Metten Harckincx dochter
wonende inden kerspel van Lochum
inder buerschap van Dochteren ind
is gehylickt aen een vry man —
genaempt Fullicker Addinck wesende
een bouwman vanden goede toebehoerende
Frans Nynkes wonende to Deventer
ende hebben byden anderen geworven drie
sonen ende vyff dochteren mit namen

Sonen	Johan	} olt	xviii jaeren
	Jacob		xvi jaeren
	Ruben		xv jaeren

foto 0222

folio 109 verso

Engel	} olt {	xvii jaeren
Mette		xiii jaeren
Dochteren Aleidt		vii jaeren
Henrica		vi jaeren
Marie		iiii jaeren

Dese Guele vursz: stadt inden thynsregister
et folio ut supra

Uuyter echt

Compositum als die leste voergaende
voor drie golt gulden, fident idem
quo ~~abe~~ articulo precedenti.

Geertken Metten Harckincks dochter
olt xxxii jaeren, ende woent inden
kerspel van Lochum, inder buerscap
van tEexel ende heeft een vryman
genoempt Henrick ende hebben tsamen
vier kinderen, twee soenen ende
twee dochteren mit naemen

Johan	} olt {	xii jaeren
Raebe		iiii jaeren
Mette		xi jaeren
Thoniskens		een halff jaer

ende haer man is een bouwman ende
staet int registre folio xLvi.^o verso.

foto 0223

folio 110 recto

Nota dat in dese visitatie present zyn geweest
binnen der stadt Zutphen inde proefstie
woeninge vanden Rentmeester der graefscap
Zutphen de naevolgende personen.

Ierst heer ende meester Adriaen Nicolai Ridder Canceler
Co.^e: ma.^t: in Gelrelant daer toe byden commissaris van
Dieve versocht zynde.

Meester Gregorius van Dieve Raedt ende Meester vander rekeningen
Co.^e: ma.^t: in Brabant ende commissaris in Gelrelant.

Meester Johan Gillis Raedt Co.^e: ma.^t: in Gelrelant.

Doctor Johan van Stalberge Raedt Co.^e: ma.^t: in Gelrelant.

Meester Dirck Deyn Raedt ende momboir Co.^e: ma.^t: in Gelrelant.

Thomas Gramaye Raedt ende Lantrentmeester Co.e: ma.t: in
Gelrelant

Cornelis Anthonissz Rentmeester vanden graefscap Zutphen hofrichter

Meester Peeter Henst Rentmeester Co.^e: ma.^t: slants van Montfort

Meester Johan Bel secretaris Co.e: ma.t: bewaerder zyner

ma.t: charteren in Gelrelant mede genomen om de
registeren ende manimenten te administreren ende bericht
te doen.

Hier navolgen de dagen datter eenige
vanden voorn: commissarien zyn vertogen

Myn heren Cantzler is opten xx.^{en} juny vertrocken
nae Arnhem.

Meester Gillissen is opten xxvii.^{en} juny vertrocken
naer Arnhem ende beluiven om present te zyne int
verpachten der thienden.

Meester Peeter Henst is opten eerste july vertrocken
van Zutphen.

foto 0224

folio 110 verso

Opten ii.^{en} july is meester Gregorius van Dieve
vertrocken nae Brevoirde ende is vi.^{en} july des
avonts wedergecomen.

Opten zelven dach is doctor Stalborge vertrocken
naer Arnhem ende weder te Zutphen gecomen den
iiii.^{en} july nae middach

Opten xxx.^{en} dach juny is Cornelis Anthonissz vertrocken
om de thienden te verpachten end is opten ii.^{en} july
wederom tZutphen gecomen.

Opten viii.^{en} july smorgens is meester Peeter Henst weder
gecomen.

Opten xvi.^{en} july is de momboir vertrocken des avonts

Opten xviii.^{en} july is de visitatie opgeschorst overmits
den bouw ende zyn de commissarissen vertrocken.

Alle die partijen van visitatien beginnende hier voere
folio primo zyn byden commissarissen ende gedeputeerde
voiren genoempt gedaen opte dagen ende inder vuegen
ende manieren als inde volgende xCii blaeden ingescreven
staet ende overmits dat die andere mede commissarissen
zoe zy in zeeckere noittelycke occupatien daer mede
zy besich zyn geweest nyet en hebben connen verstaen
noch baceren om allen die voorsz: partijen te overzien
syn zy by my Gregorius van Dieve commissaris
mitten Lantrentmeester generael Thomas Gramaye
ende den Rentmeester vanden graefschap Zutphen Cornelis
Anthonissz overzien ende tegens doriginalen
gecollacionneert, ende bevonden daermede
accorderende Actum tot Armhem desz xxii.^{ten} octobris
xv.^C zeven ende vyftich, ende was onderteykent
G Dyeve.

De resterende bladzijden 0225 t/m 0230 zijn blanco.

Toelichting op de transcriptie

Betreffende de bron:

Het originele register bevindt zich in het Gelders Archief te Arnhem en heeft als toegangsnummer 0012 – inventarisnummer 1119.

Titel: Visitatie boek de anno 1557.

Voor deze transcriptie is gebruik gemaakt van de digitale afbeeldingen van het register, welke te zien zijn op de website van het Gelders Archief.

Betreffende de transcriptie:

- Iedere bladzijde is letterlijk in het geheel getranscribeerd.
- Eigennamen van personen en boerderijen zijn met een hoofdletter geschreven.
- Enkele verkortingen zijn letterlijk overgenomen, deze worden gevolgd door het afkortingsteken dubbele punt; bijv: voersz: = zoals eerder geschreven/gezegd.
Co.^e: ma.^t: = koninklijke majesteit.
- De overige verkorte woorden zijn volledig uitgeschreven.
- Doorgehaalde letters of woorden zijn als zodanig weergegeven.
- Verder is de opmaak van de transcriptie zoveel mogelijk gelijk aan de bron.

Domeinbeheer - Rentambt Zutphen - "Visitatieboek de anno 1557"

Index.		
A	Bloemendael	93
	Boerl, van	53, 55, 61
	Boerle, van	52
	Boeyinck	108, 158
	Boeynck	157
	Boidbergen, van	205
	Boirl, ten	76
	Boirle, het	75
	Bolderman, den	150
	Bongers hoeve	176
	Bongert	92, 136
	Borgerinck	67
	Boskinck	134, 138, 141
	Bossinck	13
	Bouwhuys, ten	22
	Bowinck	103
	Boyinck	13, 107, 108, 109, 110
	Braeck, opte	158
	Breyde, ten	174, 175
	Brief	105
B	Broeck	113
	Broeckhuysen, van	160
	Bronckhorst, van	55, 78
	Bugginck	66, 103, 104
	Burinck	160
	C	
	Calfseler	43
	Calfsler	47, 92
	Calfster, de	79
	Calvesler	55
	Cappellen, vanden	104
	Cleyn Onstedinck	90
	Cleyn Wreterdinck	130
	Cleyn Enserinck	76, 77
	Cleynen Hage	13
	Clochorst	163
	Clomp	160
	Cocx	35
	Coicx	33
	Conincksael	27
	Coninck	27, 134
D	Conincxsael	28
	Connegonden goet	203
	Coornegoer	164
	Coorseler	26
	Cornegoir, ten	166
	Cranenburger	77
	Cremer	71, 198
	Custers	189
	Cuypers	149
	D	
	Dam, ten	63
	Deyn	213
	Diericxsoen	173
	Diespenbroeck, van	160
	Dieve, van	2, 5, 53, 154, 155, 213, 214
	Dorneslaege	202
	Dort, van	150
	Doys	45
	Druyten, van	86, 95
	Dunsberch	146
	Duysberch	114, 148
	Duysberch, den	114
E	E	
	Ebbinck	23
	Eelmerinck	85
	Eese, ten	48
	Egbertssz	149
	Egginck	107, 111, 113
	Elborch, den	116
	Elschaeten	174
	Elschaeth, den	171
	Elschet, ten	166
	Enderinck	162
	Enserinck	74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 86
	Enserinck	76, 77, 82
	E	
	Ebbinck	23
	Eelmerinck	85
	Eese, ten	48
	Egbertssz	149
	Egginck	107, 111, 113
	Elborch, den	116
	Elschaeten	174
	Elschaeth, den	171
	Elschet, ten	166
	Enderinck	162
	Enserinck	74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 86
	Enserinck	76, 77, 82

Domeinbeheer - Rentambt Zutphen - "Visitatieboek de anno 1557"

F		Haeck	104	Hofsteck	144
		Haege, ten	13	Holler, ten	23, 150, 174
Forme, de	187	Haegen	205	Holler, ter	31
		Haer ter	176	Holst, ter	28, 44, 45
G		Haer, ter	167, 168, 172, 192, 193	Holthuysen	202, 203
Garckinck	72	Hage, ten	204	Holthuysen, van	59, 96, 134
Gasthuys te Lochum	192	Hage, ter	193	Horstinck	139, 140, 141
Gasthuysen, Zutphen	49	Hagen, van	204, 205, 206	Hove, van	31
Geckes	165	Hagenbeecks	131	Hul	207
Giessinck	70	Hagenbeke	171, 173, 174, 176, 177, 179, 180, 181, 182, 184	Hulse, ten	45
Gillis	213	Hair, ter	178	Hulskens	45, 46
Gillissen	213	Harckinck	159, 160, 161, 162, 210, 211, 212	Hulst, ter	28
Goer, van	208	Harmeldinck	51, 61, 63	Hynck	53
Goor, van	208	Harmeldincx	63	I	
Goossensz	25	Harmelinck	63	Ilmerinck	21
Gotinck	31, 70, 73, 197	Hassekinck	87	J	
Gotincx	72	Hassinck	161	Janssz	37
Goycke	200	Have, ten	127	Jolinck	36
Graffel, ten	29	Havercamp	180	Joyckinck	121
Graffele, ten	30	Hayckinck	125	Joyinck	121
Gramaye	213	heer Henrick huys	143	K	
Grobbe	198	Hegge, ter	50	Karreman	31, 43
Groenevelt	68	Hekeren, van	197, 198	Kathorst	139
Groeten Haege	204	Hellem, van	102	Keesen	116
Grol, van	31, 122	Hellviger	93	Keminck	53
Groot Tellichuys	203	Helm	163	Kempe, van	121
Groot Wreterdinck	130	Henst	2, 213, 214	Keppel, van	147, 151, 152, 153, 154, 158, 161
Groote Hage	204	Hermeldinck	64	Kerstkens	55
Groote Steynerdinck	123	Hermeldincx	60, 61, 65	Kervenheim	199
Grootehoogen	206	Heyinck	56	Ketels	180
Grooten Brinck, ten	171, 176, 177	Hiddinck	93	Key	79, 81
Grooten Haege	207	Hilverdinck	77, 82	Keyen	164
Gulich. van	202	Hoelmans goet	201	Kievinck	72
Guntinck	55	Hoernincx	88	Knoefve	53
H		Hoetinck	136	Knoefve, ten	61, 178
Hacfort, van	56, 90, 106, 114	Hoevel	185		
Hacken	171, 174, 175	Hoevel, van	36		
Hadekinck	125	Hoeven, ter	177		
		Hoeyert	161		

Domeinbeheer - Rentambt Zutphen - "Visitatieboek de anno 1557"

Koettelenborch, ter	210	Mockinck	122, 147	Pesse	197
Koy	96	Moessel	92	Pruysse	85, 86
Kuenzael	27	Mol	161	Putte, vanden	55
		Muller	87	Pyls	77
		Muyl, de	66		
L					
Lange Raerschaeren	179	N		Q	
Langeler	106			Quetslach	105
Langenberch	116, 191, 192	Nicolai	213		
Langenberch, ten	165, 193	Nolden	50, 53		
Lebbinck	35, 38, 57, 58, 60, 66, 131, 133, 159	Nyemeyer	70	R	
Lebbincx	59, 66	Nyenhaer	186	Reede, van	208
Leeuwencamp	157	Nyenhuys	64, 151, 152, 153, 167, 168	Renssinck	134
Lefferen	174	Nyenhuys, ten	184, 195, 198, 200	Ressen	132
Lenderinck	126, 127	Nyenhuisinck	13, 138	Reyns	201
Lentinck	47, 55, 92	Nymegen, van	202	Rickenborch	188
Lieftinck	159	Nynkes	211	Rickenburch	189
Loo, t	119			Ripperda	76
Loo, ten	50, 119			Roerdincx	57
Luessinck	176	O		Roide, de	154
Lutticke Baltinck	48	Obbekinck	23, 56, 63, 64, 65, 68, 69	Rubroeck, te	63
Lutticke Lanssinck	196	Oesinck	50	Ruttinck	151
Lutticke Lentinck	55	Olbersarve, ten	182	Ryckenborch	115, 188, 191
Lutticke Wiersche	174	Olde Haer, die	185	Ryne, vanden	23
Luttickebrinck	164, 165	Olde Smedinck	94, 95		
Luttickebrinck, te	168	Olde Wreterdinck	138		
Luttickebrinck, ten	192	Olden Gasthuys	132	S	
Luttickehaer	186	Olderinck	122	Saerinck	113
Lyftinck	159	Oldinck	122	Sande, ten	201
		Olislager	41	Scaep	136
M		Olisleger	43	Sceper	59
Macharis	208	Ongers	28	Schaecx	202
Macharius	208	Onstedinck	88, 89, 90	Schaeff, ter	195
Maerssz, ten	12	Oostendorp, van	208	Schaep	136, 203
Maescamp	202	Oosteneng	64	Schel	28
Maessel	92	Oyckinck	29	Scheper	62
Marsman	93			Schimmelpeninck	170
Menninck	120			Schimmelpenninck	19, 30, 137, 141, 143, 153, 164, 166
Mentinck	126	P		Schoeltwyck	98, 99
Meyerinck	104, 182	Paerle, ten	194, 195, 196	Schoelwyck	93, 98, 100

Domeinbeheer - Rentambt Zutphen - "Visitatieboek de anno 1557"

Schoemaecker	70	Thiel, van	100, 103, 104	Warninck	129
Scholthueminck	132	Tiel, van	174	Warninckhof	87
Schoonevelt	192	Tjadinck	156, 158	Warnssinck	154, 155
Schuerinck 31, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 58, 67, 93		Triere	205	Warntinck	101
Schuerincx 38, 40, 41, 42, 43, 44, 58		Truiden	149, 150	Wassink	106
Schul	127			Weckinck	13
Sconincx	27	U		Wedekinck	146
Segenvalckinck	132	Uterdinck 33, 35, 36, 37, 67, 93, 94		Wedekinckloe	114
Segevalckinck	131	Uuterinck	34	Wedinckloe	114
Selst, van	132	Uuyterdinck	36	Weeterdinck	207
Sestinck13, 132, 143, 144, 145				Weetkinck	146
Siboldinck	139, 140	V		Wene	176
Sickinck	49	Vaelveldinck	125	Wermeldinck	98, 100
sint Anthonis	77	Valveldinck	125	Wernerinck	114
Slotboom	23	Vatenbender	54	Wesselinck	194, 195
Smedinck 23, 28, 35, 44, 50, 84, 85, 87, 94, 95, 96, 115, 118, 119		Veer	75	Westerick	208, 209
Smedincx	79, 119	Velcken goet	103, 104	Westerwyck	208
Smeynck	63	Vent, ten	166, 172	Wethorst	201
Smit	139	Vente, ten	169	Wevel	45
Sonsbeke, van	168	Venth, de 78, 79, 81, 82, 84, 96, 162, 170, 179, 182, 197, 199, 200		Weyenberch	43
Spitholt	25	Venth, to	172	Wezenborch	41
Stael	48	Venthe, ten 82, 169, 170, 180		Wicherdinck	145
Stalberge, van	213	Voirthuisz, van	27	Wicherdincx	134
Stalborge	214	Voirthuysen, van 27, 131, 149		Wichers	204
Starinck	55	Vorssinck	92	Wilmerinck	196
Steenre, van	27	Voskens	134	Wilsekinck 29, 31, 32, 195	
Stenderinck	123	Vriesencolck, ten	49	Wilsinck	29, 30
Stenderincx	123	Vroessinck	27, 79, 92	Wiltinck	174
Stuerman	157	Vroyinck	66, 68, 69	Winckel	13, 137, 138
Swaefkinck	56	Vryelinck	149	Winckel, ten	101, 102, 173, 181
Syboldinck	13	Vrylinck	13, 149	Winckell, ten	207
				Wissch, van	104
T		W		Wissekinck	168
Tanckinck 50, 51, 53, 55		Waerlose	55	Wissinck 67, 68, 69, 70, 72, 196	
Tegnagel	174	Walle, ten	118	Wittenbrinck	134
Tellickhuys	13, 203			Wolf	23, 46
				Wolsinck	122, 147
				Wolsschans huys	185
				Wolssinck	148
				Wolterssz	140
				Wonderinck 19, 20, 21, 22	

Domeinbeheer - Rentamt Zutphen - "Visitatieboek de anno 1557"

Wreterdinck	13, 130	Y		Zoelen, van	21, 101, 199
Wuelhuys	55			Zuederaves	68
Wychers	207	Yseren	67	Zwaefkinck	66, 68
Wyer	205			Zydwent	110, 113, 116,
Wyers	206	Z			119, 198, 199
Wygerdinck	145			Zydwent, dat	197
Wyhers	204	Zarinck	113		
Wymeldinck	123	Zeyst, van	107, 198		
Wymoldinck	123	Zitters	92		
		Zoelen	80, 85, 100		